

Số 15
(9867)
CHỦ NHẬT
15.1.2023
(24.12 Nhâm Dần)

THANH NIÊN

DIỄN ĐÀN CỦA HỘI LIÊN HIỆP THANH NIÊN VIỆT NAM
Đường dây nóng: (024) 38570897 - 0917700000 (Hà Nội), 0903956846 (TP.HCM), Email: duongdaynong@thanhnien.vn

thanhnien.vn
Mobile/FB/YouTube/TikTok/Lotus

**Hướng về cội nguồn của người VN
trên khắp thế giới**

♦ Đưa VN đến gần thế giới, mang thế giới đến gần VN

→3

**Công bố 8 công trình thanh niên
tiêu biểu toàn quốc năm 2022**

→4

Độc đáo cây cảnh chơi tết

→2,3

Chậu mai cao 6,5 m tại TX.An Nhơn (Bình Định)

ẢNH: HOÀNG TRỌNG

Chào ngày mới

Vì đâu nên nổi?

TUYẾN PHAN

Hai năm qua, lực lượng công an toàn quốc phát hiện, xử lý hơn 5.600 vụ việc về lừa đảo chiếm đoạt tài sản. Con số này thực sự đáng lo ngại cho cả cơ quan quản lý và người dân.

→18

GIẢI BÓNG ĐÁ
THANH NIÊN SINH VIÊN VIỆT NAM
CÚP CAFÉ DE MĂNG ĐEN 2023:

**Nhiều trọng tài chuyên nghiệp
sẽ điều hành giải đấu**

→21

**Trần Tú Quỳnh và
những chiếc ấm đất**

→12

THÁC LOAN TẠI QUÁN KARAOKE
KHÔNG ĐẢM BẢO PCCC

**Có dấu hiệu
buông lỏng quản lý**

→6

**Củng cố đồng minh,
Nhật tăng cường
vị thế quân sự khu vực**

→24

**Tìm hương vị tết Việt
trên đất Mỹ**

→22

ẢNH: DANH TOẠI

Độc đáo cây cảnh chơi tết

Giữa không khí rộn ràng những ngày gần tết, các loại cây cảnh, hoa quả độc đáo cũng đã xuất hiện tại nhiều địa phương.

BẦU HỒ LÔ THÀNH ĐÈN NGHỆ THUẬT, CÂY NGŨ QUẢ "HÀNG ĐỘC"

Những ngày cận Tết Nguyên đán Quý Mão 2023, vợ chồng lão nông Trần Công Vinh (59 tuổi, ngụ TT.Bến Cầu, H.Bến Cầu, Tây Ninh) vừa tât bật tạo ra những chiếc đèn từ trái bầu hồ lô, vừa mang sản phẩm đi bán ở khắp nơi. Cầm chiếc đèn vừa tạo tác xong ngắm nghía một lúc, ông Vinh lại cặm cụi vẽ bổ sung thêm chút hoa văn lên trái bầu hồ lô, rồi cười xòa giải thích: "Trồng bầu hồ lô thì dễ, nhưng để tạo thành sản phẩm nghệ thuật chứng tỏ là một kỳ công, phải thật tỉ mỉ và chịu khó. Khi những trái bầu đến tuổi, được chọn làm đèn trang trí phải hái xuống đem xử lý ruột, sấy khô".

Những trái bầu được chọn để chế tác phải to, tròn đều, thắt eo đẹp và đặc biệt không bị thẹo, trầy xước. Màu sắc tự nhiên của đèn sẽ phụ thuộc vào độ già của trái bầu. Có được trái bầu đẹp là một chuyện, quá trình chế tác thành những chiếc đèn thủ công mỹ nghệ lại càng công phu. Khi bắt tay vào chế tác, trái bầu được tạo hình mẫu bằng laser.

"Trước đây, khi chưa áp dụng công nghệ tạo mẫu, công đoạn này phải vẽ bằng tay. Khi khắc phải tỉ mỉ, khéo léo từng chi tiết nhỏ nhất vì vỏ bầu rất mỏng, giòn, nếu không đều tay vỏ sẽ bể ngay. Nhờ bí quyết này, từng chi tiết hoa văn, chữ thư pháp trở nên lung linh hơn dưới ánh đèn", ông Vinh nói thêm. Xong các công đoạn, ông Vinh quét lớp sơn PU để tạo độ bóng.

Mỗi năm trong những ngày cận tết, hơn 1.000 sản phẩm chế tác từ bầu hồ lô của vợ chồng ông Vinh được xuất xưởng, từ đèn ngủ, đèn để bàn, đèn treo tường, bình đựng rượu, bình phong thủy... Đặc biệt, sản phẩm đèn hồ lô để bàn của ông Vinh được tỉnh Tây Ninh cấp chứng nhận là sản phẩm công nghiệp nông thôn tiêu biểu cấp tỉnh năm 2019. Tại các lễ hội ở Tây Ninh, những sản phẩm độc đáo của vợ chồng ông Vinh được lên kệ đã thu hút nhiều người chiêm ngưỡng và

Chậu mai cao 6,5 m
tại TX.An Nhơn (Bình Định)
ẢNH: HOÀNG TRỌNG

mua. Giá mỗi chiếc đèn bầu hồ lô của ông Vinh từ 350.000 đến 1 triệu đồng, tùy theo mẫu mã, kích cỡ.

Cũng có nhiều năm theo nghề trồng cây cảnh bán tết, ông Lê Đức Giáp (xã Cao Viên, H.Thanh Oai, Hà Nội) năm nay tiếp tục tung ra thị trường sản phẩm cây ngũ quả độc đáo, lạ mắt. Mỗi cây ông Giáp làm ra được ghép ít nhất 5 loại quả: bưởi, cam, chanh, quýt, phật thủ. Trong đó, chanh được ông Giáp ghép đồng thời cả chanh vàng và chanh đào để tạo màu sắc vàng, đỏ bắt mắt. Còn với bưởi, ngoài loại quả tròn, ông Giáp cũng sáng tạo thêm bưởi ép khuôn thoi vàng, tạo hình chữ nổi in các chữ: Phúc, Lộc, Thọ hoặc ghép thêm giống bưởi vỏ màu đỏ.

"Dịp tết năm nay, nhà vườn cung cấp ra thị trường các cây với giá thấp nhất là hơn 4 triệu đồng, cao nhất gần 20 triệu và tất cả đều có khách đặt mua", ông Giáp nói.

ĐÀO THẮT THỐN LA GIÁ CAO VẪN HÚT KHÁCH

Ghi nhận tại chợ hoa đường Lạc Long Quân (Q.Tây Hồ, Hà Nội), đào thất thốn vẫn là dòng cây cảnh chơi tết hạng sang hút khách thuê, mua. Thời tiết năm nay thuận lợi, đào thất thốn sai hoa, nở đúng dịp tết Nguyên đán. Khảo sát tại chợ hoa này,

Nhất chi mai có vẻ đẹp rêu phong, cổ kính
ẢNH: PHAN HẬU

đào thất thốn độ tuổi 20 năm trở lên giá thuê khoảng 20 - 50 triệu đồng/cây. Còn dòng thất thốn mini, giá mua, thuê cũng trên 5 triệu đồng/cây. "Đào thất thốn bông to, màu đỏ thắm và rất khó chăm nên những cây đẹp nhà vườn thường cho khách thuê về chơi hết tháng giêng, sau đó lấy lại cây về trồng", chị Nguyễn Thị Mai, bán đào thất thốn tại chợ hoa đường Lạc Long Quân, nói.

Cũng tại chợ hoa này, sau một hồi lựa chọn, anh Nguyễn Văn Cường, làm nghề kinh doanh vật liệu xây dựng, chốt thuê cây đào với giá 20 triệu đồng. "Bập" vào chơi đào thất thốn 7 năm nay, anh Cường giữ thói quen đến khu chợ này săn tìm những cây đào đẹp. Ngoài cây thuê chơi ở nhà riêng, anh Cường thuê thêm 1 cây cho bên nhà bố mẹ. Tổng tiền thuê 2 cây đào ngót nghét 50 triệu đồng. "Đã chơi đào thất

thốn rồi thì nghiện lắm, không bỏ được. Hoa đào thất thốn rất to, sau khi nở, hoa vẫn tươi đến 10 ngày không tàn rụng", anh Cường nói.

NHẤT CHI MAI CỔ THỤ LẠ MẮT

Đây cũng là một trong những sản phẩm cây cảnh độc đáo, lạ mắt xuất hiện nhiều ở các chợ hoa tại Hà Nội trong dịp tết Nguyên đán năm 2023. Theo giới kinh doanh dòng cây này, nhất chi mai cổ thụ đều được nuôi trồng trên vùng núi cao ở TX.Sa Pa (tỉnh Lào Cai) quanh năm có thời tiết lạnh.

Để tăng giá trị cho cây, người trồng mai khéo léo cài, cắm thêm các mảng địa y bám trên thân cây. Sau một thời gian nuôi trồng, các mảng địa y phát triển và bám chặt vào thân cây mai tạo nên nét đẹp rêu phong, cổ kính. Chính sự

Cây ngũ quả ghép từ nhiều loại quả của ông Lê Đức Giáp
ẢNH: PHAN HẬU

Những sản phẩm thủ công mỹ nghệ chế tác từ bầu hồ lô được nhiều người thích thú
ẢNH: GIANG PHƯƠNG

sáng tạo này đã làm gia tăng giá trị của cây. Những chậu cây to, đáng thể độc đáo có giá bán đến 50 triệu đồng. Còn loại cây nhỏ, khách muốn sở hữu chơi tết cũng phải bỏ ra vài triệu đồng.

NHỘN NHỊP MAI "KHỦNG"

Những năm gần đây, chợ hoa xuân Mỹ Bình (P.Mỹ Bình, TP.Long Xuyên, An Giang) là nơi hội tụ những cây mai vàng có chiều cao và bề hoành góc "khủng" nhất của các nhà vườn miền Tây. Năm nay, tại chợ có hơn 40 cây, giá từ vài trăm triệu đến vài tỉ đồng mỗi cây. Đặc biệt, có nhiều cây bề hoành góc "khủng" với nhiều hình dáng độc đáo như bàn tay 5 ngón, bạch tuộc...

Những ngày qua, nhiều người dân Bình Định xôn xao chuyện cây mai "khủng" được trưng bày tại Lễ hội mai vàng An Nhơn lần thứ 1 - năm 2023 (diễn ra

Cây mai vàng có cành xoắn như tóc uốn tại chợ hoa xuân Vinh Long
ẢNH: NAM LONG

Khách hàng chốt thuê cây đào thất thốn với giá 20 triệu đồng
ẢNH: PHAN HẬU

Mất 10 năm, chủ nhân mới hoàn thiện việc uốn tạo cây mai vàng hình lồng đèn ông sao
ẢNH: DUY TÂN

từ 9 - 11.1 tại Quảng trường trung tâm TX.An Nhơn, Bình Định). Chủ nhân của cây mai này là ông Nguyễn Văn Nhất (55 tuổi, ở P.Nhơn Thành, TX.An Nhơn).

Theo ông Nhất, cây mai nói trên cao 5,5 m, tán hình tròn có đường kính 9 m. Cây mai

này được ông Nhất trồng trong chậu cao 1 m (cả cây mai và chậu cao 6,5 m). Chậu mai này có thể xoay tròn để tiện cho việc chăm sóc và trưng bày. Ông Nhất cho rằng cây mai này đã trên 100 năm tuổi. Có nhiều người ra giá để mua lại cây mai "khủng" này, thậm chí có người trả tới 3,5 tỉ đồng nhưng ông Nhất không đồng ý bán.

Ngoài cây mai của ông Nhất, Lễ hội mai vàng An Nhơn lần thứ 1 còn trưng bày tổng cộng 190 tác phẩm mai cảnh có dáng thế độc đáo, tượng trưng cho 190 năm danh xưng An Nhơn. Trong đó, nhiều cây có tuổi đời vài chục năm, được rao bán với giá lên đến 500 triệu đồng, có chậu được kêu giá 1 tỉ đồng.

Còn tại chợ hoa xuân TP.Vinh Long (Vinh Long), 2 cây mai vàng có cành xoắn như

tóc uốn thu hút nhiều người đến xem. Ông Nguyễn Đức Triều (ngụ xã Đồng Phú, H.Long Hồ, Vĩnh Long), chủ lò hoa kiếng có 2 cây mai vàng độc lạ, cho biết giống mai này mới xuất hiện trên thị trường khoảng 4 năm nay và khá hiếm. Do đây là giống mới nên muốn có gốc to phải ghép tọt vào thân cây mai vàng truyền thống, tọt cây phát triển xoắn tự nhiên như tóc uốn.

"Nhiều người thấy lạ nên cứ nói tôi uốn, nhưng không phải. Làm sao mà uốn cho cành xoắn từ nách đến đọt vậy được. Nó xoắn tự nhiên, cứ mọc dài ra là nó tự xoắn. Loại mai này có 8 - 15 cánh, nở bông rất to và đẹp. Bây giờ bắt đầu bung vỏ trấu rồi, mừng 1 nở đẹp lắm. Mỗi cây tôi bán 4 triệu đồng", ông Triều nói.

Vào những ngày này, tham quan làng hoa Sa Đéc (Đồng Tháp), nhiều người đến CLB mai vàng Sa Đéc (P.Tân Quy Đông, TP.Sa Đéc) để chiêm ngưỡng những cây mai vàng đang ra nụ sum suê với dáng thế độc lạ. Đặc biệt, trong đó có cây mai ra lá non màu đỏ thắm rất đẹp, được chủ nhân đặt tên là "Huỳnh mai lộc huyết". Cây cao 2,5 m, bề hoành gốc 50 cm. Ông Nguyễn Hoàng Tuấn, Chủ nhiệm CLB mai vàng Sa Đéc, cho biết trong 1.000 cây mai mới có thể có được một cây lộc huyết, lá non đỏ thắm suốt 1 tháng rưỡi. Tại CLB mai vàng Sa Đéc còn có cây mai vàng hình lồng đèn ông sao cao 3 m, bề hoành gốc 55 cm. Riêng chiều cao khi tạo hình ngôi sao lên đến 2 m. Cây được mua từ nhà vườn, sau đó chủ nhân uốn tạo hình suốt 10 năm mới hoàn thiện. Cũng tại Đồng Tháp, ở TP.Cao Lãnh, một cây mai vàng có tán cao 5 m được rao bán với giá lên đến 4 tỉ đồng.

Mai cũng được mang về TP.HCM với nhiều loại. Trong đó, nhiều cây được bán với giá hàng trăm triệu đồng. Điển hình như cây mai của anh Huỳnh Quốc An (quê Vĩnh Long) được rao bán giá với giá 110 triệu tại chợ hoa Công viên 23.9 (Q.1).

Thanh Niên

PHỐ NÚI CHỌN RỘN THỊ TRƯỜNG HOA TẾT

Từ vài ngày qua, các nông hộ trồng hoa lay ơn ở TP.Đà Lạt và xã Hiệp An, H.Đức Trọng (Lâm Đồng) tất bật thu hoạch, đóng gói, vận chuyển hoa lên xe đông lạnh để kịp chuyển ra thị trường phía bắc phục vụ thị trường hoa tết Quý Mão.

Tại Đà Lạt, giá lay ơn (loại 1) các vừa thu mua 50.000 đồng/bó 10 cành; tại Hiệp An giá hoa duy trì mức ổn định, dao động từ 32.000 - 50.000 đồng/bó 10 cành tùy loại. Theo các nhà vườn, năm nay do thời tiết có nhiều thay đổi và sâu bệnh nên hầu như các vườn đều bị giảm sản lượng khoảng 20%, trong khi thị trường lại hút hàng.

Ông Phan Trọng Hiến, Chủ tịch Hội Nông dân xã Hiệp An, thông tin vụ hoa tết năm nay bà con toàn xã xuống giống khoảng 160 ha lay ơn, sản lượng ước đạt từ 300 - 320 triệu cành. "Mới những ngày đầu vụ hoa tết bà con đã rất phấn khởi vì các vừa thu mua lay ơn giá khá cao, từ 40.000 - 45.000 đồng/chục (loại 1), so

với Tết Nhâm Dần giá lay ơn năm nay cao hơn".

Ông Nguyễn Hùng Vỹ (làng hoa Vạn Thành, P.5, Đà Lạt) cho biết do thời tiết thất thường nên trước tết 2 tuần có khoảng 30% diện tích lily nở sớm. Nhà vườn phải bán rẻ 30.000 - 40.000 đồng/bó 5 cành loại thường, 60.000 - 70.000 đồng/bó 5 cành lily ù (5 hoa trên 1 cành). Nếu lily nở đúng dịp tết sẽ có giá từ 180.000 - 200.000 đồng/bó 5 cành loại ù. Hoa đồng tiền hiện có giá bán 3.000 đồng/cành, cẩm chướng 2.500 - 2.800 đồng/cành, hoa hồng giá 4.500 - 5.000 đồng/cành. Ông Vỹ hy vọng gần Tết Quý Mão giá sẽ tăng cao hơn.

Theo ông Nguyễn Đức Cừ, Trưởng phòng Kinh tế TP.Đà Lạt, diện tích hoa xuống giống phục vụ Tết Nguyên đán Quý Mão 2023 của TP.Đà Lạt đạt 834 ha (tăng 89 ha so với Tết Nhâm Dần). Sản lượng tiêu thụ dự kiến gần 200 triệu cành.

Lâm Viên

Chủ tịch nước Nguyễn Xuân Phúc và Phu nhân cùng các kiều bào dự chương trình Xuân Quê hương 2023
ẢNH: TTXVN

Hướng về cội nguồn của người VN trên khắp thế giới

◆ Đưa VN đến gần thế giới, mang thế giới đến gần VN

Sáng 14.1, Chủ tịch nước Nguyễn Xuân Phúc cùng đại biểu kiều bào dự chương trình Xuân Quê hương 2023 đã tới dâng hương tại Điện Kính Thiên trong Khu di tích Hoàng thành Thăng Long, Hà Nội.

Điện Kính Thiên - cung điện quan trọng bậc nhất, từ thế kỷ thứ 15 - 18, là nơi cử hành các nghi lễ long trọng nhất của các triều đình. Lễ dâng hương tại đây đã trở thành truyền thống của chương trình Xuân Quê hương, là biểu tượng của tình cảm và hướng về cội nguồn dân tộc của người VN trên khắp thế giới.

Thay mặt lãnh đạo Đảng, Nhà nước, Chủ tịch nước Nguyễn Xuân Phúc và Phu nhân cùng đại diện của hơn 5 triệu người VN ở nước ngoài thành kính dâng hương lên bàn thờ đặt bài vị trời đất, anh linh các bậc tiền tổ, tưởng nhớ và tri ân những người đã có công dựng nước và giữ nước trong suốt hàng nghìn năm qua. Đồng thời cầu cho quốc thái dân an, mưa thuận gió hòa, cho đất nước VN ngày càng phát triển phồn vinh, hùng cường.

Sáng cùng ngày, tại Khu di tích khảo cổ học Hoàng thành Thăng Long - 18 Hoàng Diệu, Chủ tịch nước Nguyễn Xuân Phúc, Phu nhân và đại diện kiều bào đã thực hiện nghi lễ theo truyền thống của dân tộc vào ngày 23 tháng chạp, thả cá chép xuống hồ sen tại đây.

Cũng trong sáng 14.1, đoàn kiều bào tiêu biểu dự chương trình Xuân Quê hương 2023 đến đặt vòng hoa, vào Lăng viếng Chủ tịch Hồ Chí Minh; Đặt vòng hoa tại Đài tưởng niệm Anh hùng Liệt sĩ trên đường Bắc Sơn, Hà Nội. Tối 14.1, Chủ tịch nước Nguyễn Xuân Phúc cùng đại diện kiều bào trên khắp thế giới tham dự chương trình Xuân Quê hương

2023 với chủ đề "Đất nước niềm tin và khát vọng". Chương trình có sự tham dự của hơn 3.000 đại biểu và được Đài truyền hình VN truyền hình trực tiếp.

* Chiều 14.1, Thủ tướng Phạm Minh Chính đã có cuộc gặp mặt với kiều bào tham dự chương trình Xuân Quê hương 2023 nhân dịp Tết Nguyên đán Quý Mão. Chia sẻ tại buổi gặp mặt, ông Nguyễn Văn Loan, Chủ tịch Hội Cựu chiến binh VN tại Ukraine, thay mặt bà con tại Ukraine bày tỏ cảm ơn sự hỗ trợ kịp thời của các cơ quan, của đồng bào, giúp hơn 7.000 người Việt tại Ukraine di tản ra nước ngoài mà không ai bị thiệt mạng trong điều kiện khó khăn.

Tại chương trình Xuân Quê hương năm ngoai, trong bối cảnh dịch bệnh vẫn đang phức tạp, Thủ tướng đã nói về quyết tâm của Chính phủ phấn đấu thực hiện mục tiêu "đường về quê gần hơn". Đến nay, theo Thủ tướng, khi đường về quê của bà con đã gần hơn rất nhiều, Chính phủ hướng tới mục tiêu "đưa VN đến gần hơn với thế giới và mang thế giới đến gần hơn với VN".

Thủ tướng nhận định những năm gần đây, một số doanh nhân VN đã có xu hướng đầu tư ra nước ngoài; đồng thời chúng ta cũng tăng cường quảng bá hình ảnh đất nước, con người VN, truyền thống lịch sử, giá trị văn hóa, sự chân thành, thân tình, lòng mến khách của dân tộc VN để thế giới hiểu và chia sẻ hơn với VN. Mặt khác, chúng ta "mang thế giới đến gần hơn với VN" qua việc tăng cường hơn nữa công tác xúc tiến thương mại, đầu tư, du lịch... Mà trong đó, kiều bào ta ở nước ngoài - những người có nhiều năm sinh sống, học tập, làm việc và thông hiểu sở tại, chính là những vị "đại sứ thầm lặng" của dân tộc.

TTXVN - Mai Hà

Cùng nhau làm nên tết

◆ Công bố 8 công trình thanh niên tiêu biểu toàn quốc năm 2022

Ngày 14.1, tại Long An, T.Ư Đoàn phối hợp Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam tổ chức ngày hội “Cùng nhau làm nên tết”.

Chị Nguyễn Phạm Duy Trang, Bí thư T.Ư Đoàn, Chủ tịch Hội đồng Đội T.Ư, cho biết để tổ chức chương trình “Cùng nhau làm nên tết” năm 2023, T.Ư Đoàn đã phối hợp hiệu quả với Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam và các đơn vị cùng lên kế hoạch, phương án chăm lo đời sống vật chất, tinh thần cho thanh niên công nhân, đoàn viên công đoàn và người lao động tại các doanh nghiệp, khu công nghiệp, khu chế xuất được đón tết một cách chu đáo nhất.

Bên cạnh việc trao tặng 8.000 suất quà, mỗi suất trị giá 700.000 đồng (trong đó có 300.000 đồng tiền mặt và túi quà tết trị giá 400.000 đồng) cho thanh niên công nhân, người lao động có hoàn cảnh khó khăn tại 11 tỉnh, thành trên toàn quốc, thì chương trình còn tổ chức tại 5 tỉnh, thành phố để người lao động được trải nghiệm, tham gia các hoạt động vui xuân đón tết.

Tại tỉnh Long An, ngoài 500 phần quà được gửi tặng đến các đoàn viên, thanh niên công nhân và lao động trẻ có hoàn cảnh khó khăn, T.Ư Đoàn còn tổ chức rất nhiều hoạt động vui xuân đón tết như các gian hàng giảm giá, gian hàng “0 đồng”, Hội Xuân với các hoạt động: Trang trí góc xuân; Cuộc thi Rung chuông vàng tìm hiểu về không gian tết Việt ba miền; các gian hàng ẩm thực... mang đậm không khí Tết cổ truyền của dân tộc, để mọi người có thể tham gia trải nghiệm, vui xuân đón tết.

Trước đó, tối 13.1 tại Đăk Lăk, chương trình “Cùng nhau làm nên tết” và “Xuân tình nguyện - Tết nhân ái” năm

2023 diễn ra. Ban tổ chức cùng các nhà tài trợ trao tặng bằng tượng trưng xây dựng 12 nhà nhân ái dành cho các hộ gia đình có hoàn cảnh khó khăn về nhà ở; tặng 30 địa chỉ nhân đạo cho hộ nghèo (mỗi hộ 300.000 - 500.000 đồng/tháng, bắt đầu hỗ trợ từ năm 2023 và các năm tiếp theo); 10 nguồn vốn khởi nghiệp cho thanh niên phát triển kinh tế; 1 công trình thắp sáng đường quê; 2 khu vui chơi cho thiếu nhi; trao tặng 15 chiếc xe đạp; 15 suất học bổng cho học sinh vượt khó học giỏi.

Chương trình nhằm góp phần chăm lo đời sống vật chất, tinh thần cho thanh niên công nhân và người lao động, tạo thêm động lực để họ tiếp tục nỗ lực vượt khó, vươn lên trong lao động sản xuất, lan tỏa rộng rãi trong xã hội thông điệp “không để ai bị bỏ lại phía sau” và truyền thống “lá lành đùm lá rách” hỗ trợ nhau vượt qua khó khăn trước mắt.

* Trước đó, T.Ư Đoàn cũng có quyết định công nhận 8 công trình thanh niên tiêu biểu toàn quốc năm 2022, gồm: 1. Phần mềm quản lý đoàn viên tích hợp với ứng dụng thanh niên VN; 2. Bảo trợ học tập và chăm lo về sức khỏe thể chất, tinh thần cho trẻ em bị ảnh hưởng do dịch bệnh Covid-19, năm 2022; 3. Xây dựng nhà vệ sinh cho em; 4. Nối vòng tay thương; 5. Ứng dụng “Xuất nhập cảnh VN” trên nền tảng Android và IOS dùng trên điện thoại thông minh, máy tính bảng; 6. Trồng và chăm sóc cây xanh tại rừng đầu nguồn Triệu cây xanh - Vì một VN xanh năm 2022; 7. Thiết kế và cấu hình Trung tâm kiểm soát an toàn công trình trên bậc thang thủy điện Sông Đà; 8. Thanh niên “Thắp sáng đường quê”.

Bắc Bình - Trung Chuyên - Vũ Thơ

Tập trung phát triển nguồn nhân lực liên quan chuyển đổi số

Đó là chỉ đạo của Thủ tướng Phạm Minh Chính tại hội nghị tổng kết năm 2022, triển khai nhiệm vụ năm 2023 của Bộ LĐ-TB-XH ngày 14.1.

Phát biểu chỉ đạo hội nghị, Thủ tướng đánh giá cao những cố gắng của ngành LĐ-TB-XH để hoàn thành 6/6 chỉ tiêu Quốc hội, Chính phủ giao, trong đó có những kết quả nổi bật như: tỷ lệ tham gia lực lượng lao động tăng gần 1% so với năm 2021, lao động có việc làm tăng 1,5 triệu người, thu nhập bình quân tăng 1 triệu đồng/tháng, đưa hơn 143.000 lao động đi làm việc ở nước ngoài... Tuy nhiên, Thủ tướng cũng chỉ rõ, chỉ tiêu về nâng cao năng suất lao động nằm trong kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội năm 2022 Quốc hội giao cho Chính phủ thì chưa đạt, trong đó có một phần trách nhiệm của Bộ LĐ-TB-XH. Cơ cấu, chất lượng nguồn nhân lực chưa đáp ứng yêu cầu, tiếp tục là điểm nghẽn cho phát triển việc làm và nâng cao năng suất lao động.

Trước nhu cầu về lao động ngày càng cao, Thủ tướng cho rằng, Bộ LĐ-TB-XH cần chú trọng phát triển nguồn nhân lực gắn với nhu cầu phát triển nền kinh tế và cuộc cách mạng lần thứ 4, nhất là đào tạo con người, đào tạo nghề, đào tạo kỹ năng cho lao động. Người đứng đầu Chính phủ nhấn mạnh: “Chúng ta phải nâng cao kỹ năng nghề cho người lao động ngày càng tiệm cận với khu vực và thế giới, dần dần thay thế cho các vị trí, công việc do chuyên gia nước ngoài đảm nhận”.

Trong năm 2023, Thủ tướng

Thủ tướng Phạm Minh Chính phát biểu chỉ đạo hội nghị

ẢNH: NHẬT BẮC

chỉ đạo Bộ LĐ-TB-XH phải xây dựng và thực hiện có hiệu quả chiến lược phát triển nguồn nhân lực. Tận dụng hiệu quả cơ cấu dân số vàng, chủ động thích ứng với già hóa dân số. Có giải pháp đột phá nhằm nâng cao năng suất lao động; đặc biệt, tăng cường kỹ năng số cho người lao động; đổi mới và nâng cao chất lượng giáo dục nghề nghiệp đến năm 2030 theo hướng mở, linh hoạt, theo tiêu chuẩn quốc tế.

Theo Thủ tướng, khi làm việc với nhiều nhà đầu tư, đối tác, hầu hết họ có 2 băn khoăn về hạ tầng và nguồn lao động. “Bộ LĐ-TB-XH cần tập trung vào phát triển nguồn nhân lực, trọng tâm vào các ngành nghề mới nổi liên quan đến chuyển đổi số, chuyển đổi xanh, kinh tế tuần hoàn, công nghệ cao...; tổ chức đào tạo phát triển kỹ năng lao động và cung ứng kịp thời đáp ứng nhu cầu của thị trường

lao động, đặc biệt là nhu cầu của các doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài”, Thủ tướng lưu ý.

Người đứng đầu Chính phủ còn yêu cầu Bộ LĐ-TB-XH cần tập trung xử lý những vấn đề xã hội bức xúc, quan tâm như: tình trạng bạo lực, xâm hại, buôn bán trẻ em, phụ nữ; tình trạng lao động VN đi làm việc ở nước ngoài vi phạm hợp đồng; quản lý lao động người nước ngoài ở VN; cai nghiện và quản lý sau cai nghiện ma túy...

Tiếp thu ý kiến chỉ đạo của Thủ tướng, Bộ trưởng Bộ LĐ-TB-XH Đào Ngọc Dung cho biết một trong những vấn đề trọng tâm của ngành trong năm 2023 là hoàn thiện thể chế, chính sách. Theo đó, bộ sẽ chủ trì sửa đổi luật Việc làm, luật Bảo hiểm xã hội là những chính sách trọng tâm, cùng một số các chính sách chăm lo đối với người có công, giảm nghèo, chăm sóc và bảo vệ trẻ em... **T.Hàng**

Tiếp tục hoạch định sân bay Phù Cát là cảng quốc nội

Ngày 14.1, Bộ GTVT cho biết đã có văn bản trả lời kiến nghị của cử tri tỉnh Bình Định liên quan việc xây dựng Cảng hàng không Phù Cát (H.Phù Cát, Bình Định) thành cảng hàng không quốc tế.

Theo Bộ GTVT, Cảng hàng không Phù Cát có cấp sân bay 4C, kết cấu hạ tầng khu bay bảo đảm khai thác các loại tàu bay code C (như A320/321 và tương đương), nhà ga hành khách được mở rộng năm 2018 đáp ứng công suất khoảng 2 triệu hành khách/năm. Sản lượng hành khách thông qua Cảng hàng không Phù Cát tăng trưởng tương đối tốt trong một vài năm gần đây và đã thực hiện

khai thác một số chuyến bay quốc tế không thường lệ.

Thực hiện luật Quy hoạch, vừa qua, Bộ GTVT đã tổ chức lập và trình Thủ tướng Chính phủ xem xét, phê duyệt quy hoạch tổng thể phát triển hệ thống cảng hàng không, sân bay toàn quốc thời kỳ 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2050 (quy hoạch hệ thống cảng hàng không), trong đó Cảng hàng không Phù Cát tiếp tục được hoạch định là cảng hàng không quốc nội.

Bộ GTVT đề nghị tỉnh Bình Định nghiên cứu, kêu gọi, khuyến khích các hãng hàng không khai thác thêm các đường bay quốc tế không thường lệ đi/

đến Cảng hàng không Phù Cát nhằm mục đích phát triển thị trường bay quốc tế. Sau thời gian khai thác, nếu tần suất các chuyến bay quốc tế ổn định, Bộ GTVT sẽ báo cáo ngay cấp có thẩm quyền cho phép chuyển Cảng hàng không Phù Cát thành cảng hàng không quốc tế. **Thanh Quân**

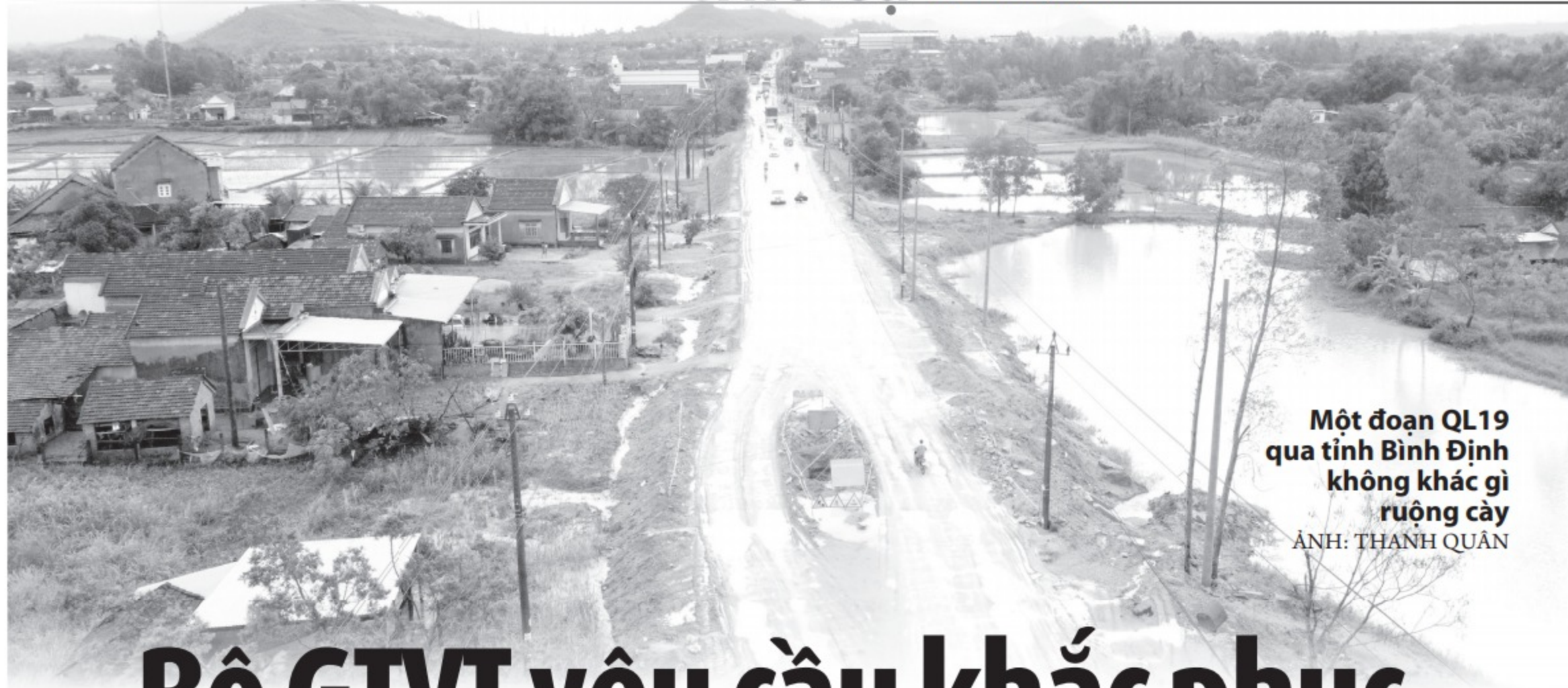

Nhà ga T2 của sân bay Phù Cát
ẢNH: HOÀNG TRỌNG

Chị Nguyễn Phạm Duy Trang trao quà cho đoàn viên, thanh niên công nhân có hoàn cảnh khó khăn tại Long An

ẢNH: BẮC BÌNH

Một đoạn QL19 qua tỉnh Bình Định không khác gì ruộng cà
ANH: THANH QUÂN

Bộ GTVT yêu cầu khắc phục hư hỏng quốc lộ qua Bình Định

THANH QUÂN

Ngày 14.1, nguồn tin của PV Thanh Niên cho biết Bộ GTVT vừa có văn bản trả lời kiến nghị của cử tri tỉnh Bình Định liên quan đến tuyến quốc lộ qua tỉnh này bị hư hại nghiêm trọng, gây mất an toàn cho người tham gia giao thông.

Theo Bộ GTVT, do ảnh hưởng của các đợt mưa lũ, đặc biệt là cơn bão số 4, số 5 nên trong thời gian qua, mặt đường các đoạn tuyến quốc lộ (QL) trên địa phận tỉnh Bình Định đã phát sinh hư hỏng. Bộ GTVT đã có nhiều văn bản chỉ đạo Cục Đường bộ VN, các chủ đầu tư dự án, Khu Quản lý đường bộ 3, Sở GTVT Bình Định tăng cường công tác bảo dưỡng, tuần tra phát hiện và kịp thời khắc phục ngay các hư hỏng. Đồng thời, chủ động công tác khắc phục hậu quả thiên tai trên QL theo quy định, sửa chữa khắc phục kịp thời những hư hỏng trên đường.

Tuy nhiên, cũng theo Bộ GTVT, hiện nay một số đoạn QL1 thuộc dự án BOT Km1125

- Km1153, tỉnh Bình Định (do Công ty CP BOT Bắc Bình Định VN quản lý khai thác), hiện trạng mặt đường phát sinh hư hỏng khoảng 116.000 m². Năm 2022, dự án được sửa chữa, trùng tu với diện tích sửa chữa xử lý cục bộ hư hỏng mặt đường khoảng 52.000 m². Doanh nghiệp dự án BOT đang tiếp tục xử lý khoảng 13.000 m². Diện tích hư hỏng còn lại, doanh nghiệp dự án BOT đang lập hồ sơ thiết kế và dự toán để trình cơ quan có thẩm quyền thỏa thuận để triển khai sửa chữa, đảm bảo an toàn công trình, an toàn giao thông trên tuyến.

Với một số đoạn thuộc dự án BOT QL1 (do Công ty TNHH đầu tư BOT Bình Định quản lý khai thác), hiện nay doanh nghiệp dự án BOT đang triển khai sửa chữa định kỳ, đảm bảo giao thông. Bộ GTVT cũng tiếp tục chỉ đạo Cục Đường bộ VN, doanh nghiệp dự án và các cơ quan liên quan khẩn trương triển khai thực hiện, sớm hoàn thành theo tiến độ quy định, đảm bảo chất lượng công trình.

Đối với các đoạn hư hỏng trên QL19, thuộc dự án tăng cường kết nối giao thông khu vực Tây

Nhiều đoạn trên QL1 qua H.Tuy Phước (Bình Định) hư hại nghiêm trọng, gây nguy hiểm cho người đi đường

nguyên trên tuyến QL19, đã được bàn giao cho Ban Quản lý dự án 2 (Bộ GTVT) triển khai thi công từ ngày 9.6.2022. Thời gian qua, nhà thầu đang thi công đắp nền đường gặp phải thời tiết mưa khiến mặt đường lầy lội nên phương tiện đi lại rất khó khăn. Bộ GTVT, Cục Đường bộ VN, Khu Quản lý đường bộ 3 đã có nhiều văn bản đôn đốc, nhắc nhở Ban Quản lý dự án 2 và yêu cầu ban này chỉ đạo nhà thầu bố trí, tổ chức phương án thi công hợp lý, khoa học phù hợp với điều kiện thời tiết khu vực đang trong mùa mưa; thi công gọn gàng, dứt điểm theo từng hạng mục công trình, từng

đoạn tuyến; tổ chức đảm bảo giao thông an toàn cho người và phương tiện tham gia giao thông trên tuyến do dự án vừa thi công vừa khai thác, bố trí đầy đủ hệ thống báo hiệu, dẫn hướng, người điều tiết đảm bảo giao thông theo đúng quy định, kịp thời khắc phục, sửa chữa hư hỏng mặt đường cũ trên tuyến.

Trước đó, Thanh Niên số ra ngày 27.12.2022 đã đăng bài *Ảnh ảnh cung đường huyết mạch: "Bẫy" trên những tuyến quốc lộ qua Bình Định* phản ánh về việc các tuyến QL qua tỉnh Bình Định bị hư hại nghiêm trọng, gây bức xúc cho người tham gia giao thông và cử tri tỉnh này. ▶

Thông tin bịa đặt
"nữ sinh Trường HUFLIT bị hiếp dâm":

Khởi tố vụ án

Sáng 14.1, Cơ quan Điều tra hình sự Quân khu 7 công bố quyết định khởi tố vụ án hình sự đưa thông tin sai sự thật qua việc phát tán clip cho rằng "sinh viên Trường đại học Ngoại ngữ - Tin học TP.HCM (HUFLIT) đang học giáo dục quốc phòng - an ninh tại Trường Quân sự Quân khu 7 nhảy lầu tự tử do bị xâm hại".

Quyết định khởi tố vụ án đưa ra sau khi cơ quan điều tra xác minh tin báo tội phạm của Trường Quân sự Quân khu 7 về một số thông tin trên không gian mạng có nội dung bịa đặt, sai sự thật tại Trung tâm giáo dục quốc phòng - an ninh (thuộc Trường Quân sự Quân khu 7) gây dư luận xấu, làm giảm uy tín của quân đội và đơn vị xảy ra ngày 11.1. Các cơ quan chức năng đã xác định được các đối tượng trực tiếp chỉnh sửa, đăng tải, phát tán các clip chưa được kiểm chứng trên các nền tảng mạng xã hội.

Trước đó từ tối 11.1, mạng xã hội lan truyền clip và thông tin nữ sinh Trường HUFLIT nghi bị xâm hại khi đang tham gia học kỳ quân sự tại Trung tâm giáo dục quốc phòng - an ninh (thuộc Trường Quân sự Quân khu 7). Chiều 12.1, Trường HUFLIT và Trung tâm giáo dục quốc phòng - an ninh đã tổ chức gặp gỡ báo chí, khẳng định thông tin được lan truyền là bịa đặt, sai sự thật.

Cùng ngày, Phòng An ninh mạng và phòng chống tội phạm sử dụng công nghệ cao (Công an TP.HCM) khẳng định thông tin tán phát liên quan vụ 2 nữ sinh Trường HUFLIT bị xâm hại là tin giả, sai sự thật.

Sỹ Đồng

10 trung tâm đăng kiểm ở Hà Nội sai phạm trong nhiều năm

◆ Khám xét chung cư cao cấp, thu giữ 105 kg ma túy

Ngày 14.1, Công an TP.Hà Nội tổ chức họp báo, thông tin tình hình kết quả nổi bật trong đợt cao điểm tấn công, trấn áp tội phạm bảo vệ Tết Nguyên đán Quý Mão 2023 và cung cấp thông tin về một số vụ án lớn vừa được phát hiện, triệt phá.

Tại họp báo, đại tá Chu An Thanh, Trưởng phòng CSĐT tội phạm về kinh tế, tham nhũng và buôn lậu (PC03) Công an TP.Hà Nội, cho biết trên địa bàn có 31 trung tâm đăng kiểm, trong đó 6 trung tâm do Cục Đăng kiểm VN (thuộc Bộ GTVT) quản lý, 2 trung tâm do Sở GTVT Hà Nội quản lý, 3 trung tâm do Tổng công ty vận tải Hà Nội quản lý, còn lại là trung tâm đăng kiểm của tư nhân và xã hội hóa.

Đại tá Thanh cho biết trong 5 ngày điều tra (từ 8 - 13.1), công an xác định 9 vụ việc và có tới 10 trung tâm mắc sai phạm. Trong đó có 2 trung tâm của Cục Đăng kiểm VN quản lý (29-01V và 29-06V), 2 trung tâm của Sở GTVT Hà Nội quản lý (33-01S và 33-02S), trung tâm 29-03S do Tổng công ty vận tải Hà Nội quản lý và 5 trung tâm đăng kiểm tư nhân (29-14D, 29-18D, 29-23D, 29-29D và 29-01S).

Đến nay, Công an TP.Hà Nội đã khởi tố 4 vụ án và 18 bị can để làm rõ tội "nhận hối lộ".

5 vụ còn lại, công an đã tạm giữ 57 nghi phạm và tiếp tục điều tra mở rộng vụ án. Các bị can và nghi phạm là những giám đốc, phó giám đốc, đăng kiểm viên và nhân viên nghiệp vụ của các trung tâm đăng kiểm.

Theo đại tá Thanh, sai phạm tại các trung tâm đăng kiểm xảy ra từ nhiều năm nay, mỗi trung tâm hưởng lợi bất chính với số tiền hàng tỉ đồng. Sai phạm chủ yếu là nhận hối lộ để bỏ qua các lỗi không đủ điều kiện đăng kiểm, như: hệ thống phanh, tiêu chuẩn khí thải, đèn, trọng tải... Đặc biệt, các trung tâm còn sử dụng phần mềm để can thiệp vào hệ thống chỉnh sửa vòng tua, thay đổi thông số kiểm định khí thải đối với các phương tiện không đảm bảo tiêu chuẩn khí thải, chỉnh sửa ảnh trên máy tính để hạ chiều cao thành thùng xe tải, thậm chí đánh tráo ô tô khác vào để đăng kiểm. Tùy từng lỗi, chủ xe sẽ được bỏ qua khi "bôi trơn" từ 100.000 - 1,5 triệu đồng. Ước tính 10 trung tâm đã hưởng lợi bất chính hơn 20 tỉ đồng.

Cũng tại buổi họp báo, lãnh đạo Công an Q.Bắc Từ Liêm (Hà Nội) cho biết cơ quan này vừa ra quyết định khởi tố vụ án, khởi tố bị can và bắt tạm giam đối với Nguyễn Thị Ninh (25 tuổi, trú xã Kim Ngọc, H.Bắc Quang, Hà Giang) và 5 người

khác để làm rõ tội "mua bán trái phép chất ma túy". Trước đó, Công an Q.Bắc Từ Liêm phát hiện nhóm đối tượng có biểu hiện nghi mua bán trái phép chất ma túy với số lượng lớn tại Khu đô thị GoldMark City (P.Phú Diễn, Q.Bắc Từ Liêm), đã xác lập chuyên án để triệt phá. Sáng 11.1, khi Ninh đang vận chuyển 7 thùng carton bên trong chứa ma túy tại hầm tòa nhà R3 (Khu đô thị GoldMark City) thì bị lực lượng bắt quả tang. Khai thác nhanh, Ninh khai còn giấu nhiều ma túy tại chỗ ở.

Tổng khối lượng ma túy các loại bị thu giữ khoảng 105 kg.

Trần Cường - Đình Huy

Thác loạn tại quán karaoke không đảm bảo PCCC

Có dấu hiệu buông lỏng quản lý

Sau loạt bài bóc trần thực trạng nhiều quán karaoke vi phạm PCCC vẫn hoạt động “chui”, tổ chức dịch vụ khiêu dâm, múa thoát y được Báo Thanh Niên đăng ngày 13 và 14.1, Chủ tịch UBND TP.Hà Nội Trần Sỹ Thanh đã điện thoại cho trung tướng Nguyễn Hải Trung, Giám đốc Công an TP, để yêu cầu xử lý nghiêm theo quy định.

Trong khi đó, khi PV thông tin về thực trạng quán karaoke vi phạm PCCC vẫn hoạt động “chui” tại 15 Trần Duy Hưng (P.Trung Hòa, Q.Cầu Giấy, Hà Nội) và 2 quán karaoke hoạt động “chui”, tổ chức dịch vụ khiêu dâm, múa thoát y ở 81 Láng Hạ (P.Thành Công, Q.Ba Đình, Hà Nội) và 502 Kim Giang (xã Thanh Liệt, H.Thanh Trì, Hà Nội) thì lãnh đạo địa phương đều tỏ ra bất ngờ, bị động.

CHÍNH QUYỀN ĐỊA PHƯƠNG KHÔNG KIỂM SOÁT ĐƯỢC ?

Nói về cơ sở karaoke Ngân Hà (81 Láng Hạ, P.Thành Công, Q.Ba Đình), ông Ngô Ngọc Lâm, Chủ tịch UBND P.Thành Công, cho biết sẽ lập tức giao cán bộ kiểm tra, xác minh. “Nếu đúng có việc này thì trước hết liên quan đến UBND phường trong trách nhiệm quản lý nhà nước. Cái kia (hoạt động “chui”, tổ chức khiêu dâm - PV) thuộc trách nhiệm của công an địa bàn”, ông Lâm phân bua.

Về phía Công an P.Thành Công, một lãnh đạo đơn vị này đã lập tức nhận thiếu sót khi để quán karaoke Ngân Hà hoạt động “chui” và cho biết sẽ lập tức đưa ra phương án xử lý. “Quán này bị tạm đình chỉ để khắc phục tồn tại PCCC. Trong thời gian này, địa phương đã giao cho tổ dân phố cùng các gia đình xung quanh giám sát. Ngoài ra, cảnh sát khu vực cũng được giao nhiệm vụ giám sát thường xuyên và đột xuất kiểm tra rồi. Tuy nhiên, công tác quản lý, giám sát còn chưa đảm bảo, tôi sẽ chỉ đạo cán bộ làm quyết liệt hơn, đồng thời sẽ mời tất cả nhân viên quán đến làm việc để ghi lời khai. Đơn vị sẽ tiếp thu, tăng cường công tác kiểm tra và cấm “chốt” ở đây để quán không thể hoạt động được nữa”, vị này nói.

CHỦ KARAOKE ĐÒI GẤP GỖ, MUA HÌNH ẢNH VI PHẠM

Ngay sau khi liên hệ với lãnh đạo UBND P.Trung Hòa, PV bắt gặp nhận được cuộc gọi của một số điện thoại lạ, tự xưng tên là Khánh, chủ quán karaoke Bình Minh, dù trước đó chúng tôi chưa dùng số điện thoại này để liên hệ với ai liên quan đến quán này. “Nghe nói anh có hình ảnh bên em (quán karaoke - PV) có gì em muốn nói chuyện với anh... Em muốn gặp anh đàm phán chút”, đầu dây bên kia nói.

Khi được hỏi về “đàm phán” chuyện gì, người này đáp lại “thì anh tự hiểu rồi chứ, em muốn anh bán hình ảnh của em nên muốn gặp anh một chút... để nói chuyện riêng. Em không muốn các anh đăng lên, làm ảnh hưởng đến phường”. Chủ quán karaoke Bình Minh thừa nhận dù hiểu được những vụ cháy thời gian gần đây để lại những hậu quả nghiêm trọng nhưng vẫn hoạt động “chui” khi chưa đủ điều kiện PCCC vì “miếng cơm manh áo”.

“Như các anh cũng biết, nghề của bọn em 3 năm nay bị đóng cửa 2 năm do dịch Covid-19 rồi... nếu không ấy (mở cửa chui - PV) thì bọn em cũng chết lâu rồi, mong anh tạo điều kiện”, người này nói tiếp và mong PV đừng lên bài vội để tìm cách giải quyết.

Về hoạt động “chui”, tổ chức khiêu dâm tại quán karaoke Paris Club (502 Kim Giang, xã Thanh Liệt, H.Thanh Trì), khi PV liên hệ qua điện thoại, ông Nguyễn Văn Hưởng, Chủ tịch UBND xã Thanh Liệt, khẳng định ngay quán karaoke Paris Club đã bị yêu cầu đóng cửa và phường đã giao lực lượng công an thường xuyên kiểm tra. “Họ đã treo biển (thông báo dừng hoạt động - PV) mà. Trên địa bàn có mấy quán thì đóng cửa hết, có cho mở cửa đâu”, ông Hưởng nói nhưng lại đề nghị PV gửi thông tin qua điện thoại. “Tôi vẫn giao cán bộ phụ trách lĩnh vực văn hóa phối hợp với cán bộ công an kiểm tra 1 - 2 lần/tuần mà. Khi kiểm tra thì họ đều đóng cửa hết, không để ý sâu ở phía trong. Tôi sẽ cho kiểm tra luôn”, ông Hưởng thông tin thêm.

Liên quan karaoke Bình Minh

(15 Trần Duy Hưng, P.Trung Hòa, Q.Cầu Giấy), khi được PV thông tin, một lãnh đạo UBND P.Trung Hòa đề nghị “gửi những nội dung liên quan” để phường nắm và cho kiểm tra, xử lý. Trong khi đó, một lãnh đạo Công an Q.Cầu Giấy khẳng định toàn bộ quán karaoke trên địa bàn nếu không đảm bảo tiêu chuẩn PCCC đều đã bị lực lượng chức năng ra quyết định tạm đình chỉ và hiện đang thuộc diện đình chỉ hoạt động để khắc phục tồn tại.

Theo vị lãnh đạo này, trách nhiệm chính trong việc quán karaoke hoạt động thuộc về chủ cơ sở. Địa phương có cử cán bộ tuần tra, canh gác nhưng khó mà trông 24/24 giờ vì có nhiều kiểu đối phó.

“Trường công an quận đi tuần còn bị mời đi chỗ khác cơ mà (bị nhân viên quán mời - PV). Cái này, tôi nghĩ phải thay đổi luật. Những loại công trình bị tạm

đình chỉ, đình chỉ hoạt động rồi khi đã phạt hành chính mà tiếp tục vi phạm thì phải xử lý hình sự”, vị lãnh đạo này kiến nghị.

CẦN LÀM RÕ TRÁCH NHIỆM CỦA TỔ CHỨC, CÁ NHÂN

Dưới góc nhìn pháp lý, luật sư Trần Xuân Tiến, Đoàn luật sư TP.Hà Nội, cho rằng các quán kinh doanh dịch vụ karaoke bị Thanh Niên phản ánh đã vi phạm quy định về PCCC. Theo điều 44 Nghị định 144/2021/NĐ-CP, tùy vào hành vi vi phạm mà chủ cơ sở có thể bị cảnh cáo hoặc bị phạt tiền cao nhất lên tới 25 triệu đồng.

Theo luật sư Tiến, hành vi dùng các phương thức phục vụ có tính chất khiêu dâm tại cơ sở kinh doanh dịch vụ karaoke là vi phạm quy định về hoạt động văn hóa và kinh doanh dịch vụ công cộng theo khoản 3 điều 16 Nghị định 38/2021/NĐ-CP.

Theo đó, tổ chức karaoke vi phạm có thể bị phạt tiền từ 20 - 30 triệu đồng. Trường hợp cơ sở kinh doanh dịch vụ karaoke có hành vi tổ chức cho khách nhảy múa thoát y hoặc tổ chức hoạt động khác mang tính chất đồi trụy có thể bị phạt tiền từ 40 - 50 triệu đồng theo khoản 4 điều 16 Nghị định 38/2021/NĐ-CP. Ngoài ra cơ sở kinh doanh dịch vụ này còn có thể bị tước quyền sử dụng giấy phép đủ điều kiện kinh doanh dịch vụ karaoke từ 18 - 24 tháng.

Đối với hành vi cho các nhân viên mượn quán karaoke làm nơi mua bán dâm (nếu có) thì chủ cơ sở sẽ bị truy cứu trách nhiệm hình sự về tội “chứa chấp mại dâm” theo điều 327 bộ luật Hình sự năm 2015. Trong trường hợp chủ quán karaoke có hành vi tổ

chức mua bán dâm, dụ dỗ mua bán dâm tại quán thì ngoài tội “chứa chấp mại dâm”, chủ cơ sở còn có thể bị truy cứu trách nhiệm hình sự thêm tội “môi giới mại dâm” theo điều 328 bộ luật Hình sự năm 2015.

Luật sư Tiến nhìn nhận trong vụ việc này, ý thức, trách nhiệm trong công tác PCCC của các cá nhân, tổ chức trên địa bàn Q.Ba Đình, Q.Cầu Giấy và H.Thanh Trì còn chưa tốt; còn chủ quan, lơ là, cố ý vi phạm quy định PCCC, cứu nạn, cứu hộ. Việc để cho những cơ sở kinh doanh karaoke không đảm bảo điều kiện trong công tác PCCC vẫn có cơ hội hoạt động “chui”, thậm chí còn kinh doanh những dịch vụ trái phép khác thì trách nhiệm trước hết thuộc về cơ quan cảnh sát PCCC.

Bên cạnh đó, luật sư Trần Xuân Tiến cho biết thêm theo quy định hiện hành, nếu các chủ cơ sở karaoke không chấp hành nghiêm việc tạm dừng hoạt động để khắc phục tồn tại về PCCC mà chưa gây ra hậu quả nghiêm trọng thì chỉ bị xử phạt hành chính. Như vậy, trong trường hợp chủ cơ sở tái phạm hành vi này thì vẫn bị xử phạt vi phạm hành chính với mức phạt trên nếu không gây ra thiệt hại.

“Mức phạt này có lẽ vẫn chưa đủ sức răn đe đối với các tổ chức, cá nhân vi phạm. Tôi cho rằng cần tăng mức xử phạt đối với hành vi này, ngoài ra, có thể xem xét thêm về hình phạt bổ sung đối với tổ chức, cá nhân vi phạm như tịch thu giấy phép kinh doanh... để nâng cao ý thức chấp hành quy định pháp luật về PCCC”, ông Tiến bày tỏ.

Thanh Niên

Vụ án 6 cựu chiến binh “hủy hoại rừng” ở Đắk Nông:

9 “điểm mờ” phải được làm rõ

NGÂN NGÀ

TAND cấp cao chỉ ra 9 điểm cho thấy cả 2 cấp tòa sơ thẩm và phúc thẩm kết tội 6 cựu chiến binh là chưa có căn cứ nên đã hủy án, nhưng sau đó họ vẫn bị truy tố.

PHÁT DỌN ĐỂ TRỒNG CÂY KEO GÂY QUỠ

Cuối tháng 12.2022, Viện KSND TP.Gia Nghĩa (Đắk Nông) đã ban hành cáo trạng, truy tố để TAND TP.Gia Nghĩa xét xử sơ thẩm (lần 3) 6 cựu chiến binh về tội hủy hoại rừng theo khoản 1, điều 189 bộ luật Hình sự 1999 (có khung hình phạt cao nhất đến 5 năm tù). 6 cựu chiến binh gồm: Đỗ Mạnh Hùng (61 tuổi), Ngân Xuân Dũng (63 tuổi), Vũ Tất Đắc (70 tuổi), Hoàng Văn Sắn (66 tuổi), Nguyễn Nam Thái (56 tuổi) và Cao Minh Điển (55 tuổi) thuộc Chi hội Cựu chiến binh thôn 6, xã Trường Xuân, H.Đắk Song (Đắk Nông).

Theo cáo trạng, cuối năm 2014, Chi hội Cựu chiến binh thôn 6 họp tổng kết năm, ông Đỗ Mạnh Hùng được bầu làm Chi hội trưởng. Ông Hùng gửi đơn đến Hội Cựu chiến binh xã Trường Xuân đề nghị Hội kiến nghị cấp có thẩm quyền giao diện tích đất rừng cho Chi hội để quản lý, phát dọn trồng cây keo gây quỡ. Tuy nhiên, do UBND xã Trường Xuân không có thẩm quyền nên không giao.

Tại cuộc họp đầu năm 2015, ông Hùng đưa ra ý kiến Chi hội sẽ phát dọn phần diện tích đất rừng tại lô 3, lô 6, khoảnh 1, tiểu khu 1710 (nằm trên địa bàn xã Quảng Thành, TX.Gia Nghĩa) để trồng cây keo gây quỡ hoạt động. Tất cả các hội viên đồng ý.

Trong 2 ngày của tháng 1.2015 và 2 ngày của tháng 4.2015, các hội viên của Chi hội đã chặt những cây bụi, dây leo, cây gỗ có đường kính từ 10 cm trở xuống và gom lại thành từng đống chờ khô sẽ đốt. Đây là đất rừng, do UBND tỉnh Đắk Nông giao cho Công ty TNHH MTV Gia Nghĩa (Xí nghiệp Lâm nghiệp Nghĩa Tín) quản lý vào năm 2008.

Vào tháng 3.2015, Hạt Kiểm lâm TX.Gia Nghĩa kiểm tra, phát hiện và lập biên bản vi phạm hành chính, ghi nhận có đám rừng bị phá, cây ngã đổ ngổn ngang, hiện trường bị đốt cháy nham nhở. Do đó, cơ quan này chuyển hồ sơ

Cựu chiến binh Nguyễn Nam Thái

Cựu chiến binh Ngân Xuân Dũng (trái) và Cao Minh Điển là bị can trong vụ án tại hiện trường vào năm 2022

ẢNH: NHẬT TIẾN

đến Cơ quan CSĐT Công an TX.Gia Nghĩa.

Tại kết luận giám định ngày 24.4.2015 của giám định viên tư pháp Huỳnh Văn Triệu (thuộc Hạt Kiểm lâm TX.Gia Nghĩa), rừng bị hủy hoại 0,98 ha, là rừng sản xuất, thiệt hại hơn 53 triệu đồng.

Ngoài 6 bị can trên bị truy tố, còn có ông Đoàn Xuân Trường, bị khởi tố tội hủy hoại rừng nhưng đã qua đời năm 2017 nên TAND TX.Gia Nghĩa đình chỉ vụ án đối với ông này.

Trong vụ án này, còn có 11 hội viên của Chi hội Cựu chiến binh thôn 6 tham gia. Tuy nhiên, mức độ tham gia của 11 người này là không đáng kể: “Do đều là hội viên của Chi hội cựu chiến binh, nên khi Chi hội kêu gọi phát rừng lấy đất trồng cây keo gây quỡ hoạt động, thì những người này tham gia chứ không ai có mục đích tư lợi cá nhân”. Vì vậy, 11 người này không bị truy cứu trách nhiệm hình sự mà chỉ bị xử lý hành chính.

GIÁM ĐỐC THẨM: CHƯA ĐỦ CĂN CỨ KẾT TỘI

Trước đó, cả 2 lần xét xử sơ thẩm, TAND TX.Gia Nghĩa (nay là TP.Gia Nghĩa) tuyên phạt 6 bị cáo với mức án từ 6 - 7 tháng tù. Các bị cáo đồng loạt kháng cáo kêu oan. Xét xử phúc thẩm lần 1, TAND tỉnh Đắk Nông hủy bản án sơ thẩm. Cuối năm 2017, TAND tỉnh Đắk Nông xét xử phúc thẩm (lần 2), bác kháng cáo kêu oan, tuyên y án sơ thẩm.

Chấp hành xong hình phạt, ra tù, 6 cựu chiến binh tiếp tục gửi đơn kêu oan khắp nơi. Ba năm sau, vào tháng 3.2020, bản án của TAND tỉnh Đắk Nông bị Chánh án TAND cấp cao tại TP.HCM kháng nghị giám đốc thẩm.

Ngay sau đó, Ủy ban thẩm phán TAND cấp cao tại TP.HCM nêu ra 9 vấn đề cho thấy chưa đủ căn cứ buộc tội các bị cáo, để chấp nhận kháng nghị của Chánh án, tuyên hủy cả 2 bản án kết tội các bị cáo để điều tra lại, vì các lý do sau.

Thứ nhất, cả 2 cấp tòa sơ thẩm và phúc thẩm xác định nguyên đơn dân sự là UBND TX.Gia Nghĩa đều chưa có cơ sở pháp lý.

Thứ 2, theo bảng kê diện tích các tiểu khu đất rừng đính kèm giấy chứng nhận quyền sử dụng diện tích đất không thể hiện rõ loại đất theo lô cụ thể.

Thứ 3, các bị cáo thừa nhận có chặt, phá vào 2 ngày của tháng 1.2015 và 2 ngày của tháng 4.2015. Tuy nhiên, theo các bị cáo, hiện trạng đã bị chặt phá, đốt cháy trước đó. Các bị cáo chỉ chặt, dọn dẹp rừng những cây nhỏ, cây dây leo để trồng cây gây quỡ.

Thứ 4, cơ quan tố tụng chưa điều tra xác minh diện tích nơi xảy ra vụ án là đất rừng tự nhiên sản xuất, đất nông nghiệp hay đất trồng. Nơi xảy ra vụ án, cơ quan tố tụng xác định là rừng nhưng tại sao xung quanh không phải là rừng. Hồ sơ vụ án không có tài liệu, chứng cứ

nào để chứng minh nơi xảy ra vụ án là rừng, chủng loại rừng theo Nghị định 23, Quyết định 186 năm 2006 của Thủ tướng, và Thông tư 34 năm 2009 của Bộ NN-PTNT. Bởi từ đó mới có cơ sở xác định hành vi các bị cáo có cấu thành tội phạm hay không.

Thứ 5, theo giải thích của Hạt Kiểm lâm TX.Gia Nghĩa thì việc kiểm tra hiện trường, đo đạc thực hiện không đúng yêu cầu kỹ thuật, nên kết quả đo đạc không có giá trị pháp lý.

Thứ 6, kết luận giám định ngày 24.4.2015 và 14.7.2016 đều do ông Huỳnh Văn Triệu ký với tư cách giám định viên tư pháp. Việc giám định lại diện tích rừng bị thiệt hại do cùng một người ký là trái với điều 34 luật Giám định tư pháp 2013.

Xác định diện tích rừng bị hủy hoại không được giám định viên có chuyên môn giám định mà căn cứ vào biên bản xác minh hiện trường không có giá trị pháp lý nên kết luận giám định ngày 14.7.2016 cũng không có giá trị pháp lý. Các cơ quan tố tụng căn cứ vào kết luận trên để điều tra, truy tố, xét xử 6 bị cáo là vi phạm nghiêm trọng thủ tục tố tụng.

Thứ 7, theo điều 189 bộ luật Hình sự 1999, Thông tư liên tịch số 19 và điều 20 Nghị định 157, phải hủy hoại trên 5.000 m² (đối với rừng sản xuất) mới bị truy cứu trách nhiệm hình sự.

Cơ quan CSĐT xác định các bị cáo chặt, phá rừng trong 4 ngày, trong đó có 2 ngày của

tháng 1.2015 là 4.000 m². Theo văn bản tháng 3.2015 của Chi cục Kiểm lâm tỉnh Đắk Nông thì rừng lại bị thiệt hại 100%. Như vậy, trong 2 ngày của tháng 1.2015 rừng đã bị hủy hoại hoàn toàn.

Cơ quan CSĐT không chứng minh được diện tích rừng vẫn chưa bị thiệt hại 100% mà chỉ dựa vào lời giải thích của ông Nguyễn Thanh Tùng (cán bộ Hạt Kiểm lâm TX.Gia Nghĩa) để xác định các bị cáo tiếp tục phá rừng trong 2 ngày của tháng 4.2015 là không đủ cơ sở.

Thứ 8, các cơ quan tố tụng xác định các bị cáo thực hiện hủy hoại rừng với mức thiệt hại 100% trên lời khai của ông Tùng mà không dựa trên thực tế trước khi xảy ra vụ án, hiện trạng rừng có độ che phủ như thế nào, còn lại bao nhiêu %. Để từ đó xác định lỗi của các bị cáo gây ra thiệt hại về rừng.

Do đó, chỉ xác định thiệt hại trên hiện trạng cuối cùng là không khách quan, không định lượng và không đánh giá được tính chất, mức độ nguy hiểm của hành vi phạm tội.

Thứ 9, Hạt Kiểm lâm TX.Gia Nghĩa không dựa vào mức độ thiệt hại thực tế về số lượng, khối lượng cây rừng bị chặt hạ mà lại dựa vào tiêu chí xác định rừng là không phù hợp với quy định. Cấp sơ thẩm và phúc thẩm xác định thiệt hại dựa trên trữ lượng gỗ bình quân/ha cũng không chính xác, không khách quan và không định lượng được hành vi phạm tội. ♦

Hội đua thuyền tứ linh ở Lý Sơn

LÊ HỒNG KHÁNH

**Lý Sơn có lệ cổ truyền
Hàng năm tết đến đua thuyền
vui xuân.**

(Ca dao Lý Sơn)

Câu ca dao trên nhắc đến một tục lệ cổ truyền đến nay vẫn còn tồn tại trên huyện đảo Lý Sơn, đó là Hội đua thuyền tứ linh vào dịp đầu xuân. Lễ hội bắt đầu vào ngày mùng 4, sau lễ hóa vàng và kết thúc vào ngày khai hạ, mùng 7 tết. Đây lễ hội lớn nhất trong năm, thu hút sự tham gia của hầu hết người dân vùng đất đảo.

Hiện nay chưa tìm thấy tài liệu thành văn nào ghi rõ thời điểm xuất hiện của Lễ hội đua thuyền tứ linh ở huyện đảo Lý Sơn. Tuy nhiên, theo truyền ngôn trong dân gian, cuộc đua thuyền tứ linh lần đầu tiên được tổ chức vào năm 1826 (Minh Mạng năm thứ 7), dưới thời nhà Nguyễn.

Lý Sơn trước đây có 2 xã là An Vĩnh và An Hải. Hội đua thuyền diễn ra riêng tại mỗi xã gần như đồng thời. Sở dĩ gọi là “đua thuyền tứ linh” vì trong cuộc đua có sự tham gia tranh tài của 4 con thuyền, mỗi thuyền mang tên một con vật trong bộ tứ linh, đó là: long, ly (lân), quy, phụng (phượng). Thuyền đua làm bằng mê tre, dài khoảng 8 m, lòng thuyền chỗ rộng nhất chừng 1,5 m, có dáng thon và nhẹ để khi đua có thể lướt nhanh về phía trước. Đầu và đuôi thuyền người ta trang trí hình các con vật rồng, lân, rùa, phượng, theo kiểu chạm

Toàn cảnh trường đua

ẢNH: LHK

khắc trên gỗ rồi ghép vào thuyền.

Từ giữa tháng chạp người ta bắt đầu sửa chữa, trang trí các thuyền đua. Để chuẩn bị cho hội đua thuyền, các xóm, lân tuyến chọn những chàng trai mạnh khỏe, giỏi nghề biển, kết hợp với những trung niên giàu kinh nghiệm để thành lập đội đua. Mỗi đội đua thường có 15 người, đều là nam giới, trong đó có 1 tổng lái, 1 tổng thương, 1 tổng mũi và 12 tay chèo.

Buổi sáng ngày mùng 4 tết người ta làm lễ tại miếu để xin phép thần linh cho hạ thủy. Vật dâng cúng trong lễ hạ thủy gồm rượu, trầu, nhang, đèn, vàng mã (kim ngân, hương, đăng, phù lang, tấu) và một lòng mía, một quả dừa.

Hội đua thuyền Lý Sơn diễn ra theo từng làng, với 4 thuyền đua tranh trong 4 ngày, mỗi ngày một cuộc. Đường đua gồm 4 vòng (8 đạo), tổng chiều dài khoảng 2,5 hải lý. Các thuyền được đổi đường đua mỗi ngày và được xếp thứ hạng (nhất, nhì, ba, tư) theo ngày đó. Đến ngày cuối

(mùng 7), người ta cộng lấy kết quả của 4 cuộc đua để xét giải chung cuộc.

Trước khi hội đua diễn ra, dân làng từ già đến trẻ đều tập trung về đình làng để tham dự buổi lễ tế thần linh, tiên hiền, hậu hiền phía trong đình. Tiếp đến là cuộc lễ xin được mở đầu cuộc đua phía ngoài bến. Phần nghi lễ kết thúc, thuyền đua về vị trí hoa tiêu chờ xuất phát. Thời điểm xuất phát sớm muộn, gia giảm tùy theo con nước, nhưng nằm trong khung giờ ngo (từ 11 giờ 30 - 13 giờ 30). Xã An Hải thường bắt đầu cuộc đua sớm hơn xã An Vĩnh.

Thuyền đua vào vị trí sẵn sàng. Trống lệnh nổi lên, một hồi 3 tiếng. Vừa dứt tiếng trống thứ 3, 4 con thuyền đồng loạt xé nước lao đi trong tiếng trống liên hồi giục giã, tiếng reo hò của hàng ngàn người xem làm vang động cả một vùng không gian biển đảo. Cứ như thế, hội đua thuyền mừng xuân diễn ra suốt 4 ngày, 4 cuộc, từ mùng 4 đến mùng 7 tháng giêng, theo định lệ từ lâu đời. Vào ngày cuối các lân,

xóm làm lễ tạ thần linh, đồng thời khoản đãi các tay đua trong không khí vui tươi, thăm tình làng nghĩa xóm.

Ý nghĩa sâu xa của hội đua thuyền là để tỏ lòng cảm tạ các vị thần linh phù hộ cho dân làng có được cuộc sống bình an, khương thời; làm nông, làm biển được mùa, tri ân các bậc tiên hiền đã có công khai khẩn, xây dựng cuộc sống lâu dài trên quê đảo, tưởng nhớ quan quân và binh phu các đội Hoàng Sa, Bắc Hải. Đây cũng là dịp để người dân rèn luyện sức khỏe, thi thố tài năng điều khiển ghe thuyền.

Theo quan niệm dân gian, mỗi con thuyền về trước trong cuộc đua ngày tết mang một điềm báo năm mới cho cả cộng đồng:

Long (con rồng) là biểu tượng của sự thịnh đạt, cao quý, tiềm ẩn sức sống vĩnh hằng. Năm nào thuyền rồng về nhất người ta cho rằng đó là điềm báo được mùa nghề nông.

Ly (con lân) tượng trưng cho sự thái bình phúc lộc, may mắn. Năm nào thuyền lân về nhất người ta cho rằng đó là điềm báo được mùa nghề biển.

Ngày 30.9.2020, Lễ hội đua thuyền tứ linh ở các xã An Hải và An Vĩnh thuộc huyện đảo Lý Sơn đã được Bộ VH-TT-DL ra Quyết định số 2729/QĐ-BVHTTDL đưa vào Danh mục di sản văn hóa phi vật thể quốc gia.

Quy (con rùa) tượng trưng cho sự trường tồn, hạnh phúc, phát triển. Năm nào thuyền quy về nhất người ta cho rằng đó là điềm báo làng xóm ổn định, yên lành.

Phượng tượng trưng cho cuộc sống thái bình, nhân phẩm cao quý. Năm nào thuyền phụng về nhất người ta cho rằng đó là điềm báo làng xóm có nhiều niềm vui.

Dựa vào tên con thuyền về nhất trong hội đua, các bộ lão bản bạc, dự báo về công việc làm ăn và đời sống bà con trên đảo trong cả năm.

Lễ hội đua thuyền đầu xuân trên đảo Lý Sơn là sinh hoạt văn hóa truyền thống, gắn kết cả về phần lễ với phần hội, lôi cuốn đông đảo người dân địa phương, du khách, tạo nên không khí phấn khởi, vui tươi trên đất đảo mỗi dịp tết đến, xuân về.

Gương liêm dân yêu, vua quý

**QUAN LIÊM
NƯỚC VIỆT**

TRẦN ĐÌNH BA

**Trải các đời, bên cạnh việc
phòng, chống và trừng
trị những quan lại tham
nhũng, nhà nước cũng khen
thưởng những quan viên
nêu được đức tốt liêm khiết,
trong sạch.**

**PHAN THANH GIẢN
ĐƯỢC VUA THƯỜNG NGỌC**

Thời Trần, có Phạm Ngộ được vua thăng làm Tham tri vì “làm

quan thanh liêm cẩn thận được thời bấy giờ khen ngợi”, theo *Đại Việt sử ký tiền biên*. Chép tiểu sử Lê Lăng, *Đại Việt thông sử* đề cập đến việc Lăng giữ được sự thanh liêm nên vua Lê Thánh Tông “sai quan Chánh chương Nguyễn Lỗi đem bạc lạng ban cho và sắc dụ rằng: “Người nên cẩn thận, sau cũng như trước, phải thanh liêm, phải công bằng”. Năm Tân Mão (1471), vua chinh phạt Chiêm Thành, hạ thành Chà Bàn, bắt chúa Chiêm. Khi vào thành, tướng sĩ tranh nhau cướp của cải làm của riêng. Nhưng riêng Nguyễn Quận không tham của, mà lấy cây cờ lớn giương lên biểu thị cho chiến thắng. Ghi nhận tiết tháo thanh cao ấy, Lê Thánh Tông bổ làm Quản vệ Thanh

Hoa (Thanh Hóa nay), sau thăng đến Đô Tổng binh sứ đạo Quảng Nam. *Đại Việt sử ký toàn thư* cho biết năm Mậu Ngọ (1498), vua “lấy Dương Trục Nguyên làm Lại khoa đồ cấp sự trung, lại ưu đãi cho thêm tiền quý bổng liêm khiết”, lý do là Dương Trục Nguyên đã “đàn hặc, trấn áp bọn cường hào, những kẻ có quyền thế cũng phải chùn tay”. Đến năm Canh Thân (1500) bởi liêm khiết, được thăng làm Đô đình úy.

Thời Lê Trung hưng, năm Bính Tý (1756), chúa Trịnh sai Lê Quý Đôn và các quan đi thăm hỏi dân tình. *Đại Việt sử ký tục biên* cho biết họ “đăng khai nói quan phủ thanh liêm cẩn mẫn là bọn Nguyễn Duy Thuần, những tề là

bọn Trịnh Thụ cộng 13 người”. Gương liêm thì thăng thưởng, kẻ nhũng lạm thì giáng truất. Cũng thời này có Nguyễn Mậu Tài kinh qua Thượng thư bộ Binh, bộ Lễ, bộ Công, về hưu được chúa Trịnh Căn ban cho 5 chữ “Kỳ cựu trấn nhâ tặc” (tuổi già làm quan đã lâu, làm gương cho người nhả kẻ tặc), và *Lịch triều ghi*: “Là người trong sạch, nhả nhậ, đứng đắn, chắc chắn; đối với người không bao giờ gây oán”. Còn Nguyễn Đức Vĩ “là người thanh bạch, cẩn thận, làm quan ở đài 18 năm, nhà không chứa của thừa, ai cũng phục là liêm khiết”. Khi ông về trí sĩ năm Giáp Thân (1764), chúa Trịnh làm bài thơ Đường luật trong đó có chữ khen “Mười phần thanh liêm”.

Thời vua Thiệu Trị nhà Nguyễn, năm Đinh Mùi (1847), *Thực lục* cho hay vua thưởng cho Tri châu Vạn Ninh là Bùi Huy Phan một tấm lụa, 20 lạng bạc, gia hàm Tri phủ vì “làm việc thanh liêm, công bằng, làm cho dân tin yêu”. Trong hàng ngũ quan lại thanh liêm, Phan Thanh Giản nêu được đức tốt trong sạch, nhiều lần được vua khen thưởng khích lệ. Năm Canh Tuất (1850), ông làm Tả kỳ Kinh lược đại sứ, lĩnh Tổng đốc Bình-Phủ, vua Tự Đức khen “là người học hạnh thuần chính, giữ tiết ngay hiền, giữ mình công bằng siêng năng, cảm lòng thanh liêm trong sạch, thưởng cho 20 lạng bạc”. Đến năm Bính Thìn (1856) vua lại “khen

Có quan điểm cho rằng cây đa và cây đề là những cây to, sống lâu năm, tuy nhiên thân của hai loài cây này vô dụng, cần cẩn thận khi so sánh với người nào đó. Điều này chính xác không?

Trên thực tế, gỗ của cây đa không tốt, còn gỗ đề (bồ đề) nằm trong nhóm 8, cuối bảng phân loại nhóm gỗ VN. Gỗ đề có độ bền thấp, dễ bị mối mọt, mềm và xốp. Song, không phải ngẫu nhiên mà thành ngữ *cây đa, cây đề* dùng để chỉ người sống thọ, đáng kính trọng.

Hiện nay, có hơn 1.000 loài cây đa trên thế giới. Ở phương Tây, cây đa có tên tiếng Anh là banyan, chủ yếu dùng để chỉ cây đa Bengal (*Ficus benghalensis*) có nguồn gốc từ Ấn Độ và Bangladesh, một loài mà người Trung Quốc gọi là Mãng (mạnh) gia lập dong (孟加拉榕). Tuy nhiên, ở Trung Quốc và châu Á, cây đa là thuật ngữ chủ yếu dùng để chỉ cây đa lá nhỏ (*Ficus microcarpa*) với nhiều tên gọi khác nhau: dong thụ, chính dong - cách gọi ở Trung Quốc; tế điệp dong - Quảng Đông; vạn niên thanh - Vân Nam; quý tế thụ - Đài Loan... Cây đa lá nhỏ là một loài phổ biến thuộc họ Dâu tằm (Moraceae), có hình dáng tương tự cây đa Bengal, cao 15 - 25 m, tán rộng.

Trong Ấn Độ giáo, lá của cây đa được cho là nơi an nghỉ của thần Krishna. Trong đạo Hindu, cây đa có liên quan với lễ hội Vat Purnima. Trong kinh điển tiếng Pali của Phật giáo, cây đa (tiếng Pali: nigrodha) mang tính biểu tượng, được nhắc nhiều lần. Ở Philippines, người ta gọi cây đa là cây balete, nơi trú ngụ của một số vị thần và linh hồn.

Cây đề, còn gọi là cây bồ đề (*Ficus religiosa*), một loài có nguồn gốc từ Ấn Độ và Đông Dương, thuộc họ Dâu tằm Moraceae. Ở Ấn Độ và Nepal người ta gọi cây đề là cây pippala, peepul, peepal, pipal hay ashvattha. Loài cây này cao tới 30 m, đường kính thân lên tới 3 m.

Cây đề có ý nghĩa trong Ấn

Độ giáo, Phật giáo và Kỳ Na giáo. Những người tu khổ hạnh theo đạo Hindu và đạo Jain thường ngồi thiền ở gốc cây này. Người ta tin rằng Phật Thích-ca Mâu-ni (Gautama) đã đạt được sự giác ngộ dưới cây bồ đề (cây đề). Ở Đông Nam Á, các đền thờ Phật giáo nguyên thủy hoặc linh vật thường trồng loại cây này.

Xét về y học cổ truyền, cây đa có công dụng thanh nhiệt, thúc đẩy tuần hoàn máu và giải độc, trị tiêu chảy, ghê lở, trĩ, hắc lao...; cây đề dùng để điều trị hen suyễn, tiểu đường, tiêu chảy, động kinh... Xét về kinh tế, người ta thường dùng cây đa, cây đề trong thiết kế cảnh quan sân vườn, đường phố; làm cây cảnh bonsai; trồng rừng sinh thái...

Trong ca dao, tục ngữ có nhiều câu liên quan với cây đa, cây đề, được hiểu ở nhiều góc độ khác nhau. Ví dụ, "Thân cây đa, ma cây gạo, cú cáo cây đề" (*Nam quốc phương ngôn tục ngữ bị lục*, 1914); "Con vua thời lại làm vua. Con nhà thầy chùa thì quét lá đa" (*Quốc phong thi tập hợp thái*, 1910). Tuy gỗ của cây đa và cây đề không tốt, song không thể phủ nhận ý nghĩa tôn giáo, giá trị y học và kinh tế của hai loài cây này. Thành ngữ "cây đa, cây đề" ví người có trình độ thâm niên cao, có uy tín trong nghề là cách nói mang tính ẩn dụ, không nên hiểu theo nghĩa đen rồi cho rằng "thân của cây đa, cây đề là vô dụng, gỗ chẳng để làm gì, chum lửa còn không xong". **Vương Trung Hiếu**

Tìm lại mùa xuân với Phương Uyên và Thanh Hà

Sau khi thành "người đồng hành" với Phương Uyên, ca sĩ Thanh Hà liên tục chiêu đãi khán giả các sản phẩm âm nhạc ý nghĩa, chất lượng. Mới nhất là album *Tìm lại mùa xuân*, với những ca khúc quen thuộc ngày tết: *Đón Xuân*, *Câu chuyện đầu năm*, *Lắng nghe mùa xuân về...* Toàn bộ cảnh quay được thực hiện tại quê nhà Thanh Hà - Đà Nẵng và Hội An (Quảng Nam). Đây cũng là lần đầu tiên Thanh Hà đưa Phương Uyên (ảnh) về quê thăm mẹ, vì thế *Tìm lại mùa xuân* được chọn làm chủ đề.

Album là chuỗi những màu sắc xuân với những cảm xúc chân thành mà Thanh Hà gửi tặng đến mọi người như một lời chúc thân thương vào dịp năm mới. Trong các thước phim được ghi lại, Thanh Hà đầy tươi trẻ, ngân nga hát bên người bạn đời của mình. *Tìm lại*

ANH: NSCC

mùa xuân cũng đánh dấu mùa xuân đầu tiên Thanh Hà - Phương Uyên về chung một nhà. Những gì cặp đôi đang mang đến cho âm nhạc, cho chuyện đời của họ thật đúng với đúc kết: hạnh phúc là liều thuốc tinh thần khiến người ta trở nên tràn đầy sức sống và yêu đời hơn. Và Thanh Hà - Phương Uyên không chỉ giữ riêng hạnh phúc đó cho mình mà lan tỏa nguồn năng lượng tích cực ấy đến những ai đang - sẽ yêu và được yêu. **Nguyễn Văn**

CHUYÊN ĐỜI CHUYỆN NGHỀ

Đạo diễn Quốc Võ khát khao làm nhiều việc ý nghĩa trên quê hương

Trở về Việt Nam sau 20 năm, đạo diễn Quốc Võ đã thực hiện nhiều hoạt động thiện nguyện.

Cụ thể, Quốc Võ cùng gia đình, bạn bè đã ghé thăm, tặng quà cho Tu viện Bồng Lai (Bà Rịa-Vũng Tàu), nơi nuôi dạy 82 trẻ em mồ côi. Được biết, đây không phải là lần đầu tiên vị đạo diễn này làm từ thiện. Trong những năm qua anh đã thực hiện rất nhiều hoạt động hướng tới cộng đồng và những hoàn cảnh khó khăn.

Quốc Võ chính là người sáng lập Quỹ Trái Tim Việt. Tính đến nay, anh và các mạnh thường quân đã chung tay xây dựng được 5 cây cầu nhân ái trị giá hơn 6 tỉ đồng, giúp đỡ hàng trăm mảnh đời bất hạnh trên quê hương. Về quê hương lần này, Quốc Võ sẽ đón tết cổ truyền cùng mẹ. Bên cạnh đó, anh còn hoàn thành MV *Ngoại ôi con nhớ*, ca khúc do chính anh sáng tác và thể hiện. MV này không chỉ tưởng nhớ bà ngoại của mình, Quốc Võ còn mong muốn giới thiệu đến mọi người các danh thắng của Phan Thiết, nơi anh sinh ra và lớn lên trước ngày sang Mỹ định cư. MV sẽ ra mắt vào đêm giao thừa xuân Quý Mão trên kênh Quoc Vo Entertainments.

Đạo diễn Quốc Võ được biết đến qua các phim

Đạo diễn Quốc Võ (thứ hai từ phải qua) tặng quà cho Tu viện Bồng Lai

ANH: NVCC

chiếu rạp tại Mỹ như: *Man On Fire*, *The Bloody Hand*, *Kiếp giang hồ* và chuỗi series phim *An ninh trong cuộc sống*, *Police Uber...* Anh còn sáng tác trên 30 bài hát, thực hiện hàng chục MV cho nghệ sĩ tại hải ngoại. Ngoài ra, Quốc Võ còn là nhạc công chơi piano, guitar. Năm 2021, anh đã tạo ra sân chơi sáng tác ca khúc ca ngợi các "chiến binh áo trắng", tuyến đầu phòng chống Covid-19. Gần đây, Quốc Võ được mọi người gọi thêm một cái tên thân thương Thầy Thiện Tâm. Với sự đa tài, chần chừ và tâm huyết, MV *Ngoại ôi con nhớ* của đạo diễn Quốc Võ hứa hẹn là một "món ăn tinh thần" của mọi người trong dịp tết này. **Vinh Sang**

Đền thờ Nguyễn Công Trứ tại Hà Tĩnh

ANH: ĐÌNH BA

Thanh Giản là thanh liêm, cần thận, thường cho bài đeo bằng thứ ngọc tốt".

DANH THẦN "NGẮT NGƯỠNG" NHÀ NGHÈO

Sự nghiệp danh thần "ngắt ngưỡng" Uy viên công Nguyễn Công Trứ được *Đại Nam liệt truyện* ghi, trong đó có chi tiết

Nguyễn Công Trứ lúc đang làm quan "vì có tang cha nên bỏ chức. Vua nghĩ Trứ là người thanh liêm, giản dị, sai mang cho Trứ 100 lạng bạc". Sau này, có trường hợp tương tự là Nguyễn Đăng Huân thời Minh Mạng. Thi đỗ tiến sĩ, Đăng Huân khi làm quan "tính người thanh liêm cần thận, bình dị gần dân". Lúc bố mất ông về để tang, dân tình

Đại học sĩ Phan Thanh Giản có tiếng là vị quan thanh liêm

ANH: T.L

quý mến đưa đồ tiến biểu, ông đều khước từ không nhận. Sau linh Lang trung Bộ Lễ, theo vua đi tuần qua nơi trấn trị cũ, nhân dân biết đón đường yết kiến ông, đưa biểu tiến lụa, ông đều không nhận. Khi qua đời "túi làm quan

vẫn rỗng tuếch, duy có một cái áo mùa đông mới ban cho để khám liệm". Dân ở Điện Bàn nhớ công ơn đã thờ ông vào Văn từ của quận. Trường hợp này ứng với câu dân gian dạy "Yêu dân dân lập đền thờ".

Làm quan được dân tin yêu, quý mến, thì vàng bạc nào cũng không mua được. Quan Đoàn Văn Phú thời Gia Long là một người được như thế. "Là người liêm khiết, ở quan thanh bạch, lâu làm việc cai trị dân mà túi làm quan rỗng không. Ngày Phú chết, quan lại nhân dân nhớ tiếc quyền tiền giúp việc mai táng", *Liệt truyện* chép việc ông. Vua trọng lòng thanh liêm tặng cho hàm Hiệp biện Đại học sĩ, thưởng cho 3 cây gấm Trung Quốc, 500 quan tiền và dụ "đó là để khuyến khích cho người làm tôi liêm khiết sau này". Theo

Đại Nam thực lục, năm Ất Mùi (1835) thời Minh Mạng, có Án sát Nghệ An Mai Thăng Đường làm quan thanh liêm, giản dị. Khi ông mất trong túi không có tiền. Quan tỉnh phải tạm chi 5 tấm trều và 70 quan tiền kho để lo việc tang.

Văn thời nhà Nguyễn, Nguyễn Quốc Hoan làm Hộ lý ấn quan phòng Tổng đốc Ninh Thái dưới triều Tự Đức, sống thanh bạch đến nỗi khi chết năm Bính Thìn (1856) nhà nghèo túng, không có gì để lo việc mai táng, tỉnh phải xuất tiền kho công lo liệu. Ông có tiếng "nghiêm nghị, khi trị một địa phương, răn cấm cần thận người nhà không cho phép chúng đưa đón lễ lạt, có tiếng liêm khiết". Vua từng ghi nhận đức liêm này và thưởng một chiếc kim khánh có chữ thanh liêm cần cán. (còn tiếp) **⬆**

Bông bênh xuân ấm...

Truyện ngắn của **VŨ THỊ HUYỀN TRANG**

MINH HỌA: TUẤN ANH

Vũ chậm chậm bước trên con đường nhỏ về căn nhà trọ. Trời cuối đông cái rét không còn nằm trong xương thịt mà trời hắt ra ngoài. Không còn cảm giác tê tái nữa, chỉ thấy lạnh lẽo bua vẩy trên những ngón tay đơn lẻ. Mất hết! Thế là Vũ đã mất hết rồi. Khoản tiền mấy tỉ đồng dành dụm trong suốt mười ba năm vất lộn bươn chải ở thành phố này cuối cùng cũng đã mất sau những cú rơi chao đảo của thị trường chứng khoán. Suốt hơn một năm qua, Vũ đã sống trong cảnh bất an, lo sợ, tức giận và cả tuyệt vọng. Mớ cảm xúc hỗn độn luôn được đẩy lên đỉnh điểm, căng cứng đến nghẹt thở trong từng phiên giao dịch. Biết bao người đầu tư đã chịu đựng sự giằng vò của thị trường chứng khoán suốt hơn một năm qua. Bấu víu và hy vọng vào cái gọi là “làm trong sạch và nâng cấp thị trường”, cuối cùng chỉ có thể nhìn tài sản bốc hơi trong từng phiên giao dịch. Một nửa trong số đó là tiền Vũ xoay xở vay mượn để đầu tư. Vũ muốn đổi đời. Muốn mua một căn nhà Hà Nội để chấm dứt cuộc đời ở trọ của phận người tinh lẻ. Vũ muốn tổ chức một đám cưới lung linh với người mình yêu. Sau quãng thời gian đầu tư sinh lời đầu năm ngoái, Vũ càng ôm tham vọng nhiều hơn. Sau vài lần sập, Vũ cố gắng bắt đáy để trung bình giá. Ngay cả căn nhà hương hỏa ở quê Vũ cũng bán mất rồi. Nhưng càng cố giãy thì càng chết. Càng gỡ gạc thì càng lún sâu hơn.

Hôm nay vì không chịu đựng được thêm, Vũ cắt lỗ toàn bộ cổ phiếu để trả nợ. Chuyện vay mượn ở công ty đến tai sếp, chỗ tiền nợ phòng tài vụ vẫn chưa được thanh toán, quyết định thôi việc Vũ đã cầm trong tay. Đến cả người yêu thương cũng vừa nhắn tin đòi chia tay sau những cuộc cãi cọ không hồi kết. Ý nghĩ mình chẳng còn gì cả khiến Vũ không muốn trở về căn phòng trọ chật chội vàng vọt ánh đèn. Chẳng có gì đợi anh ở đó kể cả một ấm trà... Vũ quay bước đi về phía cây cầu, trời lát phát mưa bay. Có lẽ đã xuân rồi cũng nên. Vạn vật cũng như con người vậy, có nhiều khi

không cần rành rọt. Đông lẫn xuân. Vui lẫn buồn. Kết thúc lẫn với khởi đầu. Thực tại và quá khứ.

Đường vắng, ánh đèn đường vàng vọt hắt xuống những phận người lam lũ đang trôi qua cây cầu bắc qua sông Hồng để ra ngoài trung tâm thành phố. Vũ chợt nhớ đến cây cầu mang tên “Xóa nợ” mà mình từng đi qua. Nghe nói nhiều con nợ đã chọn cách giải thoát cho mình ở đó. Mưa mỏng nhưng cũng đủ ướt vai áo người đi, Vũ nghĩ miên man khi cây cầu đã ở ngay trước mặt. Chợt có tiếng thút thút đầu đó khiến anh dừng chân. Đưa mắt ngó xung quanh Vũ thấy bóng dáng bé nhỏ của một đứa trẻ đang đứng trong bóng tối. Sao nó đứng ở đây một mình? Vũ rào bước lại gần. Vừa nhìn thấy người lạ, đứa trẻ bỗng òa khóc. Tiếng khóc vang trong đêm tối lan khắp con ngõ nhỏ. Một thằng bé tầm hai tuổi, trắng trẻo, khôi ngô. Bên cạnh thằng nhỏ là chiếc túi đựng quần áo, món đồ chơi pop it hình trái táo và một bình sữa đầy. Lẽ nào thằng bé bị bỏ rơi? Vũ cảnh giác nhìn ngó xung quanh. Không cần thận người ta đổ cho Vũ tội bắt cóc trẻ em thì chết dờ. Ở đời thiếu gì những trường hợp oan uổng, vạ lây như thế. Vũ chậm chậm ngồi xuống, hỏi han đứa nhỏ:

- Sao cháu lại đứng đây một mình? Bỏ mẹ cháu đâu?

Đứa nhỏ lại càng khóc to hơn. Tội nghiệp! Chắc là nó đang sợ hãi. Tiếng khóc lời những cái đầu thò ra khỏi cửa. Chẳng mấy chốc con ngõ nhỏ đã chật kín người. Ai đó choàng cho đứa nhỏ thêm chiếc áo khoác mỏng bên ngoài.

Ai đó lôi đứa nhỏ vào nhà, lục trong chiếc túi xách để lại thấy có mẩu giấy nhỏ ghi nguệch ngoạc dòng chữ “Bình An, 20.1.2019”. Đám đông lại xôn xao, tiếng xót thương kèm với lời rủa sả. Trời ơi, nhìn thằng bé đáng yêu thế này sao nỡ lòng vứt bỏ. Thử cha mẹ chết bầm, để con ra mà không có trách nhiệm. Các bác ơi, chắc phải có lý do nào lớn lắm họ mới bỏ con cái thế này. Lý do nào lớn bằng con cái cô thử nói tôi nghe? Hay là chơi coin, chứng khoán thua lỗ đổ nợ cũng nên... Vũ nhìn về phía cây cầu, tìm nhói lên từng nhịp. Bình sữa vẫn còn ấm nóng, người thân ấy hẳn mới vừa rời bước bỏ đi. Hay vẫn còn đứng đâu đó quanh đây, dứt ruột nhìn xem con mình có ai đón nhận? Ai đó trong đám đông vừa cất lời hỏi bằng quơ: “Ba tuổi đứa nhỏ đã có ký ức rồi đúng không?”. Câu hỏi vừa đủ khứa vào tâm can Vũ.

Thằng nhỏ được đưa về trụ sở công an phường. Họ nói sẽ làm rõ nhân thân và tìm người đã bỏ rơi cháu bé. Hình ảnh thằng nhỏ cầm trên tay món đồ chơi Vũ lúc trở về phòng trọ. Cuối năm người ta chỉ mong được sum vầy. Vậy mà thằng nhỏ phải rời xa vòng tay yêu thương của người thân. Bộ quần áo nó mặc trên người còn mới. Chiếc bình sữa và đôi giày mới coóng cũng là loại đắt tiền. Nuôi nấng gần bó với một đứa nhỏ suốt ba năm trời hẳn lúc người mẹ ấy quay đi cũng dứt từng khúc ruột.

- Ủa, mà sao anh cứ nhất quyết cho rằng đó là một người mẹ bỏ con? Biết đâu là ông bố hay ai đó thì sao?

MINH HỌA: TUẤN ANH

Lũ hồi khi vừa đi làm về, vắt chiếc áo lao động bên song cửa sổ vội cúi xuống ngó củ hoa thủy tiên trong chiếc bát thủy tinh. Lũ nhặt nó ngoài chợ đầu mối, chắc chủ hàng nào đó đánh rơi. Hoặc có thể nó xấu xí quá người ta vứt đi cũng nên. Lũ mang nó về, bấu víu vào thứ niềm vui của một mầm hoa. Ngày nào Vũ đi ngang qua Lũ cũng hỏi “nó sẽ nở hoa đúng tết phải không?”. Mà Vũ cũng không nhớ anh đã trả lời Lũ thế nào.

- Thì chỉ có người mẹ mới đủ quan tâm pha cho con bình sữa ấm cuối cùng.

- Nếu đủ yêu thương người ta đã không vứt bỏ con mình.

Lũ nói câu ấy tỉnh bơ, lạnh ngắt không có chút thương cảm, xót xa nào như đám đông vẩy quanh đứa nhỏ. Ờ, cũng phải thôi. Lên sáu tuổi Lũ bám cột nhà nhìn mẹ đi theo người khác. Bóng mẹ lấp lóa trong cái nắng hanh hao rồi mất hút khỏi con dốc đứng, rời xa xóm nhỏ nghèo nàn vài năm lại hững một cơn lũ quét. Chiếc cột nhà mà Lũ ôm ghì đến bấm mười ngón tay để cố gắng không chạy theo mẹ cũng mới được dựng lại sau mùa lũ. Nội ngôi đan nón thình thoảng ngẩng lên đưa đôi mắt nhìn một vệt dài từ núi qua nhà. Đó là vệt của ký ức đau buồn. Là đường đi của cơn lũ đã cuốn phăng người con trai duy nhất của bà, cha của Lũ. Có lần thấy Lũ ngồi đăm đăm nhìn về phía con đường, nội nói: “Đừng giận mẹ. Con người ta có thể chịu khổ cực nhưng không chịu được sự cô đơn”. Lũ muốn gào lên câu gì đó nhưng nghẹn ứ trong cổ họng không thể cất lên lời. Mọi trách hận cứ giữ mãi trong lòng không cách nào trút ra cho nhẹ nhõm. Rồi nội mất, Lũ xuống phố mưu sinh bỏ lại căn nhà nhỏ ở quê.

Sau nhiều năm bươn chải, Lũ dặt về chợ đầu mối thuê một ki ốt nhỏ bán buôn hoa quả. Tuy cực nhọc nhưng trời thương, việc buôn bán thuận lợi nên cũng kiếm lời. Căn nhà tuềnh toàng ở quê đã được Lũ dùng tiền tích cóp xây lại khang trang. Nhiều năm nay những dãy núi trọc lốc sau nhà đã dần được phủ xanh,

bít chặn lại đường đi của lũ. Dân xóm núi chẳng ai ngờ được rằng một ngày nào đó trào lưu săn mây của giới trẻ đã làm thay đổi bao phận người lam lũ nơi đây. Ngày càng đông những tốp người dưới phố rủ nhau lên núi. Họ đi cả vài trăm cây số chỉ để ngắm mây, hít khí trời, ăn rau rừng, sống cuộc đời của cỏ cây hoang dại. Một xứ nghèo không có gì ngoài mây. Có những ngày mây dày đặc đến mức không thấy nổi mặt trời. Cái lạnh bị mây bao vây, cô lập nên người ta cố vẩy vung cốt tìm được một khe hở nào đó để thở. Cái nghèo bám riết hẳn thành từng khe nứt nẻ trên gót chân hay những kẽ móng tay. Giờ thì mây, thứ đặc sản xứ Lũ đã giúp cho người dân được đổi đời. Con đường dốc khúc khuỷu trước nhà Lũ đã được san phẳng, mở rộng, trải một lớp nhựa đường bóng nhoáng. Đất tăng giá vùn vụt. Thình thoảng lại có người gọi cho Lũ hỏi có bán đất không? Họ sẵn lòng đất xây homestay, nhà hàng, khách sạn. Chính Lũ mỗi lần trở về nhà đều thấy ngỡ ngàng. Từng mét đất bà nội để lại Lũ đều không muốn bán, chỉ cho thuê theo hợp đồng dài hạn. Người xóm núi bảo: Ở nhà trồng rau bán có khi còn giàu hơn mưu sinh dưới phố Lũ ơi. Đất đai rộng mênh mông, Lũ ơi, mây cắt bán một thổ là tiền tiêu rủng rỉnh chẳng phải nghĩ ngợi gì. Cái nhà không ở thì cho khách du lịch thuê chứ đóng cửa vậy rồi nó cũng cũ đi đấy Lũ ơi... Hai tiếng “Lũ ơi” cũng như mây mù đặc quánh không cách nào tan ra được.

Một đứa bé ba tuổi đã có ký ức chưa? Vũ bắt chợt thốt ra lời của ai đó trong đám đông đêm hôm trước. Tay vuốt màn hình điện thoại, chẳng buồn ngẩng lên, Lũ bảo “ký ức đau buồn sẽ như một vết thương không cách nào cầm máu”. Vũ cứ thắc mắc mãi sao Lũ lại có thể thốt ra câu ấy ráo hoảnh như người ra kể chuyện về một vết xước nhỏ nào đó trên da. Vũ không biết được rằng khi đã đau khổ quá người ta sẽ không còn khóc bằng nước mắt. Lũ đã ba mươi tuổi, đêm nào cũng chỉ một giấc mơ. Mơ thấy đứa nhỏ

vạch mây ngóng mẹ mỗi chiều về. Khoảng sáng nào đó xa xôi đã lòi tuột mẹ đi không bao giờ trả về vùng mây mù mịt ấy. Hồi ấy, vài cơn mộng du nửa đêm bừng tỉnh Lũ sắp ngửa chạy trên con đường tăm tối. Như là chạy trốn khỏi mây để có thể tìm thấy mẹ. Nhưng tiếng gọi vang lên không có lời vọng lại. Hoặc là tiếng gọi ấy cũng bị mây bưng bít không thoát nổi ra ngoài.

- Không biết đã tìm thấy người thân của thằng nhỏ hay chưa?

- Họ đã muốn bỏ thì tìm để làm gì?

Câu hỏi ấy rơi vào lòng Vũ khô khốc. Tiếng rơi của một viên sỏi không dễ chịu chút nào. Lũ vẫn cầm mặt vào màn hình điện thoại, tìm đọc tin tức về thằng nhỏ bị bỏ rơi. “Bình An” - tên thằng nhỏ đẹp quá, hẳn khi mới sinh ra nó là niềm hy vọng, sự bình yên của bậc sinh thành. Đầu như cái tên Lũ nghe đã thấy mát mát, tan hoang. Vũ nhìn lên màn trời trút một tiếng thở dài khe khẽ.

- Hay là mình qua thăm thằng nhỏ?

Lũ hỏi, Vũ gật đầu. Lũ đứng dậy chạy ra siêu thị gần nhà mua ít đồ. Một lúc sau Lũ trở về với túi to túi nhỏ đựng bánh, sữa và cả mấy bộ quần áo in hình con vật ngộ nghĩnh. Lúc đưa chiếc áo lên mũi hít hà mùi vải mới, Lũ chẹp miệng bảo: “Sắp tết rồi, đứa trẻ nào cũng thích được bố mẹ mua áo mới”.

Đường phố những ngày cuối năm hối hả, Vũ tự hỏi cha mẹ đứa nhỏ giờ này đang ở đâu? Làm gì? Không biết lúc quay lưng bỏ lại con đứng một mình trong bóng tối họ đau đớn ra sao? Có sợ mưa sẽ ướt người con? Có nghĩ đến cảnh thằng bé hoảng sợ gào gọi bố mẹ mình trong vô vọng? Có bao giờ tự hỏi sau này cuộc đời con mình sẽ thế nào? Sẽ được người đời yêu thương hay tự sinh

tự diệt? Có từng nghĩ về những ngày tháng về sau họ phải sống trong nỗi giày vò, ân hận cho đến tận cuối đời? Lũ cắt ngang dòng suy nghĩ của Vũ bằng mấy câu cảm râm. Sao mấy bữa nay anh gầy vậy, bộ đói ăn sao? Tóc tai thì bờm xờm, trông chẳng khác gì mấy kẻ chán đời. Ở thì đang chán đời lắm đây. Mặc mớ gì mà chán? Cũng chỉ là tiền thôi mà, mất rồi thì làm lại. Sao em nói nghe đơn giản cứ như rơi mất vài ngàn bạc lẻ. Bạc lẻ hay bạc tỉ thì cũng vậy thôi, ngày xưa nội em thường bảo có nhiều tiêu nhiều, có ít tiêu ít. Tiêu một đồng mà vui vẫn hơn cầm bạc tỉ trong tay mà thấy nặng nề. Vũ phì cười, người đầu mà lạ lùng, nghĩ cái gì tinh bơ, nhẹ bằng.

Thằng nhỏ đang ngồi quay vào tường chơi *pop it* thấy tiếng chân người bước đến liền vội vàng quay lại. Đôi mắt nó còn chưa kịp ánh lên niềm hy vọng đã thấy mây mù. Mẹ. Mẹ. Mẹ ơi... thằng nhỏ bắt đầu nức nở. Lũ chợt thấy mình trong bóng dáng bé nhỏ tội nghiệp ấy. Khi tiếng gọi “mẹ ơi” chỉ có lời của người đứng đáp lại. Thằng nhỏ thờ ơ trước mấy bộ quần áo cùng món đồ chơi mới. Lũ biết thứ nó cần duy nhất chỉ là một vòng tay của mẹ. Rồi ngày mai, ngày kia, ngày sau nữa khi thằng nhỏ nhận ra mình đã bị bỏ rơi, những tiếng gọi “mẹ ơi” chỉ có thể cất lên trong cảm lạnh. Lúc ra khỏi cổng trụ sở công an, Lũ nghe thấy từ quán cà phê vọng ra tiếng nhạc xuân, lòng tái tê khó tả.

- Hay là em xin thằng nhỏ về nuôi?

Vũ phanh gấp xe, ngoảnh lại nhìn Lũ hỏi:

- Đừng có đùa. Nuôi một đứa trẻ không phải chuyện dễ dàng.

- Ừ. Nếu dễ dàng thì nó đâu có bị bỏ rơi.

- Rồi em định nuôi nó thế nào? Lũ không trả lời, ngó đôi mắt

hồn độn lo toan qua phía bên kia đường. Ở đó có một cánh cửa nhà đang mở, hai đứa trẻ đang mãi mê ngồi vây quanh xem bố sửa đồ chơi. Trong nhà họ, cảnh mạn rừng đã nở hoa. Tự nhiên sao Lũ thấy nhớ nhà và nhớ mây quá đỗi.

- Em sẽ mang thằng nhỏ về xóm núi. Sẽ mở một cửa hàng nho nhỏ phục vụ khách du lịch. Xóm núi khác xưa rồi lo gì không sống được...

Vũ không hỏi gì thêm bởi còn bận đèo Lũ ra bến xe về quê làm những thủ tục cần thiết để nhận con nuôi. Lũ bảo phải làm nhanh bởi muốn tết này thằng nhỏ có một mái nhà để về. Lúc nhìn Lũ tất tưởi chen lấn trong bến tìm chuyến xe sớm nhất, Vũ tin rằng thằng nhỏ nhất định sẽ được nuôi nấng bằng tình yêu thương. Lũ sẽ cho nó những gì tốt nhất.

Vũ được giao tiếp quản ki ốt chợ đầu mối trong mấy ngày Lũ về quê. Mở cuốn sổ ghi chép các khoản nợ, thu chi, giá cả Lũ để lại, Vũ nhớ ra nét chữ này quen quá. Hồi mới tới xóm trọ, thỉnh thoảng đi làm về hay thấy có túi gì đó treo trước cửa. Khi thì mấy mớ rau non mơn mớn, khi quả bưởi, khi chùm vải đầu mùa... Lần nào cũng kèm theo tờ giấy ghi mấy chữ “ăn hộ quà quê khỏi lo thuốc nhé”. Có lần Vũ ốm, nằm ho rạc cổ trong phòng, Lũ đi qua nhòm qua cửa sổ hỏi đã ăn uống thuốc thang gì chưa? Sau cái lắc đầu của Vũ, một lúc sau Lũ mang về một cặp lồng cháo, túi thuốc và mấy thứ lá linh tinh. Sợ Vũ quên, Lũ ghi mấy dòng dặn dò “Nhớ đun lá xông cho nhanh khỏi. Gừng giã nhỏ ngâm chân. Cháo ăn nóng. Thuốc uống đủ liều”. Chưa kịp nói lời cảm ơn Lũ đã rời đi...

Khách đến mua hàng ngạc nhiên hỏi Lũ đi đâu? Hỏi Vũ có phải là người yêu của Lũ hay không? Trời ơi trông đẹp đôi quá

chùng, ngắm kỹ thì cũng có nét phu thê đấy chứ. Đang bán hàng thỉnh thoảng điện thoại lại kêu reng reng. Lũ gọi để khoe việc hồ sơ, giấy tờ ở quê đều thuận lợi, Lũ sẽ quay trở lại thành phố sớm để hoàn tất thủ tục nhận thằng nhỏ làm con. Nói đến đó thì giọng Lũ nghẹn lại, hay là ở núi cao sống điện thoại chập chờn lần đầu đó trong những dải mây dày đặc vắt ngang qua núi...

Lũ dắt thằng nhỏ rời thành phố. Bác tài cố ý mở một phần cửa kính cho mùa xuân bên ngoài ủa vào tràn ngập khoang xe. Mùi của phố lùi xa, hương của núi rừng chờ đón. Thằng nhỏ ngồi ngoan ngoan, êm mềm như cục bông trong lòng Lũ. Mắt nó hướng ra ngoài cửa xe nhìn những ngôi nhà lấp ló sau sau tán mạn rừng, đào rừng đã bắt đầu bung nở. Vài em bé dân tộc má đỏ ửng đợi em chạy chơi dưới cổng nhà. Đầu đó một gói hoa cải vàng thấp nắng trên dốc núi. Những mùa tết trước đây mỗi lần về quê Lũ đều thấy tủi. Nhưng năm nay thì khác, có điều gì ấm nóng, mới mẻ nảy nở trong lòng Lũ khó tả vô cùng. Lúc muốn tan ra, lúc lại muốn quện vào nhau dày đặc như mây.

Nhà hiện ra trước mắt, thằng nhỏ lạ lắm đứng ngập ngừng trước cửa. Lũ đặt chiếc ba lô xuống bậc hè, mở cửa cho nắng xuân tràn vào ấm rức. Năm bàn tay bé nhỏ của thằng bé, Lũ ngẩng lên nhìn nắng lấp lánh trên di ảnh nội cười. “Từ giờ đây là nhà của con”, lời vừa nói xong đã thấy lòng ngập tràn hạnh phúc. Bếp vừa chụm lửa đun nước thì hàng xóm cũng đã ghé đông đủ trước nhà. Người hỏi Lũ sinh em bé lúc nào mà giờ con đã lớn thế này? Người hỏi thế bố đứa nhỏ đâu sao không đưa về cùng? Người ngờ ngờ nhận ra “thằng nhỏ này

quen lắm, hình như đã nhìn thấy đầu đó trên Facebook”. Lúc quay sang định hỏi điều gì đó chỉ thấy ánh mắt Lũ nhìn thẳng nhỏ áp biết chừng nào. Khi thằng nhỏ bị tui trẻ con trong xóm lòi tuột đi chơi thì những người phụ nữ trong xóm núi mới rành rành bàn chuyện gói bánh chưng, mổ lợn đựng. Chuyện dọn dẹp, chuẩn bị thực phẩm đón tiếp khách du lịch vào dịp tết. Như chợt nhớ ra, họ hỏi Lũ đã tính làm gì chưa? Lũ cười bảo cứ từ từ đón tết đã đi đâu mà vội.

Hai tám tết, lúc Lũ đang lúi húi đổ thêm nước cho nồi bánh chưng thì nghe có tiếng bước chân người. Ngoảnh lại Lũ đứng hình khi thấy một bóng dáng thân quen. Vũ đứng dưới gốc cây mơ rừng đang nở hoa trắng xóa. Cảnh tượng ấy đẹp đến mức Lũ không còn dám tin vào mắt mình. Thằng nhỏ này giờ ngồi ôm con mèo bông sưỡi ấm bên bếp lửa hồng reo lên: “A! Chú Vũ”. Hai chú cháu ào vào vòng tay nhau, còn Lũ kịp tan ra trong nụ cười trẻ thơ khúc khích. Một vị khách du lịch nào đó vừa dừng lại giơ máy ảnh bắt được đúng khoảnh khắc những thác mây đổ xuống trùm kín nóc nhà. Nhưng rồi vị khách đó nhận ra, chủ điểm của bức ảnh lại không phải là mây. Nếu vén mây ta sẽ thấy một mái ấm hiện ra bên bếp lửa bập bùng. Nếu zoom lại hơn nữa sẽ thấy thằng nhỏ đang khêu trong đồng than củ khoai nướng thơm lừng. Người đàn ông hình như đang căng lại chiếc dây phơi trước nhà. Người đàn bà vung chiếc chần hoa vắt lên dây chờ mây tan nắng tới. Khách du lịch đi qua cổng nhà người đứng lại ngẩn ngơ. Không biết vì tiếc nuối để tuột mất tiếng cười nói líu lo không cách nào níu lại trong bức ảnh. Hay là vì ngó cảnh sum vầy của người đương mà chợt thấy nhớ bếp, nhớ nhà... ♡

Mẹ tôi rất thích tạo sắc màu cho bánh chưng. Bà cũng là người yêu bánh chưng rất mực, và rất tin tưởng vào quan niệm dân gian về ngũ hành. Theo bà, năm màu sắc của bánh chưng cũng tựa như năm màu của món xôi ngũ sắc vùng cao, là đại diện cho ngũ hành tương sinh, cầu một năm ấm áp, thuận lợi.

Ngay từ những ngày đầu dựng nền ngôi nhà của riêng mình, mẹ tôi đã trồng trong vườn một khóm cây dong để tết gói bánh chưng. Ngoài ra, bà còn trồng một số cây tạo màu tự nhiên nữa, như cây cẩm, gấc, riềng, lá nếp, để sắc màu của bánh chưng góp phần khiến mâm cỗ thêm hấp dẫn.

Không cầu kỳ như một thứ nghi lễ, nhưng “lễ gói bánh chưng” của mẹ tôi được thực hiện khá cẩn trọng. Dù những năm tháng khó khăn, phải đi cấy cả ngày để

hoàn thành việc đồng áng trước tết, những ngón tay tê cứng vì ngâm bùn mấy tiếng đồng hồ, tối về mẹ vẫn dành thời gian để “tạo màu” cho nồi bánh chưng của mẹ.

Những quả gấc chín đỏ từ mùa thu được mẹ để dành trên gác bếp, nay bỏ ra lấy ruột ngào với gạo nếp vo sạch, ngâm đủ nước căng miệng. Lá cẩm tím để tạo màu tím, lá riềng hoặc lá nếp già nhỏ lọc lấy nước màu ngâm cùng gạo để tạo màu xanh (mẹ trộn cả bột lá riềng mịn nữa thì màu bánh mới xanh đẹp mắt), nghệ tạo màu vàng tươi được mẹ tôi ưng nhất, và gạo nếp trắng nguyên bản truyền thống.

Vậy là mẹ đã có năm màu: đỏ, tím, xanh, vàng, trắng. Sau khi chia năm phần gạo với năm màu riêng biệt, mẹ bắt đầu chuẩn bị nhân đỗ xanh đỗ chín, tán nhuyễn, năm thành từng nắm nhỏ cho

mỗi chiếc bánh; thịt lợn cắt miếng to dài, đều nạc mỡ; lá dong xanh ngắt rửa sạch, lau khô, lạt giang tước mỏng...

Bánh chưng ngũ sắc mẹ tôi không gói cả năm màu trong một chiếc bánh, mà gói riêng biệt. Mỗi loại có một cặp nhỏ vuông tròn, tượng trưng cho trời, đất theo quan niệm dân gian để dành thờ tổ tiên. Những chiếc bánh vuông chẵn chẵn hay hình ống dài, tròn trịa được xếp ngay ngắn trong nồi. Dưới đáy nồi mẹ xếp một lớp dày lá dong cắt thừa và cả lá hái ngoài vườn. Lá không chỉ giúp bánh không bị bén đáy nồi khi nấu, mà còn khiến bánh chưng có mùi thơm đặc biệt không lẫn vào đâu được. Trong một lần về Hà Nội những mùa tết xa xưa, nhà văn Đỗ Phấn viết: “Chẳng có mùi gì ám áp no đủ cho bằng mùi bánh chưng mới vớt vào lúc sáng sớm. Ngấy ngấy mùi đậu xanh, mỡ

lợn. Sục nức mùi nếp cái quện lấy mùi lá dong lót đáy nồi chống bén lửa” là vậy.

Mùi của tết trước hết chính là mùi bánh chưng, sắc màu của tết trước hết là màu của những tấm bánh chưng xanh truyền thống. Dẫu ai có chê bai bánh chưng rườm rà, hay khoác “gánh nặng” tư tưởng tổ tiên, thì bánh chưng vẫn là hồn của tết. Không còn bánh chưng, tết chẳng có hồn.

Mẹ tôi chỉ nghĩ đơn giản như thế, nên cả chục năm gần đây, dù quanh xóm người ta không còn rủ nhau đến gói bánh và mượn nồi luộc bánh những ngày áp tết, mẹ vẫn gói những tấm bánh chưng màu sắc và nồi lửa nấu bánh trước giao thừa. Khi trời đất giao hòa, không gian tĩnh lặng, những chiếc bánh chưng sắc màu của mẹ được vớt ra từ bếp lửa rực hồng, từ chiếc nồi nghi ngút hơi nước thơm quện mùi no ấm. ♡

TRẦN TÚ QUỲNH và những chiếc ấm đất

LAM PHONG (thực hiện)

Cầm trên tay chiếc ấm đất dáng chuông xuất xứ từ Bát Tràng, Lâm Tuệ Phong - trà sư, cũng là chủ nhân của trà thất Tử Đằng Lư (Đài Bắc), ngạc nhiên: “Ấm của Việt Nam?” và bà càng ngạc nhiên hơn khi biết người tác tạo chiếc ấm ấy chỉ mới 30 tuổi.

30 năm tuổi đời, hơn 10 năm tuổi nghề, Trần Tú Quỳnh là người Bát Tràng (Hà Nội), xuất thân trong một gia đình làm gốm, nhưng thuộc số hiếm hoi ở Việt Nam theo nghề chế tác ấm đất bằng con đường tự học.

Trong giới chơi trà, nhiều người biết đến tác phẩm *Những chiếc ấm đất* của nhà văn Nguyễn Tuân, miêu tả về thú chơi ấm, cùng những chiếc ấm đất từ sa (loại ấm pha trà làm bằng đất nung ở nhiệt độ cao, không tráng men. Gọi là từ sa vì nó thường có màu tím, xuất phát từ vùng Nghi Hưng, Giang Tô, Trung Quốc) với hiệu đề mà nay trở thành “báu vật” của giới sưu tầm như Thế Đức, Lưu Bội, Mạnh Thần... Nhìn lại lịch sử trà Việt, dựa trên những hiện vật còn lưu lại, có thể thấy từ thời Lý, những chiếc ấm gốm cánh sen, bồ hôi... xứng là tuyệt tác bởi kỹ thuật chế biến cầu kỳ, tinh xảo, đẹp thanh thoát, định hình một phong cách gốm Việt. Qua các thời kỳ về sau, chế tác ấm vẫn là một bộ môn trọng yếu trong nghề gốm, thú uống trà vẫn lan truyền trong dân gian, nhưng nghề chế tác ấm yếu đi hẳn.

Lấy dấu mốc gần nhất từ đầu thế kỷ 20 trở lại đây, ấm đất Việt không thể so sánh cả về chất lượng tạo hình, tính mỹ thuật, sự tiện dụng, giá trị vật chất... với ấm từ sa của người láng giềng, hay xa hơn là các dòng ấm quai siêu của Nhật Bản. Để một người làm gốm trẻ như Quỳnh chọn nghề chế tác ấm, chính từ những thắc mắc ấy: “Vì sao Việt Nam có nghề gốm lâu đời nhưng không tạo nên được một chiếc ấm tinh mỹ, hoàn hảo như tiền nhân?”.

Vậy là Quỳnh tự đi tìm câu trả lời. Với lợi thế xuất thân từ Đại học Mỹ thuật Hà Nội, thuộc khoa Điêu khắc, anh tìm tòi cách làm ấm đất từ kỹ thuật chế tác

ấm từ sa, rồi tự vạch sẵn lộ trình để phát triển nghề theo giai đoạn định sẵn. Đầu tiên là làm quen, kiểm soát, làm chủ chất liệu. Kế đến là thực hiện các mẫu ấm đã có cho thuần thục, từ đó sáng tác các mẫu ấm theo phong cách riêng với chỉ tiêu trước khi đạt 15 năm tuổi nghề, trong tay có 100 mẫu ấm của riêng mình.

Ấm trà nhiều lò gốm làm, nhưng hầu hết chỉ tập trung vào sản xuất hàng loạt; kiểm được một ấm đất Việt đủ sánh về chất lượng, kỹ thuật với từ sa thật khó. Lối chế tác ấm của Quỳnh có nhiều khác biệt, là sự kết hợp của kỹ thuật tạo hình theo nền tảng một điêu khắc gia, có tinh thần của người thích thưởng thức trà, sử dụng các dụng cụ pha trà, nên ấm đất được chế tác đều nhấn vào tính tối giản, thuận tiện sử dụng; những chi tiết như vòi, quai, nắp, bầu... được nắn nét chính xác đến từng milimet. Quỳnh bảo: “Ấm từ sa họ làm đến đỉnh cao và trở thành một bộ môn sưu tầm. Tôi là người làm gốm Việt nên muốn sử dụng nguyên liệu Việt tạo nên những chiếc ấm theo phong cách riêng, tập trung vào kỹ thuật, chất lượng chứ không theo số lượng. Để tài sáng tác ngoài sự tối giản, tôi cũng ứng dụng những hình ảnh từ thiên nhiên, đặc biệt là các loại quả vào chế tác ấm”.

Đi theo một ngách rất hẹp là chế tác ấm thủ công, nhưng nói về hướng phát triển nghề, Quỳnh tự tin: “So với những bậc đại sư làm ấm đất, tôi cũng chỉ là người mới bắt đầu, nên còn phải học hỏi nhiều, nghe nhiều từ mọi người, nhất là người sử dụng, để dần hoàn thiện hơn. Tôi cũng chú trọng phát triển tối đa hai mảng chất liệu và tính mỹ thuật, sao cho một chiếc ấm được tạo ra hôm nay phải tốt hơn cái của ngày hôm qua”. ☞

Thể hiện kiểu dáng sáng tạo, nghiên cứu và làm chủ men thuốc, với Quỳnh là một niềm đam mê

Sử dụng kỹ thuật thủ công, nguyên liệu là đất sét và cao lanh phối trộn theo tỷ lệ để tạo nên cốt ấm

Vòi ấm lượn sóng, một sáng tạo mới của Quỳnh, tạo nên dòng chảy mạnh, ngắt nước tốt

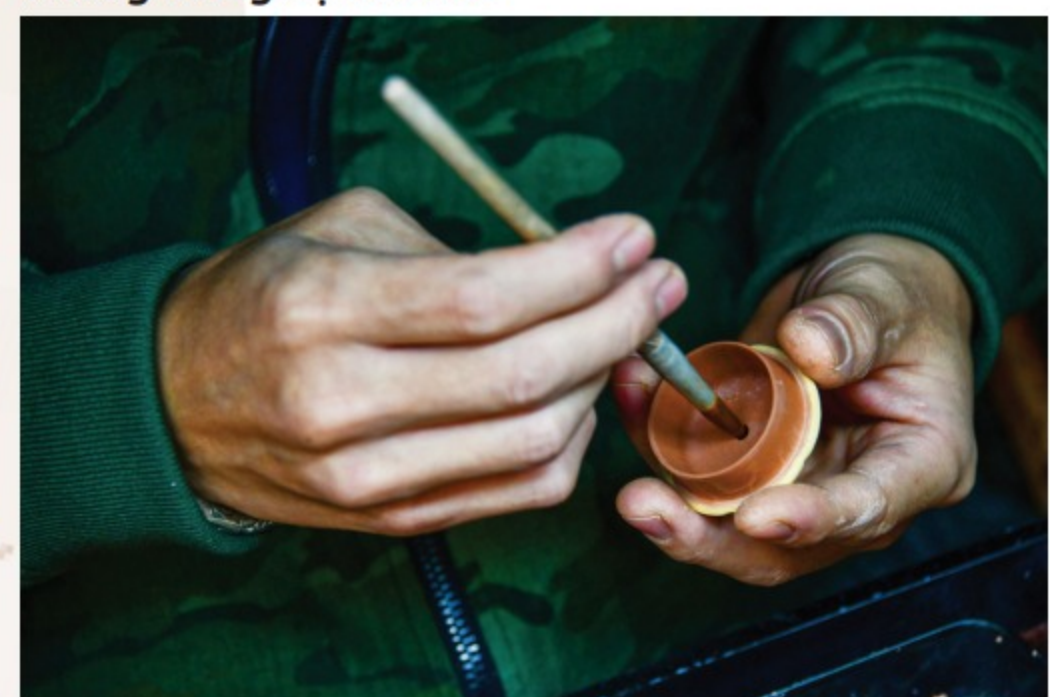

Quỳnh và không gian sáng tác ấm tại tư gia ở làng gốm Bát Tràng

Núm cầm của nắp ấm, một chi tiết rất nhỏ, nhưng mang độ khó cao

Trong nghề làm ấm, nhỏ đi một phân là khó hơn một bậc

Độ cân đối, tinh mỹ từ vôi, quai được cân chỉnh hoàn hảo đến từng milimet

Một dáng ấm trong bộ chế tác của Quỳnh, giản đơn và tiện dụng

Góc trà của Quỳnh, nơi trưng bày các tác phẩm ấm đất và là nơi tiếp bạn

ẢNH: LAM PHONG

Trà sư Lâm Tuệ Phong và dịch vương (vua thổi sáo) Thái Giới Thành luận chiếc ấm đất dáng chuông của Quỳnh

Mẹ ơi, xuân này con không về!

PHÚC KHA - THƯỢNG HẢI

Những ngày cuối năm, khác với nổi náo náo, háo hức trên những chuyến xe về quê đón tết, nhiều sinh viên có hoàn cảnh khó khăn đành ngậm ngùi gác lại niềm vui đoàn viên để ở lại TP.HCM mưu sinh.

Nhìn những chuyến xe đưa người lao động về quê đón tết, nhiều sinh viên (SV) phải lén gạt nước mắt rồi vội vã, tắt bật với những giờ tăng ca để có tiền đóng học phí cho kỳ học tới và có thêm một khoản gửi về phụ giúp gia đình ở quê đang khó khăn.

NỖI BUỒN TẾT XA NHÀ

Tết đến, điều hạnh phúc nhất là được quây quần bên gia đình, người thân. Nhưng vì hoàn cảnh, Lê Đại Hải (quê Bình Định), SV Trường ĐH Sư phạm kỹ thuật TP.HCM, không có điều kiện về quê đón tết, đành phải ở lại thành phố để mưu sinh.

Đại Hải tâm sự: “Ba mẹ bỏ rơi mình, từ nhỏ mình sống cùng bà nội. Hồi còn ở quê, sau khi tan học, mình đã đi làm để có tiền đi học và trang trải cuộc sống cho 2 bà cháu. Khi lên đại học, bà không thể lo chi phí đi học nên phải vay mượn, nhờ nhà hảo tâm hỗ trợ cho mình đi học”.

Cứ thấy bạn bè rộn ràng mua sắm quà, tíu tít hẹn nhau về quê ăn tết là Vũ Đoàn Thu Phương (quê Thái Bình), SV Trường ĐH Văn Lang, lại trào lên cảm giác tủi thân. Thu Phương bộc bạch: “Mẹ mình đang chữa bệnh. Mẹ mới cắt 1/4 lá phổi vào năm trước, nay bệnh tái

phát, thuốc men rất tốn kém. Công việc của bố lại bấp bênh. Mình phải đi làm để vừa trang trải chi phí sinh hoạt, chi phí học tập, cũng như gửi về phụ giúp gia đình. Khi mình báo tết này không về, mẹ mình đã khóc rất nhiều. Nhớ nhà, nhớ bố mẹ lắm, nhưng mẹ ơi, xuân này con không về được”.

Còn Nguyễn Thị Thủy (quê Quảng Bình), SV Trường CĐ Công nghệ thông tin TP.HCM, vừa nói vừa lau vội giọt nước mắt nơi khóe mi: “Từ ngày bố mất, gánh nặng dồn cả lên đôi vai gầy yếu của mẹ. Mẹ năm nay đã 68 tuổi, không lao động được nữa. Vì thế, tết này mình phải ở lại TP.HCM để đi làm kiếm tiền gửi về cho mẹ và trang trải chi

Sinh viên ở lại thành phố tìm việc làm thêm trong dịp tết để kiếm tiền trang trải cuộc sống và phụ giúp gia đình ẢNH: PHÚC KHA

phí học tập, sinh hoạt hằng ngày. Cách đây vài ngày, nghe mẹ kể qua điện thoại rằng ở quê đang chuẩn bị mọi thứ để đón tết, nào bánh chưng, nào mứt... mình thấy tết đang về, gần lắm. Tắt điện thoại với mẹ, mình khóc òa. Mẹ ơi con nhớ nhà”.

ĂN TẾT TRONG... BỆNH VIỆN

Năm nay là năm đầu tiên Trần Thị Thanh Trúc, SV Trường ĐH Khoa học xã hội và nhân văn TP.HCM, không thể về quê đón tết cùng gia đình.

“Gia đình mình hiện đang ở trọ, ba mẹ cũng lớn tuổi nên

chỉ làm được việc nhẹ, ba thì đi canh vườn thuê, mẹ vì bệnh nên không còn khả năng lao động nữa. Em trai cũng nghỉ học từ năm lớp 10 đi làm phụ hồ nên mình muốn làm thêm để phụ giúp gia đình”, Trúc chia sẻ.

Còn với Cao Bá Tuấn, SV Trường ĐH Công nghệ TP.HCM, việc ở lại thành phố năm nay lại đầy những nỗi lo, khi Tuấn cùng mẹ đón tết tại Bệnh viện Ung bướu TP.HCM. “Năm nay mình cũng có dự định về Nghệ An đón tết nhưng vào tháng trước mẹ mình phát hiện bị ung thư vú phải chuyển vào thành phố để điều trị. Vậy nên dù rất nhớ nhà nhưng mình không thể để mẹ một mình, khoảng thời gian này mình sẽ túc trực bên mẹ và đi làm thêm để tự lo chi phí sinh hoạt”, giọng Bá Tuấn đượm buồn.

Hiện tại, mẹ của Bá Tuấn đã phẫu thuật nhưng cần phải chờ hồi phục để xạ trị. Để có tiền điều trị, gia đình Tuấn đã phải

Nhiều hoạt động chăm lo, hỗ trợ sinh viên đón tết xa nhà ẢNH: THƯỢNG HẢI

Nhớ da diết tết quê nhà

Nhiều bạn trẻ đón tết xa nhà nhận được những món quà cả vật chất lẫn tinh thần ẢNH: PHÚC KHA

Khi những tờ lịch cuối cùng của năm cũ gỡ xuống cũng là lúc các SV đón tết xa nhà chạnh lòng khi nghĩ tới quê nhà, nhớ đến cái tết ở quê với biết bao kỷ niệm.

Không về quê đoàn viên cùng người thân, Lê Nguyễn Thu Hồng, SV Trường ĐH Ngân hàng TP.HCM, nhớ đến nao lòng ngày cuối năm đi chợ làm chân xách đồ cho mẹ, mệt mà vui lắm. Không khí đón xuân ngập tràn khắp phố, tết về trong ánh mắt, nụ cười của từng người khiến cô gái càng thêm nhớ nhà.

Hồng chia sẻ: “Mình rất nhớ ngôi nhà ấm cúng, thêm được

quây quần bên gia đình. Mình nhớ hình ảnh cả nhà vừa ngồi canh nồi bánh chưng, vừa trò chuyện thâu đêm”.

Những ngày gần đây, thấy bạn bè rần rần chia sẻ hình ảnh về nhà đón tết, ai ai cũng hân hoan đón chờ năm mới đang đến, Lê Đại Hải (quê Bình Định), SV Trường ĐH Sư phạm kỹ thuật TP.HCM, chợt chạnh lòng. Chàng trai bày tỏ: “Nhớ nhà lắm và biết thiếu mình bà sẽ rất buồn, nhưng hoàn cảnh khó khăn nên mình không thể về được. Giờ chỉ nghĩ đến tết thôi là mình đã chảy nước mắt rồi. Mấy ngày

này đi đâu cũng nghe những bài hát tết, mình tủi thân lắm. Dù gia đình khó khăn, tết cũng không có gì nhiều hơn ngày thường nhưng được ăn cơm với bà là vui nhất rồi”.

Năm nay, Nguyễn Thị Thủy, SV Trường CĐ Công nghệ thông tin TP.HCM, cũng không được cùng gia đình đón năm mới, không được cùng mẹ đi chợ mua hoa tết... Thủy nhớ bữa cơm tất niên được quây quần với mẹ, ước mình có thể về nhà với những người thân yêu. “Năm sau con cố gắng về ăn tết, mẹ nhé”, Thủy nghẹn ngào nói.

Các bạn sinh viên không thể về quê đón tết cũng vui với bất nỗi buồn khi nhận được sự hỗ trợ, động viên

vay mượn tầm 200 triệu đồng. “Mình cũng cảm thấy buồn vì tết nhất mà chỉ có hai mẹ con. Mẹ nói sẽ cố gắng vượt qua thời kỳ khó khăn này để về nhà. Giờ điều mình mong muốn nhất là mẹ sẽ sớm hồi phục”, chàng SV bộc bạch.

Năm nay cũng là năm đầu tiên Lê Thị Mỹ Quyên, SV Trường ĐH Khoa học tự nhiên TP.HCM, đón tết xa nhà. Mỹ Quyên cho biết: “Sau tết mình phải chuẩn bị cho khoản phí kỳ thực tập khá lớn, tầm 5 triệu đồng. Gọi điện về nhà thì ba mẹ rất lo, vì số tiền này là rất lớn với gia đình mình, nên mình quyết định sẽ ở lại đi làm thêm để tự lo khoản phí này”.

Mỗi khi nghe tiếng nhạc xuân vang lên, Lê Nguyễn Thu Hồng (quê Bình Định), SV Trường

HỖ TRỢ SINH VIÊN ĐÓN TẾT XA NHÀ

Ông Tăng Hữu Thủy, Giám đốc Ký túc xá ĐH Quốc gia TP.HCM, cho biết năm nay có tổng cộng 66 SV đăng ký ở lại trong dịp tết và ban quản lý đã vận động các nguồn lực xã hội để trao quà và hỗ trợ mỗi SV ở lại 2 triệu đồng.

Theo ông Thủy, tuy ngày tết ở ký túc xá sẽ không có các chương trình văn hóa nghệ thuật sôi động như ở ngoài nhưng luôn có “sợi dây” kết nối và sẽ chia với các SV ở lại.

“Ký túc xá sẽ tập trung tất cả vào một khu vực để các bạn làm quen, kết nối với nhau giúp vui đi nỗi nhớ nhà. Sẽ tạo nhóm trực tuyến để các bạn có thể liên hệ chúng tôi khi cần được hỗ trợ và sáng mừng 1 tết sẽ cử các đơn vị của ban quản lý đến thăm hỏi và lì xì cho các bạn”, ông Tăng Hữu Thủy cho biết.

Ngoài ký túc xá ĐH Quốc gia TP.HCM, Trung tâm hỗ trợ học sinh, SV TP.HCM cũng trao tặng 2.000 phần quà với tổng kinh phí 1,8 tỉ đồng cho SV khó khăn đón tết xa nhà. Trung tâm đã tổ chức chương trình “Hợp mặt SV đón tết xa nhà” để trao tặng 1.000 phần quà cho SV các tỉnh xa không có điều kiện về quê đón năm mới, mỗi phần quà trị giá 1,3 triệu đồng.

ĐH Ngân hàng TP.HCM, lại thấy buồn. Cách đây vài hôm, ba mẹ Thu Hồng gọi hỏi có về quê không, nhưng chi phí đi lại khá cao, Hồng đành ở lại thành phố để tiết kiệm một khoản tiền gửi về phụ giúp gia đình.

Thu Hồng chia sẻ: “Nhà mình đang mắc nợ gần 600 triệu đồng. Mình quyết định tranh thủ mấy ngày tết kiếm tiền gửi về giúp gia đình trang trải nợ nần. Không được về quê, mình cũng thấy day dứt lắm, nhớ gia đình, nhớ bạn bè lắm nhưng cũng đành chịu thôi”.

những ngày tết”.

Lê Thị Mỹ Quyên, SV Trường ĐH Khoa học tự nhiên TP.HCM, hiện đã tìm được công việc thời vụ tại một cửa hàng tiện lợi với tiền công 23.000 đồng/giờ vào ca tối (từ 22 giờ đến 6 giờ hôm sau) và chị gái của Quyên cũng đi làm. Quyên hy vọng nếu làm xuyên suốt các ngày tết thì sẽ kiếm được một khoản tiền trang trải sau tết.

“Tết xa nhà nên cả hai chị em đều buồn, nhìn các bạn háo hức về quê, mình cũng cảm thấy tủi thân. Năm vừa rồi ông bà mất, tết này cũng may có cậu em nhỏ ở nhà nên ba mẹ bớt cô đơn”, Quyên chia sẻ.

Thượng Hải - Phúc Kha

Chàng trai “thu nhỏ” các công trình kiến trúc cổ

Nguyễn Khắc Thành Đạt (23 tuổi) đã góp phần lan tỏa kiến thức về những công trình kiến trúc cổ thông qua bộ sưu tập thu nhỏ của mình.

MIỆT MÀI NHỮNG MẢNH GHEP

Hơn 2 năm qua, Nguyễn Khắc Thành Đạt (ngụ xã Suối Dây, H.Tân Châu, tỉnh Tây Ninh) đã thực hiện ước mơ sưu tầm những công trình kiến trúc cổ của VN qua mô hình 3D bằng giấy. “Nếu được tận mắt ngắm những công trình kiến trúc cổ thật hoặc qua phiên bản thu nhỏ thì mọi người sẽ càng muốn tìm hiểu các kiến thức liên quan”, Đạt nói. Từ đó Đạt có ý định sưu tầm các công trình kiến trúc cổ của VN. Thế nhưng do chưa có điều kiện thực hiện nên Đạt ấp ủ trong suốt thời gian dài.

Trong những ngày nghỉ vì dịch Covid-19, tình cờ Đạt tìm thấy một trang web chuyên bán các mô hình công trình kiến trúc cổ VN độc đáo, đúng ước nguyện sưu tầm của mình. Đạt thích thú đặt thử mô hình Tòa thánh Cao Đài - một công trình kiến trúc độc đáo. Sau hơn 3 ngày liên tục lắp ráp những mảnh ghép nhỏ xíu vào với nhau, Đạt đã có một mô hình Tòa thánh Cao Đài thu nhỏ với kích thước 17 x 52 x 15 cm.

Thế nhưng Đạt vẫn chưa thấy hài lòng bởi mô hình vẫn còn đơn điệu, chỉ ngắm được vào ban ngày. Do đó, Đạt tìm tòi nghiên cứu kỹ hơn về kiến trúc Tòa thánh và “độ” thêm 26 bóng đèn led chạy khắp tòa

Sau khi tốt nghiệp THPT, Nguyễn Khắc Thành Đạt theo học chuyên ngành kinh doanh quốc tế tại Trường ĐH Kinh tế TP.HCM và chuyên ngành thiết kế đồ họa tại Trung tâm tin học Trường ĐH Khoa học tự nhiên TP.HCM. Sự nỗ lực trong học tập và tinh thần chủ động khám phá đã giúp Đạt có thêm nhiều kiến thức và kỹ năng sống để trở về cống hiến cho địa phương.

nhà để có thể cảm nhận sự lung linh, lộng lẫy của mô hình về đêm như ngoài đời thật.

“Cái khó nhất khi hoàn thiện mô hình là phải tìm được chính xác những mảnh ghép để lắp vào. Ngoài ra, khi làm hệ thống đèn phải làm sao lắp vào mà không bị bung các chi tiết”, Đạt nói. Do đó, Đạt phải kiên nhẫn từng chút một để chấm những mối hàn cho thật chắc. Mỗi công trình thông thường Đạt mất 1 - 2 ngày hoàn thành thì Tòa thánh phải mất đến 3 ngày mới xong.

MÔ HÌNH CHÂN THẬT ĐẾN TỪNG CHI TIẾT

Mô hình Tòa thánh hoàn thành càng khiến Đạt có thêm động lực để sưu tầm thêm nhiều mô hình liên quan đến các địa danh nổi tiếng khắp VN. Đến nay Đạt đã có hơn 20 mô hình các địa danh, công trình kiến trúc mang ý nghĩa lịch sử.

Đạt còn lắp ráp, nâng cấp hệ thống đèn led giúp mô hình trở nên chân thực, sống động hơn, từ tòa nhà UBND TP.HCM đến kiến trúc cổ kính của nhà thờ Đức Bà, nhà thờ Lớn Hà Nội, vẻ đẹp độc đáo của chùa cầu Hội An, chùa Một Cột cho đến chiếc xe tăng số hiệu 390 làm nên lịch sử trong ngày 30.4.1975. Hay cây cầu Rồng (Đà Nẵng) mang hình dáng rồng thời Lý với đầu hướng ra

biển - biểu tượng thể hiện khát vọng vươn lên và phát triển của TP.Đà Nẵng (dài 666 m, rộng khoảng 37,5 m) được thu nhỏ với chiều dài 94 cm; cầu Trường Tiền (Huế) nức tiếng trong thi ca nhạc họa dài 402,60 m được thu lại còn 102 cm...

Đạt cho biết: “Các mô hình được thiết kế bằng giấy, chân thật đến từng chi tiết nhỏ nhất. Do đó, để giữ được độ chính xác của mô hình so với công trình thực tế, mình phải tỉ mỉ trong từng công đoạn, nhất là hệ thống đèn”.

Sau khi hoàn chỉnh mô hình, Đạt chụp ảnh và đăng tải lên mạng xã hội. Mỗi công trình, Đạt lồng ghép chi tiết các thông tin liên quan. Chính cách lan tỏa độc đáo này đã góp phần truyền tải thông điệp về văn hóa, lịch sử một cách mới mẻ, hấp dẫn khiến nhiều bạn trẻ thích thú.

Ông Nguyễn Văn Trọng, Phó bí thư Đảng ủy xã Suối Dây, cho rằng việc sưu tầm các mô hình của Thành Đạt thể hiện sự sáng tạo của người trẻ, góp phần lan tỏa những công trình kiến trúc cổ của VN. Đặc biệt, thông qua việc quan sát trực tiếp mô hình, các thông tin liên quan giúp bạn trẻ chưa có điều kiện đi nhiều nơi sẽ phần nào có những trải nghiệm chân thật hơn về các địa danh, sự kiện lịch sử. **Giang Phương**

Nguyễn Khắc Thành Đạt bên những mô hình công trình nổi tiếng

ẢNH: GIANG PHƯƠNG

CẢM TẠ

Gia đình chúng tôi xin chân thành cảm tạ:

- Đảng, Nhà nước cùng các cơ quan Đảng, ban ngành, đoàn thể trung ương và địa phương;
- Tổ đình Vĩnh Nghiêm TP.HCM Nhà tang lễ Quốc gia phía Nam, Ban quản lý Nghĩa trang Phúc An Viên.
- Đại diện các doanh nghiệp/công ty đối tác.
- Bạn bè, thân bằng quyến thuộc gần xa đã đến viếng và gửi vòng hoa chia buồn, giúp đỡ và đưa tiễn hương hồn Chồng, Cha, Ông, Cụ chúng tôi:

Cụ **ĐẶNG VĂN ĐƯỢC**

Về cõi vĩnh hằng.

Trong lúc tang gia bối rối, có điều gì sơ suất xin niệm tình thứ lỗi.

Bà quả phụ Hoàng Thị Kim Tuyến
cùng tang quyến đồng cảm tạ.

NHÀ ĐẤT

BÁN - SANG NHƯỢNG

ĐỒNG NAI

Bán nhà, nhà ngay trung tâm TP.Biên Hòa. Diện tích: 27,70m². Nhà gần chợ, bệnh viện, vị trí tốt để buôn bán, làm ăn. Liên hệ: 0773.254879.

RAO VẬT

MUA BÁN - SANG NHƯỢNG

ĐỒ GỖ

CHUYÊN MUA ĐỒ GỖ CŨ XƯA đã qua sử dụng như gỗ trắc, cẩm, nu, gõ: chạm trổ, cốn ốc xà cừ, tranh sơn dầu, sơn mài cũ xưa. L.hệ: 0903.389332 (Minh), [www.dogocuxuavanay.com](#) - [dogominh@yahoo.com.vn](#).

THÔNG BÁO - BỐ CÁO

THÔNG BÁO

NGÀY 9.12.2022, CA Q.12 KIỂM TRA XE TẢI BS: 89C - 18.492 phát hiện trên xe có các loại hàng hóa (gồm: 12 cây gậy đánh golf, 20 can hóa chất, 6 thùng keo, 38 cái bình Ấc quy) và xe tải BS: 29H - 385.77 (gồm: 5.200 cây thuốc lá điện tử; 35.150 vỉ tinh dầu; 910 cái máy hút mụn) cạnh số 13, QL 1A, KP 1, phường Thới An, quận 12. Tất cả số hàng hóa nêu trên không có hóa đơn chứng từ, chứng minh nguồn gốc. Vậy ai là chủ sở hữu số hàng nêu trên liên hệ Đội CSĐTTP về KT và CV, Công an Quận 12 - ĐT: 028.37171794 để giải quyết. Quá thời hạn 30 ngày kể từ ngày đăng báo, nếu không có ai đến nhận, Công an Quận 12 sẽ xử lý theo quy định của pháp luật.

ÔNG ĐẶNG VĂN LỘC, SINH NĂM 1988, đăng ký thường trú: Số 113/5, khu vực Yên Bình, phường Lê Bình, quận Cái Răng, TP.Cần Thơ và ông Đặng Văn Tài, sinh năm 1983, đăng ký thường trú: 101/5, khu vực Yên Bình, phường Lê Bình, quận Cái Răng, TP.Cần Thơ, đã bỏ địa phương đi đến nay không có tin tức gì. Nay ông Đặng Văn Lộc, ông Đặng Văn Tài ở đâu về ngay Tòa án nhân dân quận Cái Răng (Khu vực Yên Hòa, đường Phạm Hùng, phường Lê Bình, quận Cái Răng, TP.Cần Thơ) để giải quyết

vụ án nêu trên với tư cách là bị đơn. Trong thời hạn 01 (một) tháng, kể từ ngày đăng thông báo này các đương sự vắng mặt thì Tòa án nhân dân quận Cái Răng sẽ tiến hành giải quyết vụ việc trên theo quy định.

THÔNG BÁO TÌM KIẾM NGƯỜI BỊ YÊU CẦU TUYÊN BỐ MẤT TÍCH: Tòa án nhân dân thị xã Phước Long, tỉnh Bình Phước thông báo tìm kiếm ông Nguyễn Linh Hoàng (tên thường gọi: Nghên), sinh năm 1987. Địa chỉ cư trú trước khi biệt tích: Khu phố Phước Sơn, phường Phước Bình, thị xã Phước Long, tỉnh Bình Phước. Ông Nguyễn Linh Hoàng vắng mặt tại nơi cư trú từ năm 2016. Khi biết được thông báo này, đề nghị ông Nguyễn Linh Hoàng liên hệ với Tòa án nhân dân thị xã Phước Long, tỉnh Bình Phước theo địa chỉ: Đường Trần Hưng Đạo, khu phố 4, phường Long Thủy, thị xã Phước Long, tỉnh Bình Phước để giải quyết yêu cầu tuyên bố một người mất tích hoặc ai biết được tin tức về ông Hoàng thì thông báo cho Tòa án nhân dân thị xã Phước Long, tỉnh Bình Phước (theo địa chỉ như trên); Ủy ban nhân dân phường Phước Bình, thị xã Phước Long, tỉnh Bình Phước, địa chỉ: Đường Thống Nhất, khu phố 1, phường Phước Bình, thị xã Phước Long, tỉnh Bình Phước; hoặc người yêu cầu bà Nguyễn Thị Tin, sinh năm 1953; địa chỉ: Khu phố Phước Sơn, phường Phước Bình, thị xã Phước Long, tỉnh Bình Phước.

THÔNG BÁO TÌM KIẾM ÔNG TRƯƠNG VĂN TUẤN, SINH NĂM 1957; Nơi cư trú cuối cùng trước khi biệt tích: 219E đường Hồng Thập Tự, quận 2, Sài Gòn cũ (nay là đường Phạm Viết Chánh, phường Nguyễn Cư Trinh, quận 1, TP.HCM). Ông Trương Văn Tuấn vắng mặt tại nơi cư trú từ năm 1985 đến nay. Khi biết được thông báo này, đề nghị ông Trương Văn Tuấn liên hệ với Tòa án nhân dân Quận 1, TP.HCM theo địa chỉ 06 Lý Tự Trọng, phường Bến Nghé, quận 1, TP.HCM để giải quyết yêu cầu tuyên bố một người đã chết hoặc ai biết được tin tức về ông Trương Văn Tuấn thì thông báo cho Tòa án nhân dân Quận 1, TP.HCM theo địa chỉ như trên; Ủy ban nhân dân phường Nguyễn Cư Trinh; người yêu cầu. Thời hạn thông báo tìm kiếm người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết là 4 tháng kể từ ngày đăng, phát thông báo lần đầu tiên. Trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày kết thúc thời hạn nêu trên nếu không có tin tức gì của ông Trương Văn Tuấn thì Tòa án sẽ mở phiên họp xét đơn yêu cầu tuyên bố một người là đã chết.

TÒA ÁN NHÂN DÂN QUẬN 1, TP.HCM thông báo cho bị đơn là ông Nguyễn Phúc Lộc, sinh năm 1956; Địa chỉ: Số 12 đường Lê Thị Hồng Gấm, phường Nguyễn Thái Bình, quận 1, TP.HCM biết Tòa án nhân dân Quận 1, TP.HCM đang thụ lý, giải quyết vụ án hôn nhân gia đình sơ thẩm thụ lý số 645/2022/HNST ngày 9.12.2022 về việc "Tranh chấp ly hôn": Nguyên đơn - bà Lê Thị Kiều sinh năm 1960; Địa chỉ: Số 100/1 đường Lê Thị Hồng Gấm, phường Nguyễn Thái Bình, quận 1, TP.HCM khởi kiện yêu cầu: Giải quyết cho nguyên đơn ly hôn với bị đơn. Về con chung: Có 1 con chung là Nguyễn Phúc Thắng, sinh ngày 2.8.1987 đã trưởng thành, không yêu cầu Tòa án giải quyết. Về tài sản chung, nợ chung: Không có. Tài liệu, chứng cứ nguyên đơn giao nộp gồm: Đơn ly hôn đề ngày 2.12.2022; Sổ hộ khẩu của bị đơn (bản photo); Sổ hộ khẩu và CMND của nguyên đơn (bản photo); Giấy chứng nhận đăng ký kết hôn số 73, quyển số 01 ngày 8.10.1983 do Ủy ban nhân dân Quận 10, TP.HCM cấp. Tòa án sẽ mở Phiên họp kiểm tra việc giao nộp, tiếp cận, công khai chứng cứ và hòa giải vào lúc 09 giờ 00 phút ngày 30.1.2023; Phiên tòa xét xử lần 01 vào lúc 09 giờ 00 phút ngày 17.2.2023. Nếu các đương sự vắng mặt sẽ mở Phiên tòa xét xử lần 2 vào lúc 09 giờ ngày 7.3.2023. Địa điểm mở phiên tòa tại: Trụ sở Tòa án nhân dân Quận 1, TP.HCM; Địa chỉ: Số 06 đường Lý Tự Trọng, phường Bến Nghé, quận 1, TP.HCM. Nếu người được thông báo không có mặt đúng thời gian, địa điểm ghi trong thông báo này để tham gia phiên họp, Tòa án sẽ tiếp tục giải quyết vụ án theo quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự.

TÒA ÁN NHÂN DÂN QUẬN BÌNH THẠNH thông báo cho Cao Thị Ngọc Nguyên, sinh năm 1991, địa chỉ 432/28 Xô Viết Nghệ Tĩnh, phường 25, quận Bình Thạnh, TP.HCM biết Tòa án nhân dân quận Bình Thạnh triệu tập bị đơn bà Cao Thị Ngọc Nguyên lên Tòa án: Tham gia phiên họp kiểm tra việc giao nộp, tiếp cận, công khai chứng cứ và hòa giải vào hồi 9 giờ 00 phút ngày 14.2.2023 (Thứ 3). Tham gia phiên tòa xét xử sơ thẩm lần 1 vào lúc 14g00 ngày 7.3.2023 (Thứ 3) và lần 2 ngày 30.3.2023 (Thứ 5). Yêu cầu bà Cao Thị Ngọc Nguyên có mặt tại trụ sở Tòa án nhân dân quận Bình Thạnh, TP.HCM, số 457 Bạch Đằng, phường 2, quận Bình Thạnh, TP.HCM (gặp Thẩm phán Nguyễn Công Khả, Thư ký Nguyễn Thị Thu Thủy để được hướng dẫn tham gia tố tụng). Nếu bị đơn vắng mặt tại phiên tòa đến lần thứ 2, Tòa án sẽ xét xử vắng mặt theo quy định của pháp luật.

TÒA ÁN NHÂN DÂN TP.HCM THÔNG BÁO: Tòa án nhân dân TP.HCM đang thụ lý vụ án hành chính sơ thẩm số 13/2015/TLST-HC ngày 18.1.2019 về việc: Khiếu kiện quyết định hành chính giữa: Người khởi kiện, ông Phạm Văn Sếch, sinh năm 1967. Địa chỉ: 184/1A Lưu Hữu Phước, phường 15, quận Gò Vấp, TP.HCM. Người bị kiện: Ủy ban dân huyện Củ Chi. Địa chỉ: Khu phố 7, Thị trấn Củ Chi, TP.HCM. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: 1. Ông Nguyễn Ngọc Cường, sinh năm 1962. Địa chỉ: Ấp Ngã Tư, xã Nhuận Đức, huyện Củ Chi, TP.HCM; 2. Ông Nguyễn Việt Trung, sinh năm 1982. Theo đơn khởi kiện của ông Phạm Văn Sếch yêu cầu Tòa án nhân dân TP.HCM: Hủy Giấy chứng nhận số CH00593 do Ủy ban nhân dân huyện Củ Chi cấp ngày 8.11.2010 cho ông Nguyễn Ngọc Cường và Giấy chứng nhận số CH03856 do Ủy ban nhân dân huyện Củ Chi cấp ngày 31.12.2014 cho ông Nguyễn Việt Trung. Ông Nguyễn Ngọc Cường sinh năm 1962 có hộ khẩu thường trú tại tổ 4 Ấp Ngã Tư, xã Nhuận Đức, huyện Củ Chi, TP.HCM và ông Nguyễn Việt Trung sinh năm 1982 có hộ khẩu thường trú tại 281E Lê Văn Lương, Khu phố 2, phường Tân Phong, quận 7, TP.HCM nhưng thực tế không có mặt tại địa phương và đi đâu không rõ. Nền việc niêm yết công khai không đảm bảo cho người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan nhận được thông tin tổng đạt. Căn cứ Điều 109 Bộ luật Tố tụng hành chính. Tòa án thông báo. Theo qui định về thủ tục tố tụng hành chính, Tòa án nhân dân TP.HCM sẽ mở phiên tòa xét xử tại trụ sở Tòa án nhân dân TP.HCM, số 131 Nam Kỳ Khởi Nghĩa, phường Bến Thành, quận 1, TP.HCM Việt Nam theo thời gian được ấn định như sau: Phiên Tòa mở vào lúc 08 giờ 30 phút, ngày 6.2.2023. Nếu vào ngày giờ theo triệu tập của Tòa án nêu trên, ông Cường và ông Trung không có mặt theo qui định mà không có đơn xin vắng mặt, hoặc không có giấy ủy quyền hợp lệ thì Tòa án nhân dân TP.HCM sẽ giải quyết vụ án theo quy định của pháp luật Việt Nam.

TÔI TÊN NGUYỄN THỊ GIÀU là bà nội của cháu Nguyễn Hoàng Gia Huy, sinh ngày 1.1.2008, tại Q.4, TP.HCM. Tim mẹ của cháu Gia Huy là bà Trần Hoàng Thủy Tiên, sinh năm 1980, trước đây ở tại tỉnh Thừa Thiên - Huế. Đã rời khỏi địa phương từ năm 2010 đến nay không có tin tức. Nay bà Trần Hoàng Thủy Tiên ở đâu liên hệ với tôi Nguyễn Thị Giàu để giải quyết việc gia đình - SĐT: 0777.722324.

Khi làm đẹp, cần lựa chọn đơn vị có uy tín, được tư vấn và thực hiện bởi bác sĩ có chuyên môn

ẢNH: LIÊN CHÂU

Hiểu đúng về phương pháp làm đẹp ít xâm lấn

LIÊN CHÂU

Làm đẹp nhanh, can thiệp tối thiểu là xu hướng mới, tuy nhiên sử dụng dịch vụ tại các cơ sở không đủ điều kiện về chuyên môn có thể gây biến chứng.

SỐ CA BIẾN CHỨNG TĂNG DỊP CẬN TẾT

Theo Bệnh viện Da liễu T.Ư, dịp tết này nhu cầu làm đẹp gia tăng, cả nam và nữ. Người đến làm đẹp tăng khoảng 50% so với 2 - 3 tháng trước. Gần đây có phương pháp tiêm trẻ hóa da và hay được nhắc đến là liệu pháp mesotherapy (meso). “Meso là phương pháp tiêm, giúp đưa các hoạt chất điều trị trực tiếp vào lớp trung bì hoặc hạ bì của da. Tùy tình trạng da của khách hàng mà bác sĩ (BS) sử dụng sản phẩm, thành phần phù hợp”, Th.S-BS Trương Thị Huyền Trang, khoa Nghiên cứu và ứng dụng

công nghệ tế bào gốc - Bệnh viện Da liễu T.Ư, chia sẻ.

BS Trang cho hay bên cạnh các ca làm đẹp cũng có những ca bị biến chứng sau khi làm tại các cơ sở không có chuyên môn, đặc biệt trong thời gian gần đây, khi phương pháp meso được quảng cáo rất nhiều. Theo BS Trang, trước đây 1 tuần có thể gặp 2 - 3 ca biến chứng do làm đẹp không an toàn, dịp gần tết này các ca biến chứng có xu hướng tăng mạnh hơn, trong đó có những trường hợp biến chứng sau tiêm meso. Một số biến chứng có thể điều trị trong 3 - 4 tuần, nhưng có những biến chứng 3 - 6 tháng sau mới ổn định, như với các trường hợp bị u hạt thì ít nhất 6 tháng mới hoàn thành được kỳ điều trị. Đặc điểm chung những bệnh nhân gặp biến chứng, đa số là do tiêm ở spa không có BS có chuyên môn, kiến thức về thành phần và phương pháp làm đẹp. “Khi làm đẹp, các

bạn nên lựa chọn những đơn vị có BS có bằng cấp, đã được đào tạo. Hiện nay các spa tiêm rất nhiều, nhiều người tiêm nhưng chỉ được đào tạo nghề chứ không phải là BS, y tá trong chuyên ngành”, BS Trang lưu ý.

PHƯƠNG PHÁP NÀO PHẢI DO BÁC SĨ CHỈ ĐỊNH

BS Trang cũng khuyến cáo, làm đẹp thường phải cần thời gian, nhưng có phương pháp chúng ta có thể thấy hiệu quả khá nhanh, nhưng nên biết rằng các phương pháp đó phải có chỉ định, phải được BS chuyên khoa đánh giá có phù hợp hay không, và lựa chọn thành phần phù hợp nhất, an toàn nhất. BS sẽ là người tư vấn cho bệnh nhân, làm gì thì làm nhưng an toàn phải đặt lên hàng đầu.

Theo BS Trang, với các phương pháp làm đẹp trẻ hóa, chăm sóc da, trên mạng rất nhiều thông tin nhưng để thực hiện thì luôn cần có tư vấn của người có kiến thức chuyên môn sâu để hiểu, để tư vấn đúng về lộ trình chăm sóc, điều trị. Do đó, khi làm đẹp, cần gặp BS chuyên khoa. Một số trường hợp sẽ cần có lộ trình lâu dài để khắc phục cho tình trạng da chứ không phải 1 - 2 lần như các thông tin quảng cáo.

Chủ động “ém tinh binh” có tốt cho sức khỏe?

Có người cho rằng trong những cuộc “mây mưa”, dù có hứng khởi đến mấy, người đàn ông chủ động không xuất tinh thì sẽ rất tốt cho sức khỏe vì như vậy sẽ bảo toàn được tinh dịch, thứ dịch mà y học cổ đại cho rằng còn quý hơn huyết dịch.

Thực ra, đây là một nhận định sai lầm.

Như chúng ta đã biết, hoạt động tình dục là một bản năng của con người, thuộc nhu cầu sinh lý bình thường. Sinh hoạt tình dục không chỉ đem lại niềm hạnh phúc cho đôi bên mà còn có lợi cho sức khỏe cả về thể chất và tinh thần. Nhưng, vấn đề là ở chỗ, hoạt động tình dục phải hết sức hài hòa và điều độ. Hài hòa có nghĩa là cả hai đều bảo trì được sự nhất trí về các mặt ham muốn, cảm hứng và cao trào. Điều độ có nghĩa là không thái quá hoặc bất cập về tần số, thời gian, cường độ... sinh hoạt. Điều quan trọng là làm sao sau mỗi cuộc “hành phòng”, hai người đều cảm thấy thỏa mãn cả về tinh thần và thể xác, giấc ngủ sâu hơn, buổi sáng thức dậy thấy tinh thần thư thái, không đau đầu chóng mặt, không đau lưng mỏi gối...

Tuy nhiên, trong thực tế cuộc sống, có khá nhiều người không thực hiện được điều này bởi những lý do khác nhau, thậm chí mang tính cực đoan. Phép dưỡng sinh tình dục phương Đông cho rằng: “Giao hợp nhiều thì tổn thương đến gân cốt, cơ bắp; tiết tinh nhiều thì tổn hại đến tinh lực khiến người ta sớm lão suy và đoản thọ”. Nghiên cứu hiện đại cho thấy, sinh hoạt tình dục vô độ, phóng tinh nhiều lần, một mặt làm cho cơ thể hao tổn một lượng khá nhiều năng lượng và các chất có vai trò quan trọng trong việc điều tiết hoạt động sinh lý của các cơ quan quan trọng và các quá trình chuyển hóa trong tế bào như prostaglandin, kẽm...; mặt khác còn làm tăng gánh nặng của tinh hoàn, kích thích bài tiết quá nhiều androgen tạo nên phản ứng ức chế ngược, ảnh hưởng bất lợi tới sự hoạt động của tuyến yên, từ đó tác động xấu tới các tuyến sinh dục, đặc biệt là tinh hoàn.

Có người, như trên đã nói, do hiểu không đúng quan điểm “tiết

dục bảo tinh” của phép dưỡng sinh tình dục phương Đông, lại chủ trương cấm dục hoặc hạn chế và nếu có “động phòng” thì chủ động không xuất tinh vì cho rằng để bảo toàn tinh lực.

Trong thực tế cuộc sống, khi sinh hoạt tình dục, người nam nếu chưa đến giai đoạn phóng tinh đã ngừng giao hợp thì gọi là giao hợp không hoàn toàn. Cách giao hợp này không làm cho hai bên đạt được sự thỏa mãn đầy đủ về tinh thần và thể xác nên rất có hại. Trên góc độ y học hiện đại mà nói, ngừng giao hợp trước khi xuất tinh khiến cho sự xung huyết toàn thân và tại khoang chậu không được nhanh chóng giải phóng; hệ thống thần kinh trung ương, đặc biệt là vỏ não, vẫn giữ trạng thái căng thẳng suốt một thời gian dài, các bộ phận sinh dục như tinh nang và tuyến tiền liệt không tiết dịch nên cũng lâm vào tình trạng ứ chế. Như vậy, đối với người nam, trạng thái hưng phấn quá dài không được giải tỏa sẽ nảy sinh cảm giác mệt mỏi, thậm chí lâu ngày có thể gây nên các bệnh lý như viêm tuyến tiền liệt, viêm túi tinh mạn tính, viêm đường dẫn tinh, viêm tinh hoàn, liệt dương... Với người nữ, cách sinh hoạt này không đem lại sự thỏa mãn để làm nảy sinh trạng thái lãnh cảm, rất khó đạt tới cao trào khoái cảm thực sự, thậm chí do khung chậu bị xung huyết kéo dài mạn tính dễ gây ra chứng đau lưng, đau bụng, đau đầu và trạng thái thần kinh không ổn định... Từ xa xưa, các nhà y học cổ đại cũng đã chỉ ra rằng sinh hoạt tình dục phải đạt đến độ âm dương giao hòa tuyệt đối thì mới tốt cho sức khỏe, nếu âm dương bất giao thì sẽ sinh bệnh.

Bởi vậy, việc chủ động không xuất tinh một cách thường xuyên là hoàn toàn không có lợi cho sức khỏe, “tiết dục bảo tinh” không có nghĩa là cấm dục, tuyệt dục, tàng giữ tinh lại không cho tiết ra; mà chính là trong phạm vi sinh lý bình thường, hạn chế xuất tinh quá mức để không làm cho âm tinh nói chung và tinh dịch nói riêng bị hao tổn nhiều quá mà thôi.

Th.S Hoàng Khánh Toàn

KẾT QUẢ XỔ SỐ KIẾN THIẾT NGÀY 14.1.2023

TÊN GIẢI	TP.HCM	Long An	Đà Nẵng
Giải tám	65	71	97
Giải bảy	427	051	130
Giải sáu	9843-8402-3977	6049-4473-5174	8706-4371-4724
Giải năm	1317	4483	0728
Giải tư	38120-48914-12464-25770-99919-28188-93355	34571-77664-13152-09080-52117-67752-57141	71445-14457-70442-09061-25025-61115-55190
Giải ba	94268-11865	45649-75466	94992-63416
Giải nhì	45596	47121	31251
Giải nhất	82970	12324	56176
Đặc biệt	105565	745825	415405

(Nguồn: kqxs.vn, Công ty XSKT Đà Nẵng)

Fanpage
Thanh Niên

YouTube
Thanh Niên

Xe đầu kéo
chặn xe tải trên
cao tốc TP.HCM -
Trung Lương
ngày 13.1
ẢNH: CHỤP MÀN HÌNH

LĂNG KÍNH
BẠN ĐỌC

Cần xử nghiêm tài xế chặn xe trên cao tốc vì mâu thuẫn cá nhân

Liên quan vụ việc xe đầu kéo chặn xe tải trên cao tốc TP.HCM - Trung Lương để giải quyết mâu thuẫn khiến giao thông ách tắc nghiêm trọng, bạn đọc Báo Thanh Niên lên án hành vi coi thường pháp luật của tài xế, đồng thời yêu cầu xử lý nghiêm những người gây ra vụ việc này.

Như thông tin *Thanh Niên* đã đưa, chiều 13.1, mạng xã hội xuất hiện đoạn clip dài hơn 2 phút ghi lại cảnh xe đầu kéo chờ theo container chặn xe tải trên cao tốc TP.HCM - Trung Lương. Xe đầu kéo nằm chắn hết làn dừng khẩn cấp, làn đường số 2 và một phần làn đường số 1, gây ùn tắc giao thông. Xe tải nhiều lần lún lách để thoát khỏi xe đầu kéo nhưng bất thành. Tiếp đó, 2 người trên xe tải bước xuống, trong đó một người cầm gậy bóng chày "nói chuyện" với tài xế xe đầu kéo.

Theo nội dung đoạn clip, do

mâu thuẫn trong lúc lưu thông trên đường, tài xế xe đầu kéo cho rằng những người trên xe tải đã đập vỡ kính chiếu hậu và kính cửa xe đầu kéo. Vụ xe đầu kéo chặn xe tải gây ùn tắc giao thông hơn 2 km, khiến nhiều tài xế khác bức xúc. Người đi đường đã dùng điện thoại quay lại, đăng tải clip lên mạng xã hội.

PHẠT NẶNG ĐỂ RĂN ĐE

Những mâu thuẫn khi tham gia giao thông là không thể tránh khỏi, nhưng cách hành xử văn minh, tôn trọng pháp luật, tôn trọng người khác... không phải ai cũng làm được. Bạn đọc (BD) Nguyễn Song Giang cho rằng: "Các tài xế tham gia giao thông cần nhường nhịn nhau, chứ hơn thua nhau lại gây ảnh hưởng đi lại của người khác trong dịp năm hết tết đến". BD Quan Tâm ngạc nhiên: "Tết đến không tranh thủ đi kiếm tiền, lo mưu sinh mà lại đi kiếm chuyện vì một phút nóng đầu không kiểm chế được. Hai

mình còn ảnh hưởng người khác". Trong khi đó, BD Chính Quốc "gắn link" việc nhiều phương tiện vận tải sốt ruột chờ đăng kiểm cho kịp mùa làm ăn cuối năm để đưa ra nhận xét: "Mấy bác tài đang xếp hàng đợi đăng kiểm thì mong có xe chạy tết, còn 2 ông tài xế này ngược lại, không muốn làm ăn ngày tết".

Nhiều BD cũng cảnh báo cả 2 tài xế trong vụ việc kể trên "coi như tét mất vui" vì khả năng bị xử phạt, giam xe, thu bằng lái là rất cao. BD Anh Nguyen đề nghị: "Phạt thật nặng cả 2 tài xế, giam bằng vì làm cản trở giao thông công cộng". Thậm chí có BD còn đề nghị xem xét việc buộc 2 tài xế liên quan phải bồi thường cho những thiệt hại nếu có. BD namnguyenhoai142 thì nêu ý kiến: "Nên truy cứu trách nhiệm hình sự vì hành vi thiếu kiểm chế của họ gây thiệt hại khôn lường".

KIỂM SOÁT CAO TỐC TỐT HƠN

Chia sẻ nhận xét về cao tốc

TP.HCM - Trung Lương thời gian gần đây, BD Lê Duy đưa ra một ý kiến tự nhận là... chẳng giống ai: "Tôi thường đi tuyến cao tốc này, nhưng rất muốn cao tốc thu phí trở lại. Kỳ thực, theo ý tôi, từ ngày bỏ thu phí, nhiều xe tải nặng, xe đầu kéo chạy lên đây, mà hầu như họ chạy chẳng theo quy luật nào hết. Chạy rất chậm, chạy dàn ngang không muốn xe khác vượt, thậm chí còn đi làn bên trái mặc dù có đã có biển báo xe chạy chậm thì đi làn bên phải". Cùng phản nản về ý thức của một số tài xế, BD Lê Kiên nêu: "Mấy anh xe đầu kéo lên cao tốc chạy ức chế thực sự. Làn 100 mà mấy anh cứ bò 50-60, trong khi làn 60 thì mấy anh ứ thềm chạy". BD Trang Huynh nói thêm: "Bức xúc nhất là những xe tải cũ kỹ lết qua được khâu đăng kiểm rồi lưu thông trên cao tốc, cứ bò hàng ngang khiến cho các xe phía sau không ai chạy được...".

Đa số BD đều cho rằng không thể vì không còn thu phí mà lo

● Việc đào tạo lái xe nên chú trọng vào công tác đào tạo bồi dưỡng đạo đức của người học lái. Đã tăng giờ thực hành trên xe thì nên tăng thêm tiết học về pháp luật giao thông đường bộ, luật dân sự và hình sự.

Thành Của Nguyễn

● Cần xử lý nghiêm những hành động côn đồ kiểu này để răn đe các trường hợp khác.

Hoang Long

● Đề nghị tính toán thiệt hại do kẹt xe trong vụ việc và buộc những người gây ra phải bồi thường.

Vũ Hải Long

là việc kiểm soát tốt hơn cao tốc TP.HCM - Trung Lương.

Liên quan đến vụ việc, lãnh đạo Đội CSGT giao thông số 7, Phòng 8, Cục CSGT cho biết đã mời những người liên quan về trụ sở làm rõ; đồng thời tạm giữ xe tải và xe đầu kéo để xác minh, xử lý theo quy định.

Kim Lan (tổng hợp)

Chào ngày mới
thanhnien.vn/chaongay-moi

Vì đâu nên nổi?

(Tiếp theo trang 1)

Thực tế cho thấy tội phạm lừa đảo, nhất là lừa đảo bằng công nghệ cao, ngày càng tinh vi. Số tiền nạn nhân bị lừa ngày càng lớn, có những vụ mất hàng tỉ đồng chỉ sau một cú điện thoại. Nhưng có một câu hỏi được đặt ra: nhiều thủ đoạn lừa đảo không mới, công an và truyền thông đã liên tục cảnh báo, vì sao vẫn có nhiều người "sập bẫy" đến vậy?

Tiền trách kỷ, hậu trách nhân. Phải khẳng định rằng, một trong những nguyên nhân mấu chốt dẫn đến các vụ lừa đảo xuất phát từ chính nạn nhân.

Thứ nhất, "con mồi" mà tội phạm lừa đảo "yêu thích" là những người thiếu kỹ năng phòng vệ trên không gian mạng. Ước tính VN hiện có hơn 72 triệu tài khoản mạng xã hội, nhưng không phải ai cũng hiểu hết những rủi ro tiềm ẩn từ thế giới ảo này.

Đây chính là cơ hội để tội phạm lợi dụng. Minh chứng là hàng loạt các vụ mạo danh cán bộ nhà nước để yêu cầu chuyển tiền, rồi dụ dỗ "chat sex" để tống tiền, hay việc tuyển cộng tác viên bán hàng online... nạn nhân thường là người già, sinh viên, hoặc người ít

giao tiếp xã hội, dễ dàng tin lời hoặc ít có khả năng cảnh giác với người lạ.

Thứ hai, nhiều vụ lừa đảo xảy ra vì lòng tham của bị hại. Hàng trăm vụ việc "bạn trai nước ngoài" tặng quà, rồi kêu gọi đầu tư trực tuyến, hoặc thanh toán đơn hàng để nhận hoa hồng. Công thức chung diễn ra: tội phạm đưa ra "miếng mồi" lãi suất cao, giá trị quà tặng rất lớn, chỉ cần ngồi ở nhà cũng có tiền; nếu nạn nhân không làm chủ được bản thân, mờ mắt trước "mật ngọt", sẽ lập tức dính bẫy.

Nguyên nhân, thủ đoạn thì đã rõ, vậy cách nào để không trở thành nạn nhân của tội phạm lừa đảo?

Không có biện pháp nào tốt hơn việc mỗi người phải tự nâng cao ý thức, kiến thức và kỹ năng an toàn khi sử dụng mạng xã hội. Điều này rất dễ dàng, bằng cách xem, đọc, nghe thật nhiều. Với thời đại công nghệ 4.0, người dân có thể tiếp cận thông tin cảnh báo tội phạm ở bất cứ nơi đâu, bất cứ thời gian nào. Nguồn thông tin ấy có thể đến từ truyền hình, báo chí, mạng xã hội, website của cơ quan, bộ, ngành.

Quan trọng hơn, mỗi người cần biết tự chủ trước mọi cám dỗ, hứa hẹn về lợi ích vật chất. Không có phương pháp nào làm giàu nhanh chóng mà không cần đổ mồ hôi, tốn công sức; cũng chẳng có ai bỗng nhiên mang đến một món hời lớn chỉ sau vài ba tin nhắn ẩn danh trên mạng xã hội.

Và tất nhiên, để ngăn chặn tội phạm lừa đảo, không chỉ người dân mà còn cần đến sự vào cuộc quyết liệt, đồng bộ từ phía cơ quan nhà nước.

Bên cạnh đấu tranh trấn áp, phòng ngừa tội phạm cũng là công tác cốt lõi. Các cơ quan cần phối hợp đẩy mạnh tuyên truyền đến người dân về các thủ đoạn lừa đảo. Thời gian qua, Bộ Công an phối hợp cùng Bộ TT-TT và các nhà mạng gửi tin nhắn đến từng thuê bao di động. Đồng thời, các đơn vị chức năng, nhất là ngành ngân hàng, phải tập trung rà soát, phát hiện và khắc phục kịp thời sơ hở trong những lĩnh vực thường xảy ra lừa đảo như huy động vốn, cho vay qua ứng dụng (app), thanh toán điện tử hoặc quản lý sim rác. Khi mọi đầu mối đều được chặn kín, tội phạm sẽ không còn đất sống.

CHIA BUỒN

Được tin bà Nguyễn Thị Tám - nhạc mẫu của nhà báo Nguyễn Thái Nguyên, Trưởng văn phòng đại diện Báo Thanh Niên khu vực Tây Nam bộ - đã từ trần lúc 11 giờ 39 ngày 14.1.2023 (nhằm ngày 23 tháng chạp), hưởng thọ 88 tuổi;

Lễ nhập quan lúc 0 giờ ngày 15.1.2023;

Lễ di quan lúc 16 giờ ngày 17.1.2023;

An táng tại phần đất gia đình, thuộc ấp Phong Lưu, xã Đông Hưng, H.Cái Nước, Cà Mau;

Đảng ủy, Ban Biên tập, Công đoàn, Liên chi hội Nhà báo cùng tập thể biên tập viên, phóng viên, cán bộ - công nhân viên Báo Thanh Niên vô cùng thương tiếc và thành kính gửi lời chia buồn cùng nhà báo Nguyễn Thái Nguyên và gia quyến.

Thanh Niên

Quay đầu những vòng xe ba gác

NGUYỄN PHÚC

Những phu xe “cộng sinh” vào chợ hoa tết và họ chạy theo đúng nghĩa đen. Cùng những vòng quay bánh xe, họ đổ mồ hôi trong tiết trời se lạnh, nhưng có lúc những phu xe vạm vỡ còn đổ cả nước mắt khi lỡ làm vỡ chậu cây, phải bù lại bằng khoản tiền tương đương cả chục cuộc xe.

Đã quá trưa mà phu xe Nguyễn Hưng vẫn chưa có cuộc xe nào nơi chợ hoa ở trung tâm TP.Đồng Hới

Phu xe Lê Văn Lâm cười toe với cuộc xe đầu tiên giữa trưa 20 tháng chạp với giá “hữu nghị” chỉ 50.000 đồng

ẢNH: NGUYỄN PHÚC

CUỐI NĂM, THỢ NỀ ĐỔI NGHỀ... BA GÁC

Chợ hoa tết năm nay ở trung tâm TP.Đồng Hới (Quảng Bình) thưa vắng hơn mọi năm. Trưa trở trưa trệt ngày 20 tháng chạp mà ở ngay trước khu vực cổng Nhà văn hóa thành phố (cũ), có người kéo xe trung niên vẫn ngồi phì phèo thuốc lá vì không kiếm được cuộc xe nào.

Nguyễn Hưng, tên người phu xe, 43 tuổi, trú P.Đồng Sơn (TP.Đồng Hới), gia đình 2 đời làm thợ nề. Riêng anh, cả năm cầm bay nhưng cứ sau rằm tháng chạp, ngót việc xây tô lại xách xe máy kéo theo ba gác hướng về chợ hoa. Vợ anh cũng là thợ nề, cũng hết việc, có điều sức vóc phụ nữ không thể kéo xe nên mọi chi tiêu dịp cận tết dồn hết vào những vòng xe kéo của anh Hưng.

Thế mà hơn nửa ngày vật vờ, anh vẫn chưa kiếm được đồng nào dính lưng. Đây chỉ mới là ngày thứ 2 anh vượt 10 km, đưa xe kéo về chợ hoa kiếm cơm. “Mọi năm 16 - 17 tháng chạp đã xôm xôm rồi. Năm nay 20 rồi mà vẫn chưa có chi”, người đàn ông vốc người nhỏ nhắn tỏ ý ngao ngán.

Hồi tưởng về khoảng thời gian “ăn nên làm ra” mấy năm trước, anh Hưng cho biết mỗi ngày có thể kiếm trên dưới 500.000 đồng từ việc chở hoa từ chợ về nơi cần đến. Riêng từ 28 - 30 tết, có khi còn bỏ túi cả tiền triệu. “Công việc bắt đầu từ 8 giờ sáng và đến 22 giờ đêm.

Nghề này cũng khá vất vả bởi phu xe không đơn thuần là vận chuyển hoa mà còn phải bung hoa lên xuống xe, xếp đặt cho người ta vừa ý. Có những chậu quất, chậu cúc lớn, nhiều khi to gấp đôi gấp ba người tôi, bung đến công cả lưng”, anh kể.

Nhưng việc nặng nhọc không phải là thứ khiến anh lo nghĩ nhiều. Với nghề làm phu xe hoa tết, có 3 điều làm anh sợ. Thứ nhất là sợ công an phạt, thứ hai là sợ... mất liên lạc hay tìm không ra nhà khách mua hoa, thứ ba là làm vỡ chậu, hỏng cây dọc đường vận chuyển.

“Mấy anh công an đôi khi cũng thông cảm, vì tết nhất và cũng thương người lao động như chúng tôi chỉ muốn kiếm miếng cơm. Tôi cũng luôn ghi nhớ việc lấy số điện thoại của

khách trước khi khởi hành để không bao giờ lo lắng lạc đường, mất tiền công. Nhưng với sự cố dọc đường thì không ai lường trước được”, anh nói.

Anh khó quên cái ngày xui xẻo cách đây 3 năm, khi đang đưa cặp cúc lớn trị giá hơn 2 triệu đồng về tiệm cà phê trên đường Lý Thường Kiệt (TP.Đồng Hới) với tiền công 100.000 đồng. Đến ngã tư, xảy ra tai nạn, anh ngã sóng soài trầy tay chân nhưng không lo lắng bằng việc thấy chậu hoa vỡ nát. Người phu xe chỉ còn biết run rẩy lấy điện thoại gọi cho khách mua, nài nỉ: “Mong ông thương tình...”.

Suốt ngày đêm “bám” vào chợ hoa, mãi đến đêm 30, sau cuộc xe cuối cùng, anh mới kiếm cây hoa nào “xấu xấu, rẻ rẻ” mua về. “Coi như cũng có hoa chơi tết”, anh tặc lưỡi.

“ÔNG GIÀ GÂN” CỦA HỘI XE KÉO

Trong hàng chục phu xe đứng ngồi ở khu chợ hoa trước Quảng trường Hồ Chí Minh (TP.Đồng Hới), có một “ông già gân” đáng nghĩa. Ông nổi bật với mái tóc bạc, khá dài dù được buộc lại gọn gàng. Bộ râu dài và cũng bạc nốt. Lại mặc áo quần lính rằn ri và xỏ đôi giày da cao cổ... Phương tiện hành nghề cũng “ngầu” hơn nhiều đồng nghiệp, với chiếc xe phân khối lớn đời cũ của Hãng Suzuki. Nom tướng ông ngồi trên thành xe ba gác, vắt chéo chân không ai nghĩ ông là phu xe, cho đến khi ông nhảy tốt xuống mời chào khách.

Ông là Nguyễn Viết Ngữ, trú P.Đồng Phú, TP.Đồng Hới. Ở tuổi 70, buổi sáng của ông bắt đầu bằng vài cây số chạy bộ nếu trời nắng hoặc đắm chìm cái hít đất vào ngày mưa. Ông kể, nghề chính của ông là bơm nước, nông nên khi làm móng nhà. Ông “đến” với nghề xe kéo ngày tết đơn giản vì tết thì chẳng ai thuê... bơm nước, nông nên cả. “Tôi ra đây làm việc cũng không nặng nề gì cơm áo. Kiếm được chút tiền thì tốt mà không thì thôi, coi như ngồi tráo chuyện (trò chuyện - PV) với anh em cho có không khí xuân”, ông Ngữ nói.

Ông bảo con cái ông nay đều trưởng thành, đều có nhà lầu xe hơi nhưng chúng không cảm nhận ông hành nghề phu xe hoa ngày

Ông già gân Nguyễn Viết Ngữ của hội xe kéo

CẠNH TRANH KHỐC LIỆT

Với cả trăm người sống nhờ vào chợ hoa tết, không phải lúc nào giữa cánh phu xe kéo cũng “cơm lành canh ngọt”. Việc tranh giành khách, va chạm, đánh nhau, thậm chí gọi giang hồ đến dẫn mặt nhau xảy ra như cơm bữa. Nhưng gần đây, có một “đối thủ” lớn bất ngờ xuất hiện: những chiếc xe tải nhỏ được sử dụng để chở hoa và cây. Đám phu xe thoáng lo sợ một ngày nghề kiếm cơm của mình dịp tết sẽ không còn.

tết bởi chúng biết ông là người thích lao động. Và hơn thế, ông có sức khỏe. Nói đoạn, ông còn đưa tay lên gồng rồi tiểu lâm: “Mấy cậu kéo xe trẻ này chưa chắc “ăn” được tôi”.

Dù lớn tuổi, nhưng ông Ngữ lại nhiều khách hơn cánh phu xe trung niên. Những vụ hoa tết trước, trung bình ông bỏ túi trên dưới 1 triệu đồng mỗi ngày. “Tôi “nổ” vậy thôi chứ 70 sao độ nổi đám thanh niên. Cơ bản là tôi có mẹo: mỗi lần di chuyển lên xuống chỉ cần kê cái dít xe ba gác vào, bung chậu lên nhẹ như không”, ông Ngữ cười sảng khoái.

Cũng với câu hỏi “chuẩn bị tết thế nào?” như với anh Hưng, nhưng cách trả lời của ông Ngữ tươi tắn hơn nhiều. Mọi năm, ông vẫn làm đến chiều 30 tết, khoảng 17 giờ thì xách xe về, tắm rửa, cúng ông bà. Thế là tết rồi đó! Hỏi sao thành thời vậy, ông bảo: “Tôi ra ngoài xã hội rong chơi, còn việc nhà có vợ và mấy đứa nhỏ làm hết rồi!”. (còn tiếp) ▶

Tuyển Thái Lan nhỉnh hơn VN về độ lì và chất quái

ĐẶNG PHƯƠNG NAM

Nhìn nhận lại hơn 90 phút thư hùng trên sân Mỹ Đình ở trận chung kết lượt đi AFF Cup 2022, chúng ta phải cay đắng thừa nhận: Thái Lan vẫn nhỉnh hơn VN một bậc về bản lĩnh thi đấu, đặc biệt là “độ lì” và “chất quái”.

ĐỘ LÌ CẢ TRÊN BẢNG GHẾ CHỈ ĐẠO VÀ TRÊN SÂN

HLV Mano Polking khiến khá nhiều người, trong đó có cả BHL và các thành viên tuyển VN, bất ngờ khi cất những câu thủ tấn công có phong độ cao như Bordin Phala (2 bàn/6 trận) và Ekanit Panya, người thường xuyên khuấy đảo bên hành lang cánh phải và để lại dấu ấn với 1 đường kiến tạo sau 6 trận đá chính. Thay vào đó là những gương mặt hết sức lạ lẫm: Weerathep Pomphan (18) và Poramet Arjvirai (21) lần đầu đá chính tại AFF Cup 2022. Những “chú Voi chiến” cũng chuyển đội hình từ 4-4-2 sang thành 4-5-1 ưu tiên số đông ở khu vực giữa

sân để kiểm soát bóng và kiểm soát trận đấu. Hai nhân tố trẻ lần đầu xuất trận nhưng chơi tự tin và xuất sắc trong cả tấn công lẫn phòng ngự. Thậm chí Poramet Arjvirai chính là người đã phá bảy việt vị của tuyển VN, quét trôi đội trưởng Ngọc Hải và dễ dàng hạ gục thủ thành Văn Lâm, tạo nên bước ngoặt của trận đấu.

Với cách sắp xếp sơ đồ chiến thuật hợp lý, tuyển Thái chỉ lúng túng trước sức ép của VN trong khoảng 30 phút đầu trận. Nhưng sau đó họ đã xốc lại đội hình, chơi mạnh mẽ và quyết tâm hơn trước sức ép của tuyển VN cùng khoảng 40.000 khán giả trên sân Mỹ Đình. Những nhân tố chủ chốt của Thái như S.Yoonen, A.Kraisorn, và đặc biệt là Bunmathan, đã từng bước thể hiện được bản lĩnh lì lợm trong từng pha bóng, trong từng khoảnh khắc tiếp theo của trận đấu. Có cảm giác càng vào thế khó thì các tuyển thủ Thái lại càng bình tĩnh, càng quyết tâm và cùng với đẳng cấp kỹ chiến thuật vốn có, họ đã biến 60 phút còn lại của trận chung kết lượt đi trên sân Mỹ Đình thành sân diễn của riêng họ.

CHẤT QUÁI CỦA THEERATHON BUNMATHAN

Với 2 đường kiến tạo đẳng cấp thì cầu thủ mang áo số 3 của tuyển Thái được bình chọn là cầu thủ xuất sắc nhất trận. Nhưng nếu chỉ xem xét và nhìn nhận hoàn toàn dựa trên những yếu tố chuyên môn thì quả thực tài năng của đội trưởng bên phía đội tuyển Thái Lan đã vượt qua tầm của Đông Nam Á. Những năm tháng thi đấu tại J-League đã nâng tầm cầu thủ này về kỹ năng xử lý, nhất là bộ óc quan sát - phân tích - đưa ra quyết định để giải quyết vấn đề một cách nhanh và chính xác nhất. Hãy nhìn 2 đường chuyển chết người của Bunmathan: độ chính xác tuyệt đối, lực chuyển hoàn hảo đến đúng vị trí người nhận. Và yếu tố quan trọng nhất của 2 đường chuyển là tính thời điểm. Không biết đội trưởng Thái quan sát, phân tích tình huống ra sao, nhưng khi anh cất chân chuyển thì đều là lúc hàng phòng ngự VN chệch choạc giữa việc lên xuống của Quế Ngọc Hải, là sự xộc xệch về cự ly đội hình của Duy Mạnh

Chất quái và độ lì của Bunmathan (phải) giúp tuyển Thái Lan chiếm ưu thế trước tuyển VN
ẢNH: ĐỘC LẬP

CẦN “TĨNH” HƠN ĐỐI THỦ

Trận chung kết lượt đi đã khép lại với một chút lợi thế nghiêng về người Thái với 2 bàn thắng trên sân khách. Nhưng như thầy Park đã chia sẻ, chúng ta vẫn có thể giành ngôi vô địch một cách ngọt ngào nếu giành chiến thắng 1-0 trong trận lượt về. Đó không phải là một hy vọng quá hảo huyền, bởi ngay trong trận đấu vừa qua đã có 30 phút đầu tuyển VN chơi tốt, vấn đề chỉ là chúng ta đã không thể duy trì được phong độ đó trong suốt thời gian của trận đấu. Đối đầu với một Thái Lan lì lợm thì chúng ta cần “tĩnh” hơn họ, và đối đầu với “chất quái” của Bunmathan thì thầy Park cũng cần có những tính toán chi tiết, cụ thể hơn về mặt chuyên môn.

- Tiến Dũng hay là những tình huống dâng lên quá chậm của Văn Hậu - Việt Anh. Đó thực sự là những pha kiến tạo đẳng cấp, cả về ý đồ, thời điểm và tính chính xác, chất nghệ thuật của người chuyển bóng. Cả những tình huống sẵn sàng

gây chiến với Quế Ngọc Hải trong những tình huống tranh cãi trên sân, phản ứng gay gắt nhưng có kiểm soát để tránh thẻ không đáng có. Tất cả đã tạo nên một đội trưởng Bunmathan khá toàn diện của đội tuyển Thái. ⚡

Tuyển VN quyết tâm trên đất Thái

Khác với những đợt di chuyển gấp gáp trước đó, tuyển VN đã có chuyến hành quân thuận lợi hơn nhiều khi bay sang Thái Lan chuẩn bị cho trận chung kết lượt về AFF Cup 2022 tại Thammasat.

Vào lúc 12 giờ 40 ngày 14.1, tuyển VN đã rời sân bay Nội Bài trên chuyến bay số hiệu VN615 của Hãng hàng không Vietnam Airlines, có mặt tại sân bay Suvarnabhumi (Bangkok) sau đó gần 2 tiếng. Sau khi ổn định tại khách sạn Novotel Impact, tuyển VN đã tập buổi đầu tiên trên đất Thái tại sân bóng của Học viện OJ Arena - do VFF thuê - có mặt cỏ tốt hơn sân Mỹ Đình khá nhiều. Cả đội chủ yếu tập nhẹ thả lỏng, hồi phục thể lực sau trận đấu với Thái Lan hôm 13.1, cũng như làm quen với điều kiện thời tiết nóng tại Bangkok. Tuy nhiên, đội hình đá chính gồm Tiến Linh, Ngọc Hải, Quang Hải, Duy Mạnh, Tấn Tài, Văn Hậu, Văn Lâm...

tập gym ở khách sạn. Nhóm dự bị và ít đá như Hồng Duy, Văn Đức, Thanh Bình, Thành Chung, Văn Quyết... tập nhẹ ở sân OJ.

Trước đó, vào đêm 13.1, sau trận hòa Thái Lan 2-2 tại Mỹ Đình, ông Park đã lần thứ 2 chỉ đạo truyền nước hồi sức cho các trụ cột thi đấu nhiều, để họ ngủ một giấc thật sâu trước khi bay sang đất bạn. Trước khi lên đường, ông Park nói với cả đội: “Trước mắt chúng ta sẽ còn 1 trận đấu cuối cùng. Đó là trận đấu không dễ dàng khi Thái Lan có lợi thế sân nhà, trước khán giả nhà. Tôi hy vọng cả đội sẽ giữ được sự tập trung, kỷ luật, dồn nén quyết tâm. Chúng ta là đội tuyển quốc gia, đại diện cho dân tộc VN. Đây là lúc tất cả cần đồng lòng gắn kết vì màu cờ sắc áo để đem vinh quang về cho Tổ quốc”.

Trận đấu ở Thammasat sẽ là một thách thức rất lớn, khi tỷ số hòa buộc chúng ta phải thắng,

hoặc hòa và ghi ít nhất 2 bàn vào lưới đội chủ nhà Thái Lan. Thời tiết cũng sẽ là một trở lực khi nhiệt độ tại Bangkok nóng hơn Hà Nội nhiều. Tuy nhiên, ông Park nói nhà vô địch nào cũng phải vượt qua mọi khó khăn. Cả đội không nên để rơi vào trạng thái nôn nóng, sốt ruột để lộ ra sơ hở, vì chỉ cần thắng 1-0 là chúng ta sẽ đoạt lại danh hiệu vô địch. Bản khoản lớn nhất của ông Park lúc này là trung vệ Bùi Tiến Dũng bị đau cổ chân sau

Các tuyển thủ VN tập nhẹ trên sân OJ ở Thái Lan
ẢNH: ĐỘC LẬP

một cú đập của cầu thủ Thái Lan, trong khi Duy Mạnh có dấu hiệu xuống sức. Thành Chung sau khi bất ngờ không được ra sân ở trận chung kết lượt đi có thể sẽ được trao cơ hội. Ở giữa sân, Quang Hải vẫn đang chờ 1 bàn thắng để tìm lại sự tự tin và cảm hứng. Rất may là trung phong Nguyễn Tiến Linh đang đạt phong độ cao, ngang bằng thành tích 6 bàn với Teerasil Dangda - người được truyền thông Thái Lan phỏng đoán sẽ

tái xuất ở trận chung kết lượt về. Đó sẽ là màn so tài thú vị của 2 chân sút tài năng thuộc 2 thế hệ, đánh dấu bóng đá Đông Nam Á chia tay Dangda, chào đón ông vua ghi bàn mới từ VN. Tiến Linh cũng đã có 19 bàn cho đội tuyển quốc gia, vượt mặt Hồng Sơn để xếp thứ 3 trong danh sách đội bom của tuyển VN, chỉ thua Huỳnh Đức (21 bàn) và Công Vinh (51 bàn). Tiến Linh cũng đang là ứng viên hàng đầu cho cuộc đua danh hiệu Quả bóng vàng VN 2022 khi đã có 9 bàn tại V-League 2022, đoạt HCV SEA Games 31. Nhưng như ông Park và Tiến Linh từng khẳng định, mọi danh hiệu cá nhân hay cảm xúc chia tay người thầy sẽ chỉ là chi tiết phụ. Quan trọng nhất, chân sút của CLB Bình Dương đang cùng đồng đội quyết tâm dốc sức cho một chiến thắng quyết định trên đất Thái, để đem về niềm vui cho người hâm mộ VN.

Tiểu Bảo (từ Bangkok)

Giải bóng đá Thanh Niên Sinh viên Việt Nam
Cúp Café De Măng Đen 2023:

Nhiều trọng tài chuyên nghiệp sẽ điều hành giải đấu

ĐĂNG KHOA

Toàn bộ vòng loại và VCK giải bóng đá Thanh Niên Sinh viên Việt Nam Cúp Café De Măng Đen năm 2023 có khoảng 115 trận đấu sẽ được Ban trọng tài VFF phân công hơn 80 trọng tài có năng lực tốt tham gia làm nhiệm vụ.

Theo kế hoạch, vòng loại giải sẽ diễn ra từ 17.2 - 2.3 ở 5 khu vực và VCK từ 11 - 26.3 tại TP.HCM. Căn cứ vào số lượng đăng ký cuối cùng của các đội (hạn chót 18.1), BTC sẽ tính toán chia bảng vòng loại và ấn định thể thức thi đấu cho mỗi khu vực. Trong từng khu vực sẽ có các bảng gồm 4 hoặc 3 đội thi đấu vòng tròn một lượt, chọn các đội dẫn đầu vào thẳng VCK hoặc sẽ đấu tiếp với nhau theo thể thức loại trực tiếp để xác định đúng số lượng đội như BTC đã phân bổ: khu vực phía bắc 3 đội; khu vực Đà Nẵng - Huế 2 đội; khu vực Nam Trung bộ và Tây Nguyên 1 đội; khu vực Tây Nam bộ 1 đội và khu vực TP.HCM 4 đội. 11 đội đứng đầu các khu vực này sẽ cùng đội chủ nhà là Trường ĐH Tôn Đức Thắng tranh tài VCK.

Tổng số trận thi đấu của vòng loại là khoảng 90 trận và VCK là 26 trận, sẽ được điều hành chuyên môn bởi VFF. Hiện tại hồ sơ đăng ký của các trường lần lượt gửi về Báo Thanh Niên và đang được nhập dữ liệu. Tất cả sẽ được rà soát trước khi VFF thẩm định cuối cùng có đồng ý cho thi đấu hay không vào trước ngày bốc thăm xếp lịch thi đấu vòng loại

Các trận đấu giải Thanh Niên Sinh viên Việt Nam sẽ được điều khiển bởi các trọng tài do Ban trọng tài VFF phân công
ANH: ĐỘI BÓNG CUNG CẤP

(dự kiến 14 giờ ngày 7.2 tại tòa soạn Báo Thanh Niên, được livestream). VFF sẽ trực tiếp phân công các giám sát có kinh nghiệm và Ban trọng tài VFF sẽ phân công toàn bộ trọng tài làm nhiệm vụ của giải.

Ông Đặng Thanh Hạ, Trưởng ban Trọng tài VFF, nói: “Thuận lợi cho giải bóng đá Thanh Niên Sinh viên Việt Nam là vòng loại diễn ra khi 4 lượt trận đầu tiên của V-League sắp kết thúc. Trong thời gian đó, hệ thống thi đấu quốc gia chỉ có vòng loại giải U.17 nên ban trọng tài sẽ cắt cử các trọng tài trẻ có năng lực, có sự phấn đấu tốt chuẩn bị lên thối các giải hạng nhất, hạng nhì xen kẽ nhau theo từng khu vực để điều hành vòng loại. Còn vào VCK, khi đó các giải V-League và hạng nhất đều hoặc nghỉ hoặc chưa thi đấu nên rất có thể

sẽ có một số trọng tài V-League tham gia làm nhiệm vụ”.

Sự có mặt của nhiều giám sát, trọng tài kinh nghiệm và có đẳng cấp FIFA, quốc gia điều hành ở giải bóng đá Thanh Niên Sinh viên Việt Nam cho thấy các nhà chuyên môn đã đánh giá sự cần thiết của sân chơi bóng đá học đường trong việc phát hiện tài năng từ ghế nhà trường cho bóng đá VN, góp phần làm phong phú và nâng tầm chất lượng các giải đấu phong trào của VN.

Nhiều trọng tài V-League, hạng nhất còn trẻ từng tham gia làm nhiệm vụ ở các giải U.21, U.19 Thanh Niên đều rất háo hức có mặt tại giải bóng đá Thanh Niên Sinh viên Việt Nam. Với họ, được điều hành các trận của giải sinh viên còn là dịp nâng cao bản lĩnh và tâm lý cầm còi, cầm cờ.

TÀI TRỢ CHÍNH

Café de Măng Đen

GIẢI BÓNG ĐÁ THANH NIÊN SINH VIÊN VIỆT NAM
LẦN 1 - NĂM 2023

ĐƠN VỊ ĐỒNG HÀNH

Red Bull

SAIGON TOURIST
Tận hưởng bản sắc Việt

BULBAL
VƯỜN XA THỂ THAO VIỆT

Tottenham (giữa) hy vọng sẽ trả được món nợ với Arsenal ở trận lượt đi Premier League mùa này
ANH: AFP

Tottenham hướng đến top 4

Trận derby bắc London thứ 193 sẽ là tâm điểm của Premier League vào đêm nay khi Tottenham đón tiếp kinh địch Arsenal. Arsenal đã giành chiến thắng thuyết phục 3-1 trước một Tottenham chậm chạp hồi đầu mùa giải, nhưng “Spurs” sẽ nỗ lực để chứng tỏ rằng họ đã là một đội bóng khác trong trận đấu đêm nay.

“HUNG THẦN” HARRY KANE

Thật vậy, HLV Guardiola của Man.City từng nói rằng Tottenham đã “chơi sâu hơn và sắc sảo” đồng thời “tạo ra nhiều khoảng trống để tổ chức phản công”. Không có gì xấu hổ khi trở thành một đội bóng chơi phản công và “Spurs” là một trong những đội làm điều đó tốt nhất giải kể từ khi HLV Conte đến CLB vào tháng 11.2021.

Nhờ bố trí đội hình lùi sâu hơn so với nhiều đội bóng khác, Tottenham cũng khó bị đối thủ phản công hơn. Tuy nhiên, điều nguy hiểm ở đây là sự bất cẩn từ những vị trí lùi sâu, thường không thể tránh khỏi, có thể dễ bị đối thủ trừng phạt. Bằng chứng, không đội bóng nào để cho đối thủ tạo ra nhiều cơ hội ở Premier League mùa này hơn Tottenham (104 lần), với 20 lần trong số này kết thúc bằng cú dứt điểm. Khi Arsenal đang sở hữu đội hình xuất phát có độ tuổi trung bình trẻ nhất ở Premier League mùa này, sự nhanh nhẹn của họ sẽ càng khiến cho Tottenham cần phải hạn chế những sai lầm ở mức thấp nhất.

Trong khi mong đợi điều đó, HLV Conte hy vọng tiến đạo Kane, cầu thủ ghi nhiều bàn thắng nhất trong lịch sử các trận derby bắc London với 14 bàn sau 18 trận, sẽ phối hợp tốt với Son Heung-min để tạo ra những pha phản công đốt cháy màn lưới của Arsenal, mang về một chiến thắng quan trọng cho Tottenham. Chiến thắng đó, nếu xảy ra, sẽ đưa “Spurs” vào top 4 nếu kết quả

từ những trận đấu khác (M.U - Man.City và Newcastle - Fulham) có lợi cho họ.

NHỮNG VẤN ĐỀ CỦA ARSENAL

Trong khi Kane sẽ xuất trận cùng Tottenham thì Arsenal không có sự phục vụ của Jesus do tiến đạo chủ lực này đang hồi phục sau ca phẫu thuật đầu gối. Mất Jesus là một đòn giáng mạnh vào cơ hội giành chiến thắng của Arsenal, nhưng HLV Arteta vẫn có thể dựa vào Nketiah, người đã có sự khởi đầu đầy hứa hẹn, để lấp đầy khoảng trống đó. Tuy nhiên, khả năng ghi bàn của cầu thủ 23 tuổi này trong những trận đấu quan trọng vẫn còn là một dấu hỏi lớn.

Bên cạnh đó, việc Arsenal thường thi đấu không thành công trên sân của Tottenham cũng là vấn đề. “Các pháo thủ” chỉ giành được 2 điểm trong 8 trận gần nhất trên sân của “Spurs” tại Premier League, mà trong đó HLV Arteta đã thất bại toàn tập trong 3 chuyến viếng thăm SVĐ Tottenham Hotspur.

Chính vì vậy, siêu máy tính của Opta cho rằng trận derby bắc London đêm nay sẽ mang lại niềm vui cho đội chủ nhà, với 42,5% cơ hội giành chiến thắng cho Tottenham so với 29,6% cơ hội thuộc về Arsenal, bên cạnh 27,9% cho một kết quả hòa. Đối với không ít người, đây là một dự đoán gây sốc bởi dù sao Arsenal vẫn đang ngự trị trên ngôi đầu bảng và đang có chuỗi 11 trận bất bại ở Premier League kể từ ngày 4.9.2022. Hơn nữa, Tottenham chưa bao giờ thắng được 4 trận sân nhà liên tiếp trong lịch sử đối đầu với Arsenal.

Tuy nhiên, khi có những thông tin cho rằng HLV Conte có thể chào đón ít nhất 4 cầu thủ trụ cột trở lại sau chấn thương ở trận đấu này, gồm Richarlison, Kulusevski, Bissouma và Bentancur, cùng những phân tích ở phần trên của bài viết, các CĐV của Arsenal hoàn toàn có lý do để lo lắng. **Trần Tôn**

KHOẢNH KHẮC

Trong chuyến bay sang Thái Lan chuẩn bị cho trận chung kết lượt về AFF Cup 2022 vào chiều 14.1, cơ trưởng Phạm Hà Duy đã tặng hoa và chúc thầy Park cùng các học trò thi đấu thành công tại Thái Lan.

ANH: ĐỘC LẬP

Tìm hương vị Tết Việt trên đất Mỹ

DANH TOẠI

Những ngày cận tết, không khí mua sắm mặt hàng tết tại các chợ Việt ở TP.San Jose (bang California, Mỹ) rất rộn ràng.

Các mặt hàng tết phong phú tại Grand Century Mall

Khu ẩm thực tại Grand Century Mall

Bao lì xì đa dạng về hình thức

ẢNH: DANH TOẠI

Có mặt tại Grand Century Mall thuộc TP.San Jose (bang California, Mỹ) vào những ngày cuối năm, người viết nhận thấy rất đông người Việt đến đây mua sắm các mặt hàng cũng như món ăn cho ngày tết. Dạo một vòng quanh Grand Century Mall - nơi được xem là khu thương mại người Việt lớn nhất và vui nhất vào những dịp tết đến xuân về ở San Jose, dễ dàng nhìn thấy các mặt hàng tết được bày bán khắp nơi. Đây đó vang lên tiếng người Việt niềm nở chào mời khách mua hàng, tiếng trò chuyện giữa người bán và người mua nghe sao thật ấm lòng ở nơi rất xa quê hương này.

Khi được hỏi chuyện buôn bán tết năm nay ra sao, một chủ quầy hàng bán thực phẩm vui vẻ cho hay những ngày này người Việt đi mua sắm tết rất đông, chủ yếu là các kiểu bào mình mua quà để tặng biếu nhau. Và thường vào những ngày 30 tháng chạp hoặc mồng một tết âm lịch thì người Việt mình mới mua sắm bánh kẹo mứt về để mời khách đến thăm nhà hoặc chỉ để ăn cho vui, tạo không khí tết trong gia đình. Có thể thấy do ban ngày nhiều người đi làm nên một số cửa hàng kéo dài thời gian bán vào chiều tối để những ai bận ban ngày có thể ghé qua mua sắm tết.

Mọi năm, người Việt từ các thành phố lân cận như Cupertino, Milpitas, Sunnyvale, Mountain View... thường đến khu Vietnam Town hoặc các nơi tổ chức lễ hội ở San Jose để chơi đón tết, mua sắm, ăn uống, xem múa lân, ca nhạc, các cuộc thi sắc đẹp hay tham gia các trò chơi vui nhộn... Nhân dịp tết đến xuân về, nhiều nhà thờ và chùa cũng tổ chức hội chợ tết, tổ chức đón giao thừa để kiều bào đến vui chơi tết. Năm nay, California mưa gió nhiều nên nhiều người Việt hy vọng thời tiết tốt đẹp trong mấy ngày xuân để có thể hưởng được cái tết trọn vẹn từng bừng ở quê hương thứ hai này.

“Đến đây dịp cuối tuần vui lắm vì nhiều người Việt mình được nghỉ làm nên đi chợ đông”, theo lời chia sẻ của anh Dang Tony, một khách hàng đang xem mua khô bò khô mực tại quầy Ô Mai.

ĐA DẠNG MẶT HÀNG TẾT

Tại Grand Century Mall, tuy chỉ có vài quầy bán thực phẩm song đến quầy nào cũng dễ dàng bắt gặp các món ăn ngày tết mà khi nhìn qua khiến tôi rất nao lòng, nhớ đến chợ tết Việt ở quê nhà. Các mặt hàng tết rất phong phú, nào là hạt dưa, mứt gừng, mứt măng cầu, mứt hạt sen, mứt dừa với đủ màu sắc, bánh kẹo tết đa dạng và được đóng gói bắt mắt.

Theo một nhân viên bán hàng, những mặt hàng tết này được nhập từ VN qua hoặc thậm chí được làm ngay trên đất Mỹ. Ngoài ra, các cửa hàng còn có bán nem, chả, giò thủ, củ kiệu, dưa món và mứt tôm chua... Bánh chưng bánh tét với các loại chay mặn đều có được trưng bày ngay “mặt tiền quầy” như mời gọi khách với giá bán từ 19 - 29 USD/bánh. Đối diện quầy bán mứt kẹo tết là cửa hàng trái cây lớn, có đầy đủ các loại trái cây để trưng bày mâm ngũ quả ngày tết.

Tại cửa hàng bán áo quần cách đó không xa, các trang phục tết như áo dài, khăn đóng cùng các phụ kiện đi kèm cũng rất hút khách. Một khách hàng chia sẻ cứ tết đến là chị đến đây mua sắm áo dài cho con mặc đi lễ chùa đầu năm, vì ở đây có đầy đủ áo dài với mọi kích cỡ, sắc màu. “Bé con nhà chị rất thích được mặc áo dài”, chị cho biết.

Còn tại quầy bán đồ trang trí nhà cửa ngày tết, mọi người dễ dàng mua các vật dụng trang trí có hình con mèo, câu đối, đèn lồng hoặc thậm chí cả các phong pháo đỏ mà lâu lắm rồi tôi không được nhìn thấy khi còn

ở VN. Ở Grand Century Mall cũng có cả cửa hàng bán cây cảnh chưng ngày tết như tắc, mai, đào... rực rỡ sắc xuân. California năm nay mưa nhiều khiến việc trưng bày các mặt hàng cây cảnh ở ngoài trời ít nhiều bị ảnh hưởng. Nhưng dù vậy, việc sắm sửa tết không vì thế mà kém xôm tụ.

Dạo qua các chợ Việt khác ở San Jose như chợ Đại Thành, Lion... khách hàng cũng dễ dàng tìm thấy các món ăn quê hương có trong ngày tết như bánh chưng, bánh tét, dưa món củ kiệu, các loại mứt như mứt hạt sen, mứt dừa, mứt tắc...

SÔI ĐỘNG CHỢ TẾT ONLINE

Không chỉ ở các chợ, không khí mua bán các món ngon ngày tết cũng nhộn nhịp trên các trang mạng quy tụ nhóm cộng đồng Việt ở Mỹ. Nhiều người còn vào hỏi thăm địa điểm mua áo dài, mua hoa đào, hoa mai chưng tết và được cộng đồng mạng chỉ dẫn nhiệt tình. Một số trang bán thực phẩm trên mạng như sayweee.com cũng kịp thời rao bán các mặt hàng phục vụ người gốc Việt ngày tết như các loại trái cây để trưng bày mâm ngũ quả, các loại bánh mứt, củ kiệu, tôm khô, Lạp xưởng...

Một số người Việt tại đây cũng lên mạng rao bán các mặt hàng tết tự làm như bánh chưng, bánh tét, nem chả, thịt kho, dưa hành hoặc thậm chí cả bánh thuẫn mà tôi hay được ăn lúc còn nhỏ. Một chị chủ bán hàng tết trên mạng kể làm bán các vật phẩm tết truyền thống vừa để kiếm thêm thu nhập vừa cho vui những ngày tết.

Những ngày này, khi ở xa quê hương, người viết cảm thấy rất bồi hồi. Nhưng cũng may mắn là mình đang ở nơi có đông người Việt sinh sống nên vẫn thấy được không khí tết và sắc xuân. Chỉ cần chịu khó chạy xe đến các khu chợ Việt, sẽ dễ dàng tìm thấy các món ăn mang vị tết cổ truyền VN. Trong lòng cũng thầm cảm ơn những người bán hàng tết Việt ở đây, nếu không có họ tôi không biết tìm hương vị tết quê nhà nơi đâu. 🍀

Nga thực hiện đợt tấn công mới nhằm vào Ukraine

ĐÔNG A

Nga đã thực hiện một đợt tấn công mới nhằm vào thủ đô Kyiv và nhiều nơi khác ở Ukraine.

NGA LẠI TẤN CÔNG KYIV

Theo Reuters, Nga sáng 14.1 đã phóng một loạt tên lửa vào Kyiv, gây ra vụ nổ ở quận Dniprovskiy. Phó chánh văn phòng tổng thống Ukraine Kyrylo Tymoshenko cho biết cuộc tấn công nhằm vào cơ sở hạ tầng quan trọng và nhà chức trách đang xác minh chi tiết.

Cùng ngày, còi báo động cũng vang lên ở tỉnh Kharkiv của Ukraine. Tỉnh trưởng Oleg Synehubov của Kharkiv cho biết hai tên lửa S-300 của Nga đã tấn công hạ tầng năng lượng và cơ sở công nghiệp quan trọng ở thành phố Kharkiv và Chuhuev. Lãnh đạo tỉnh Cherkasy cũng cảnh báo nguy cơ Nga tấn công tên lửa, trong khi tỉnh trưởng Mykolaiv cho biết 17 máy bay chiến đấu Tupolev của Nga đã cất cánh từ căn cứ không quân. Nga chưa lên tiếng về các thông tin này.

NGA ĐÃ KIỂM SOÁT SOLEDAR ?

Các cuộc tấn công trên diễn ra trong bối cảnh Ukraine và Nga đang đưa ra các tuyên bố khác nhau về thị trấn Soledar thuộc vùng Donetsk ở miền đông Ukraine. Bộ Quốc phòng Nga ngày 13.1 tuyên bố đã kiểm soát nơi này từ tối 12.1. Trong khi đó, ông Serhiy Cherevatyi, phát ngôn viên của Bộ chỉ huy quân sự miền đông Ukraine, khẳng định Soledar chưa rơi vào tay Nga và binh sĩ Ukraine vẫn đang chiến đấu tại đây.

Lực lượng quân sự Ukraine tại các vị trí gần biên giới với Belarus vào ngày 13.1 ẢNH: REUTERS

Tuy nhiên, theo *The Guardian*, thông tin về vị trí của các phóng viên chiến trường Nga cho thấy lực lượng Nga đã kiểm soát phần lớn thị trấn này. Dù vậy, lực lượng Ukraine dường như vẫn ở trong Soledar và đang chiến đấu xung quanh mỏ muối cùng đường sắt của thị trấn. Điều quan trọng là Ukraine vẫn nắm giữ con đường bên ngoài nối hai khu vực lân cận là Bakhmut và Soledar với Sloviansk và Kostyantynivka.

Nếu được xác nhận, việc kiểm soát Soledar sẽ là một chiến thắng cho Nga sau một thời gian dài không có nhiều tin tức tốt trên chiến trường. Tuy nhiên, tầm quan trọng của chiến thắng này vẫn chưa rõ ràng. Giới quan sát nhận định nếu mục tiêu cuối cùng của Nga ở Soledar là làm suy yếu hệ thống phòng thủ của Ukraine xung quanh Bakhmut, Nga đã phải trả giá rất đắt khi mất đến 100 binh sĩ mỗi ngày. Viện Nghiên cứu chiến tranh (ISW) ở

PHƯƠNG TÂY HỖ TRỢ THÊM CHO UKRAINE

Theo Reuters, những thông báo quan trọng về việc cung cấp vũ khí cho Ukraine có thể sẽ được phương Tây đưa ra vào tuần tới, sau khi Bộ trưởng Quốc phòng Mỹ Lloyd Austin có cuộc họp với các đồng minh tại căn cứ không quân của Mỹ ở Đức.

Phần Lan ngày 13.1 cho biết nước này có thể gửi xe tăng Leopard do Đức sản xuất tới Ukraine. Trước đó, Tổng thống Ba Lan Andrzej Duda ngày 11.1 cũng đưa ra đề nghị tương tự. Để gửi xe tăng đến cho Ukraine, các nước này cần có sự cho phép của Đức. Tuy nhiên, người phát ngôn của chính phủ Đức Christiane Hoffmann ngày 13.1 cho biết cả Warsaw lẫn Helsinki đều chưa tiếp cận Berlin để xin phê duyệt việc này. Bà Hoffmann cũng nhấn mạnh việc chuyển xe tăng cho Ukraine mà không có sự cho phép là bất hợp pháp.

Mỹ cũng đánh giá rằng việc giành được Soledar sẽ không giúp Nga kiểm soát các tuyến liên lạc quan trọng vào Bakhmut hay có được vị trí tốt hơn để bao vây thành phố này trong thời gian ngắn.

Bên cạnh đó, cuộc giằng co ở Soledar còn cho thấy sự bất ổn trong quan hệ giữa Bộ Quốc phòng Nga và nhóm lính đánh thuê Tập đoàn Wagner do ông Yevgeny Prigozhin lập ra. Sau

khi vấp phải phản ứng dữ dội do thông báo về việc kiểm soát Soledar không nhắc đến nhóm Wagner, Bộ Quốc phòng Nga đã phải đưa ra thông báo thứ 2 công nhận sự tham gia của nhóm này. Trước đó, ông Prigozhin tuyên bố Tập đoàn Wagner đã “một mình” kiểm soát Soledar mà không đề cập đến lính dù hay các lực lượng khác của quân đội Nga. ⬆

Tập đoàn Trump bị phạt 1,6 triệu USD

Một thẩm phán ở TP.New York (Mỹ) ngày 13.1 ra phán quyết buộc Tập đoàn Trump của gia đình cựu Tổng thống Mỹ Donald Trump nộp phạt 1,6 triệu USD về tội gian lận thuế, theo AFP. Đây là mức phạt cao nhất theo luật của bang New York, được đưa ra sau khi hai thực thể thuộc Tập đoàn Trump là Trump Corporation và Trump Payroll Corporation trong tháng trước đã bị kết án cho việc thực hiện một âm mưu kéo dài nhiều năm nhằm gian lận và trốn thuế bằng cách làm giả hồ sơ kinh doanh.

Ngày 10.1, ông Allen Weisselberg, cựu giám đốc tài chính lâu năm của Tập đoàn Trump, đã bị tuyên xử 5 tháng tù giam và đồng ý nộp phạt 2 triệu USD cho vai trò của ông liên quan âm mưu nói trên.

Văn Khoa

Mỹ siết quy định chuyển đổi súng lục thành súng trường

Bộ Tư pháp Mỹ hôm qua thông báo đang thắt chặt các quy định về mối đe dọa mới thu hút sự chú ý trong những năm gần đây là việc chuyển đổi súng lục thành súng trường nòng ngắn gây sát thương hơn, theo AFP.

Thông báo này được đưa ra sau khi hàng triệu khẩu “súng ngắn” có thể được chuyển đổi dễ dàng đã được bán trong vài năm qua. Một khi được trang bị nẹp vai có thể tháo rời và các phụ kiện khác, những khẩu súng này không thể phân biệt được về chức năng với súng dài có nòng ngắn hơn và dễ che giấu hơn.

Bộ Tư pháp Mỹ nhấn mạnh bất kỳ khẩu súng lục có gắn nẹp vai sẽ thuộc những loại súng cần tuân thêm nhiều quy định. Bộ Tư pháp Mỹ cho hay những vũ khí được chuyển đổi như thế đã được sử dụng trong các vụ xả súng hàng loạt gần đây.

Minh Trung

Trúng số hơn 30.000 tỉ đồng vào thứ sáu ngày 13

Ngày 14.1, AP đưa tin giải độc đắc Mega Millions vừa có chủ và người may mắn đã vượt qua “lời nguyền” xui xẻo của hôm thứ sáu ngày 13 để trúng 1,35 tỉ USD (hơn 30.000 tỉ đồng). Người trúng giải, hiện chưa rõ danh tính, đã vượt qua

xác suất 1/302,6 triệu để đoạt về tay số tiền thưởng khổng lồ. Giá trị giải độc đắc đã tăng lên 1,35 tỉ USD sau 3 tháng rỗng rã không có người mua được số độc đắc.

“Chúc mừng công ty xổ số bang Maine vừa giành được

giải độc đắc Mega Millions lần đầu tiên”, AP dẫn lời ông Pat McDonald, Giám đốc công ty xổ số bang Ohio và là người đứng đầu Hiệp hội Mega Millions.

Giải độc đắc đêm 13.1 có giá trị cao thứ hai trong lịch sử

Mega Millions và đánh dấu lần thứ tư giải xổ số tích lũy số tiền thưởng vượt 1 tỉ USD. Giải độc đắc Mega Millions có giá trị cao nhất là vào tháng 10.2018, trị giá 1,53 tỉ USD và thuộc về một người duy nhất ở bang Nam Carolina. **H.G**

THANH NIÊN
thanhnien.vn

● Tổng biên tập:

NGUYỄN NGỌC TOÀN

● Phó Tổng biên tập:

**ĐẶNG THỊ PHƯƠNG THẢO,
HẢI THÀNH, LÂM HIẾU DŨNG**● Tổng thư ký tòa soạn: **TRẦN VIỆT HƯNG**● Phó Tổng thư ký tòa soạn: **TUYẾT NHUNG, ĐỨC TRUNG**● Trình bày: **Trg.T.NHI****TÒA SOẠN, TRI SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**

● 268 - 270 NGUYỄN ĐÌNH CHIỂU, QUẬN 3, TP.HCM

*ĐT: (028) 39302302 * Fax: (028) 39309939 * Email: toasoan@thanhnien.vn

● TRUNG TÂM QUẢNG CÁO VÀ DỊCH VỤ TRUYỀN THÔNG: (028) 39339988 * Email: quangcao@thanhnien.vn

● PHÒNG PHÁT HÀNH: (028) 39309243 * Email: phathanh@thanhnien.vn

● 218 TÂY SƠN, Q.ĐÔNG ĐA, HÀ NỘI

*ĐT: (024) 38570981 * Fax: (024) 38570948 * Email: tshanoi@thanhnien.vn

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN ĐÔNG BẮC BỘ:** 107 MÂY TƠ, Q.NGŨ QUYẾN, TP.HẢI PHÒNG

*ĐT: (0225) 3822038 * Email: dongbacbo@thanhnien.vn

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN KHU VỰC BẮC TRUNG BỘ:** 1 NHÀ THỜ, TP.THANH HÓA

*ĐT/Fax: (0237) 3855748 * Email: vpthanhhoa@thanhnien.vn

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN KHU VỰC DUYÊN HẢI MIỀN TRUNG:** 144 BẠCH ĐẰNG, TP.ĐÀ NẴNG

*ĐT: (0236) 3824231 - 3810332 * Fax: (0236) 3871345 * Email: vpdanang@thanhnien.vn

● Bạn đọc gửi Báo THANH NIÊN đi nước ngoài, đặt mua qua: Công ty XUNHASABA *ĐT: (8428) 38241320 - 38292900 * Fax: (8428) 38241321 * Email: export@xunhasaba-hcmc.com.vn

● GIẤY PHÉP XUẤT BẢN SỐ 110/GP-BTTTT DO BỘ THÔNG TIN TRUYỀN THÔNG CẤP NGÀY 27.3.2020 ● CHỈ SỐ ISSN 0866-8329 ● SẮP CHỮ TẠI BÁO THANH NIÊN ● CHẾ BÀN VÀ IN TẠI NHÀ IN BÁO THANH NIÊN, CÔNG TY TNHH MTV IN QUÂN ĐỘI 2, NHÀ IN BÁO THANH NIÊN HÀ NỘI, CÔNG TY TNHH MTV IN BÁO NHÂN DÂN ĐÀ NẴNG, CÔNG TY CỔ PHẦN IN VÀ THƯƠNG MẠI KHÁNH HÒA, CÔNG TY IN NHÂN DÂN BÌNH ĐỊNH, CÔNG TY CỔ PHẦN IN TỔNG HỢP CẦN THƠ

● **VĂN PHÒNG LIÊN LẠC TẠI LÂM ĐỒNG:** 15 LÊ HỒNG PHONG, P.4, TP.ĐÀ LẠT

*ĐT: (0263) 3827807 * Fax: (0263) 3812930

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN KHU VỰC TRUNG TRUNG BỘ VÀ BẮC TÂY NGUYÊN:**

133 LÊ LỢI, TP.QUY NHƠN, BÌNH ĐỊNH

*ĐT: (0256) 3824142 * Fax: (0256) 3815559 * Email: vpbinhdin@thanhnien.vn

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN KHU VỰC NAM TRUNG BỘ VÀ NAM TÂY NGUYÊN:**

120 THÔNG NHẤT, P.VAN THẮNG, TP.NHA TRANG

*ĐT: (0258) 3819306 - 3819307 * Fax: (0258) 3819307 * Email: vpinhatrang@thanhnien.vn

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN KHU VỰC ĐÔNG NAM BỘ:** 15A VÕ THỊ SÁU, TP.BIÊN HÒA, ĐỒNG NAI

*ĐT: (0251) 3940818 - 3940819 * Fax: (0251) 3940817 * Email: vpdongnambo@thanhnien.vn

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN KHU VỰC TÂY NAM BỘ:** 99 TRẦN VĂN HOÀI, TP.CẦN THƠ

*ĐT: (0292) 3825244 * Fax: (0292) 3825245 * Email: vpcantho@thanhnien.vn

5.500 ĐỒNG

Củng cố đồng minh, Nhật tăng cường vị thế quân sự khu vực

HOÀNG ĐÌNH

Chuyến công du của Thủ tướng Nhật Bản Fumio Kishida không chỉ nhằm củng cố quan hệ với đồng minh lâu năm là Mỹ, mà Tokyo còn hướng đến tăng cường vị thế quân sự ở khu vực.

Hôm qua (14.1) theo giờ Mỹ, Thủ tướng Kishida vừa hoàn tất chuyến công du Pháp, Ý, Anh, Canada và Mỹ trong vai trò Nhật Bản đang là chủ tịch G7 nhằm củng cố quan hệ với các nước thuộc khối này, chuẩn bị cho Hội nghị thượng đỉnh G7 dự kiến diễn ra vào tháng 5 tại Hiroshima.

CỦNG CỐ ĐỒNG MINH TRONG "THỜI KHẮC LỊCH SỬ"

Tại điểm đến cuối cùng của chuyến công du lần này là Washington D.C, Thủ tướng Fumio Kishida đã có cuộc hội đàm với Tổng thống Mỹ Joe Biden. Theo thông cáo do Nhà Trắng đăng tải, cuộc gặp thượng đỉnh này diễn ra vào "thời khắc lịch sử đối với liên minh Mỹ - Nhật, khu vực Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương (Indo-Pacific) cũng như với thế giới".

Thông cáo cũng khẳng định sự hợp tác giữa hai bên là "chưa từng có", bắt nguồn từ tầm nhìn chung của hai bên về Indo-Pacific. Tầm nhìn được đặt ra trong bối cảnh "Indo-Pacific đối mặt với những thách thức ngày càng tăng, từ những hành động không phù hợp với trật tự quốc tế của Trung Quốc cho đến những hành động khiêu khích của CHDCND Triều Tiên", theo thông cáo chung.

Bên cạnh đó, Mỹ sẵn sàng dùng tất cả nguồn lực, bao gồm cả sức mạnh hạt nhân, để bảo vệ Nhật Bản dựa trên điều 5 của Hiệp ước An ninh và hợp tác chung giữa hai bên. Đặc biệt, thông cáo nêu rõ: "tái khẳng định rằng điều 5 áp dụng cho quần đảo Senkaku". Quần đảo

Tổng thống Biden tiếp Thủ tướng Kishida tại Nhà Trắng

ẢNH: REUTERS

Senkaku cũng đang được tuyên bố chủ quyền bởi Trung Quốc với tên gọi là Điếu Ngư.

Ngoài ra, thông cáo chung trên cũng tái khẳng định sự đồng thuận của hai nước về các vấn đề: bảo đảm hòa bình cho eo biển Đài Loan, tăng cường hợp tác của đối thoại "Bộ tứ" (gồm Mỹ - Nhật - Úc - Ấn Độ) và ủng hộ vai trò trung tâm của ASEAN ở Indo-Pacific, thúc đẩy Khuôn khổ kinh tế Indo-Pacific (IPEF), áp dụng các biện pháp trừng phạt Nga liên quan chiến sự Ukraine...

CHIA SẺ GÁNH NẶNG CÙNG MỸ

Trả lời *Thanh Niên* ngày 14.1, các chuyên gia quốc tế đã phân tích những động thái của Nhật, đặc biệt sau hội nghị thượng đỉnh giữa Tổng thống Biden và Thủ tướng Kishida vừa diễn ra.

TS Satoru Nagao (Viện Nghiên cứu Hudson, Mỹ) phân tích: "Theo các dữ liệu được công bố, ngân sách quốc phòng của Mỹ vẫn cao hơn 3 lần so với Trung Quốc, nhưng Trung Quốc lại đang tăng nhanh chi tiêu quân sự. Cụ thể hơn, từ năm 2010 - 2022, Trung Quốc đã tăng ngân sách quân sự hơn 100%, còn Mỹ lại tăng không đáng kể và có một

Đến chiều qua (14.1), chính quyền Trung Quốc chưa lên tiếng về các vấn đề liên quan nước này trong thông cáo chung của Hội nghị thượng đỉnh Mỹ - Nhật. Tuy nhiên, trước khi Tổng thống Biden và Thủ tướng Kishida gặp nhau, tờ *China Daily* dẫn lời ông Vương Văn Bân, người phát ngôn Bộ Ngoại giao Trung Quốc, ngày 13.1 lên tiếng cho rằng: Mỹ và Nhật cần từ bỏ tâm lý Chiến tranh Lạnh cũng như khuynh hướng ý thức hệ và ngừng cố gắng gieo mầm Chiến tranh Lạnh kiểu mới ở châu Á - Thái Bình Dương, không trở thành bên phá vỡ sự ổn định ở châu Á - Thái Bình Dương.

Cùng ngày 14.1, Hãng thông tấn TASS dẫn lời ông Dmitry Medvedev, Phó chủ tịch Hội đồng An ninh Nga - cựu Tổng thống Nga, cho rằng Thủ tướng Nhật Bản Fumio Kishida đã tỏ ra "khúm núm" trước Mỹ.

số thời điểm giảm bớt. Thêm vào đó, ngân sách quân sự của Mỹ tuy rất lớn, nhưng nước này phải tiêu tốn nguồn lực không chỉ tại Indo-Pacific. Cán cân quân sự ở khu vực này đã và đang thay đổi. Thêm vào đó, xung đột Ukraine khiến Mỹ phải chia sẻ nhiều khí tài quân sự hơn cho châu Âu. Điển hình, trước khi Nga tiến hành chiến dịch quân sự ở Ukraine, quân số Mỹ tại châu Âu đã giảm xuống còn 60.000 nhưng đến nay con số tăng lại lên thành 100.000".

"Giữa bối cảnh như vậy, Washington đề nghị các đồng minh và đối tác chia sẻ thêm gánh nặng an ninh. Ở Indo-Pacific thì Nhật Bản, Úc, Ấn Độ là những quốc gia mà Mỹ có thể dựa vào. Đặc biệt, tiềm năng của Nhật Bản là rất quan trọng vì quy mô và vị trí của nước này", TS Nagao nhận định.

TĂNG CƯỜNG VỊ THẾ

Phân tích thêm, vị chuyên gia chỉ ra: "Vừa qua, Nhật công bố Chiến lược An ninh quốc gia mới và quyết định tăng ngân sách quốc phòng 65% trong 5 năm tới là một bước đi rất quan trọng. Chiến lược An ninh quốc gia mới đã đề cập rõ ràng rằng Nhật Bản sẽ sở hữu khả năng phản công giống như các quốc gia có cùng

chí hướng khác như Mỹ, Úc, Ấn Độ, Philippines, Hàn Quốc...". Điều này đồng nghĩa với việc Nhật Bản sẽ thể hiện vai trò quân sự lớn hơn ở khu vực này và lấp đầy khoảng trống của Mỹ.

Tương tự, GS Yoichiro Sato (chuyên gia về quan hệ quốc tế, Đại học Ritsumeikan châu Á - Thái Bình Dương, Nhật Bản; Học giả cao cấp của Viện Nghiên cứu Đông Nam Á Yusof Ishak, Singapore) đánh giá: "Chuyến thăm của ông Kishida tới Washington tái khẳng định quan hệ đồng minh song phương mạnh mẽ Mỹ - Nhật.

Tokyo gần đây đã công bố các tài liệu Chiến lược An ninh quốc gia và Chiến lược Phòng thủ quốc gia mới nhất, trong đó thể hiện việc Nhật Bản loại bỏ sự kiềm chế tự áp đặt trước đây đối với việc sở hữu các khả năng quân sự nhằm vào lãnh thổ trên đất liền của đối thủ".

"Tuyên bố mới nhằm theo đuổi các khả năng "phản công" hạn chế được đưa ra nhằm đối phó với các mối đe dọa tên lửa ngày càng tăng của cả CHDCND Triều Tiên và Trung Quốc nhằm vào các cơ sở quân sự của Mỹ và các đồng minh của Mỹ ở Đông Á. Kế hoạch chi tiêu quân sự mới bao gồm việc phát triển khả năng tên lửa tầm trung

THÚC ĐẨY TĂNG CƯỜNG HỢP TÁC KINH TẾ

Thủ tướng Kishida đã không bỏ lỡ cơ hội này để thúc đẩy Washington tăng cường hợp tác về kinh tế. Ông nhấn mạnh trong bài phát biểu nhân chuyến thăm rằng Mỹ phải quay trở lại Hiệp định Đối tác Toàn diện và Tiến bộ xuyên Thái Bình Dương (CPTPP) - vốn là Hiệp định Đối tác xuyên Thái Bình Dương (TPP) mà Mỹ đã rút ra.

GS Yoichiro Sato

mới chống lại tàu và mục tiêu mặt đất. Một báo cáo gần đây của Trung tâm nghiên cứu chiến lược và quốc tế (CSIS, Mỹ) dựa trên chương trình mô phỏng chiến tranh đã dự đoán tổn thất lớn cho cả lực lượng Mỹ và Nhật trong tất cả các kịch bản được đưa ra nếu Trung Quốc đại lực tấn công quân sự Đài Loan. Theo đó, năng lực phản công của Nhật Bản trong giai đoạn đầu của cuộc xung đột tiềm tàng có khả năng làm nghiêng cán cân có lợi cho Washington, Tokyo và Đài Loan", GS Sato phân tích. Chính vì thế, Tokyo đang nhận được sự ủng hộ của Washington để tăng cường sức mạnh, vị thế quân sự ở khu vực.

Cùng quan điểm, PGS Stephen Robert Nagy (Đại học Cơ Đốc giáo quốc tế - Nhật Bản, học giả Viện Nghiên cứu các vấn đề quốc tế của Nhật) cho rằng: "Hội đàm giữa Tổng thống Biden và Thủ tướng Kishida ở Washington đưa ra các cam kết đối với liên minh Mỹ - Nhật".

"Với việc Nhật Bản công bố Chiến lược An ninh quốc gia mới gần đây và cam kết tăng gấp đôi chi tiêu quốc phòng trong vòng 5 năm, Hội nghị thượng đỉnh Mỹ - Nhật đại diện cho mối quan hệ đồng minh được cho là có lợi nhất để chống lại các nỗ lực của Trung Quốc nhằm đẩy Mỹ ra khỏi khu vực và tạo ra một phạm vi ảnh hưởng", PGS Nagy nhấn mạnh.

Thực tế, Nhật Bản cũng đang chủ động thông qua việc đẩy mạnh hợp tác với nhiều bên về vấn đề Indo-Pacific. Trong chuyến công du lần này, ngày 11.1 tại London, Thủ tướng Fumio Kishida và Thủ tướng Anh Rishi Sunak đã ký Thỏa thuận Tiếp cận tương hỗ (RAA). RAA là thỏa thuận quốc phòng quan trọng nhất giữa hai nước trong hơn một thế kỷ, cho phép Anh triển khai lực lượng tới Nhật Bản và ngược lại.

NHÓM TÁC CHIẾN TÀU SÂN BAY MỸ HOẠT ĐỘNG Ở BIỂN ĐÔNG

Trang *USNI News* ngày 14.1 đưa tin nhóm tác chiến tàu sân bay USS Nimitz của Hải quân Mỹ bắt đầu hoạt động ở Biển Đông từ ngày 12.1. Nhóm tàu tham gia huấn luyện tấn công hàng hải, hoạt động chống ngầm, hoạt động đa địa hình và hỗn hợp giữa lực lượng mặt nước và trên không. Hải quân Mỹ ra thông cáo cho biết hoạt động của nhóm tàu ở Biển Đông nằm trong những hoạt động định kỳ tại khu vực Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương.

Nhóm tàu trên có tàu sân bay USS Nimitz, tàu tuần dương USS Bunker Hill (lớp Ticonderoga), các tàu khu trục lớp Arleigh Burke gồm USS Decatur, USS Chung Hoon, USS Wayne E Meyer, phi đoàn CVW 17 và các nhân viên hải đội khu trục 9.

Khánh An